

Tygodnik ciechanowski

nr 31

CIECHANÓW
DZIAŁDOWO
LEGIONOWO
MAKÓW MAZ.
MŁAWA
NOWY DWÓR MAZ.
PŁONSK
PRZASNYSZ
PUŁTUSK
ZUROMIN

www.ciechpress.pl

UKAZUJE SIĘ OD 1979 ROKU NR 31 (22663) 1 SIERPNIA 2023 R. NAKŁAD 9 900 EGZ. NR INDEKSU 379646

cena 4,50 zł
W TYM 5% VAT

Powstanie Warszawskie 1944:

Jak czcimy pamięć bohaterów?

1 sierpnia 1944 r. do walki w stolicy przystąpiło ok. 40-50 tys. powstańców. Przez 63 dni powstańcy prowadzili heroiczny i samotny bój z wojskami niemieckimi.

Czytaj na
str. 3, 4 i 27

W czasie walk w Warszawie zginęło ok. 18 tys. powstańców, a 25 tys. zostało rannych. Poległo również ok. 3,5 tys. żołnierzy z Dywizji Kościuszkowskiej. Straty ludności cywilnej były ogromne i wynosiły ok. 180 tys. zabitych. Pozostałych przy życiu mieszkańców Warszawy, ok. 500 tys., wypędzono z miasta, które po powstaniu zostało niemal całkowicie zburzone. Specjalne oddziały niemieckie, używając dynamitu i ciężkiego sprzętu, jeszcze przez ponad trzy miesiące metodycznie niszczyły resztki ocalałej zabudowy.

KB

Zapał taki, że trzeba gasić

Północne Mazowsze to region, który może pochwalić się długą tradycją kulinarną i wyjątkowymi miejscowymi smakami. W poszukiwaniu takich informacji kubki smakowe zaprowadziły redakcję „Tygodnika” do niewielkiego Sarbiewa w gminie Baboszewo, gdzie objawiła się nowa gwiazda wśród potraw – golonka w piwie faszerowana grzybami i warzywami.

RK
Czytaj na str. 10

Tragiczny wypadek

Ściana przygniotła 37-latkę

Podczas prowadzonych prac budowlanych w związku z modernizacją budynku Urzędu Gminy w Sypniewie pracownicy budowy demontowali właśnie ścianę działową, kiedy ta upadła na stojącego tuż obok 37-letniego mieszkańca powiatu ostrołęckiego. Poszkodowany został przewieziony do szpitala w Ostrołęce, ale nie udało się go uratować.

kuj
Czytaj na str. 2

Dwie ofiary oszustw na platformach handlowych w internecie

Płocka policja przyjęła kolejne zgłoszenia dotyczące oszustw internetowych. Mieszkaneczka gminy Załuski straciła ponad 700 zł próbując sprzedać książki. Mieszkaniec Płocka stracił swoje pieniądze, dokonując płatności za towar z góry. Nie otrzymał zakupionych przedmiotów ani nie odzyskał pieniędzy.

RK
Czytaj na str. 3

Fundament mławskiego przemysłu
elektronicznego

Sentyment dla Unitry

Pracownicy byłej mławskiej Unitry po raz piąty urządzili sobie zlot. Stawiło się ponad 40 osób, w tym ówczesny dyrektor zakładu Paweł Tański. Co ich łączy po 30 latach? Dlaczego przetrwały zadzierzgnięte wtedy więzi i przyjaźnie?

Mławska fabryka, która dawała zatrudnienie przede wszystkim wkraczającej w dorosłe życie młodzieży, niestety, zakończyła swój żywot na początku lat 90. Padła ofiarą owej tzw. transformacji ustrojowo-gospodarczej. Czy ten zakład można było uratować?

K.J.

Na spotkanie przygotowano specjalny tort

Czytaj na str. 12

Gumowo

Podróż w czasie i przestrzeni

Gumowo, wieś odległa o ok. 10 km na zachód od Ciechanowa, leżąca przy trasie nr 60, kojarzy się dziś przede wszystkim głównie z górującą nad zabudowaniami wytwórnią pasz należąca do ciechanowskiego giganta drobiarskiego. Jest to bowiem w zasadzie pierwszy element architektury, obok budynku szkoły i wielkiego wiatraka, który widzi kierowca wjeżdżający do wsi od strony Ciechanowa. Nie oznacza to jednak, że życie miejscowości kręci się wokół tego miejsca. Gumowo bowiem, od dawien dawna, to wieś zróżnicowana i pełna kontrastów, a teraźniejszość miesza się tu z przeszłością.

RK

Czytaj na str. 9

FOT. AUTOR

Sentymentalna podróż autostopem

- Jestem typem człowieka, który nie może siedzieć beczynnie – mówi „TC” Wojciech Smoluk, ciechanowianin, emeryt, podróżnik. Na początku czerwca wyjechał w samotną podróż autostopem do Bułgarii. Pokonał w sumie ponad 5000 kilometrów. - Już jakiś czas temu postanowiłem, że w tym roku udam się w sentymentalną podróż do Bułgarii. Tak, jak przed blisko 50 laty, jeszcze jako licealista, wyjechałem pierwszy raz z Ciechanowa autostopem nad Morze Czarne. Później jeszcze kilkakrotnie podążałem tym samym szlakiem. Po prawie pięciu dekadach uznałem, będąc już na emeryturze, że to odpowiedni moment, aby sprawdzić co się tam zmieniło od lat 70 ub. wieku.

ereM

Cały wywiad na str. 22

One przenoszą patogeny

Gołębie (nie)pokoju

Dzieci, rodzice, dziadkowie, nierzadko całe rodziny ochoczo karmią dzikie gołębie. Niektóre ptaki są tak odważne, że przyjmują chleb, pierniki czy cukierki wprost z rąk człowieka. Ileż przy tym uciechy. Takie obrazki codziennie widzimy między innymi w parku miejskim w Mławie.

Sęk w tym, że ta zabawa może być niebezpieczna dla ludzi, przed czym przestrzegają Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Warszawie i jej powiatowe odpowiedniki.

K.J.

Czytaj na str. 7

FOT.

Przasnyskie baseny zapraszają

Oddany w maju br. do użytku kompleks basenów letnich w Przasnyszu zaprasza wszystkich mieszkańców miasta i okolic. Szczególnie teraz, w wakacyjne, upalne dni wizyta na nowoczesnym obiekcie sportowo-rekreacyjnym, położonym przy Zespole Szkół Powiatowych w Przasnyszu na ul. ul. Mazowieckiej 25 dostarcza wiele satysfakcji.

es
Czytaj na str. 16

Tragiczny wypadek

Ściana przygniotła 37-latkę

Podczas prowadzonych prac budowlanych w związku z modernizacją budynku Urzędu Gminy w Sypniewie doszło do nieszczęśliwego wypadku. Poszkodowany został przewieziony do szpitala w Ostrołęce, ale nie udało się go uratować.

Jak informuje makowska policja do zdarzenia doszło w środę (26 lipca br.) około godziny 15. Pracownicy budowy

demontowali właśnie ścianę działową, kiedy ta upadła na stojącego tuż obok 37-letniego mieszkańca powiatu ostrołęckiego. Poszkodowanego mężczyznę przewieziono do szpitala w Ostrołęce. Niestety 37-latek zmarł.

W związku z tym tragicznym zdarzeniem makowska policja prowadziła czynności na miejscu zdarzenia pod nadzorem prasznyskiej prokuratury. Szczegóły tego wypadku poznamy dopiero po wydaniu opinii biegłego z zakresu budownictwa.

kuj

Groźne zdarzenie w pow. makowskim

Mężczyzna najprawdopodobniej zasztabił

Kierujący samochodem marki audi 73-latek zjechał na przeciwległy pas, następnie do rowu i na przydrożne pole. W wyniku tego zdarzenia obrażeń ciała doznała małżonka mężczyzny.

Do wypadku doszło na drodze krajowej nr 57, nieopodal miejscowości Chrzanowo (gm. Szelków), w niedzie-

łę (23 lipca br.) przed godz. 13. Kiedy na miejsce przyjechały służby, 73-letni mieszkaniec pow. garwolińskiego nie potrafił jasno wytłumaczyć, jak właściwie doszło do zmiany toru jazdy samochodu. Najprawdopodobniej zasztabił.

Niestety jego małżonka doznała urazu mostka. Karetką została przetransportowana do szpitala.

Okoliczności tego wypadku wyjaśniają funkcjonariusze z KPP w Makowie Maz.

kuj

Strażacy reanimowali 57-latkę

22 lipca w Strzegocinie strażacy z OSP w Świerczach reanimowali 57-letniego mężczyznę, u którego doszło do nagłego zatrzymania krążenia.

- Przed godziną 18 zostaliśmy zadysponowani do miejscowości Strzegocin do zgłoszenia dotyczącego nagłego zatrzymania krążenia u 57-letniego mężczyzny. Po przybyciu do wskazanej lokalizacji okazało się iż na miejscu jest już obecny Zespół Ratownictwa Medycznego. Chwilę po nas na miejsce dotarł zastęp z JRG Pułtusk. Nasze działania polegały na kontynuacji akcji reanimacyjnej oraz zabezpieczeniu miejsca lądowania śmigłowca LPR – relacjonowali strażacy.

Decyzją lekarza mężczyzna został przetransportowany do szpitala.

FOT. OSP ŚWIERCZE

Mława

Poważna zmiana organizacji ruchu

Powiatowy Zarząd Dróg w Mławie od najbliższego piątku (4 sierpnia) zamierza zmienić zasady dotychczasowej stałej organizacji ruchu w Mławie na skrzyżowaniu ul. Granicznej i ul. Tadeusza Kościuszki z Al. św. Wojciecha.

Będą one polegały na wprowadzeniu pierwszeństwa przejazdu dla pojazdów poruszających się Al. św. Wojciecha, zlikwidowaniu pierwszeństwa przejazdu i podporządkowaniu relacji na ul. Kościuszki oraz wprowadzeniu na ul.

Granicznej w przypadku skrętu w lewo w ul. Kościuszki, konieczności ustąpienia pierwszeństwa przejazdu pojazdom poruszającym się Al. św. Wojciecha.

Zmiany zostaną odpowiednio oznakowane: w Al. św. Wojciecha oraz na ul. Granicznej pojawią się znaki informujące o drodze z pierwszeństwem przejazdu natomiast, na ul. Tadeusza Kościuszki – ostrzegające o konieczności ustąpienia pierwszeństwa przejazdu.

Kierowcy muszą więc od piątku zmienić „nawyki” na tym skrzyżowaniu, przestać jeździć „na pamięć”, bo inaczej może dojść do stłuczek.

W.D.

Widok skrzyżowania od strony ul. Kościuszki

FOT. UMIA

Strażacy musieli wyważyć drzwi

O włos od tragedii

Osoba przechodząca nocą osiedlem przy ul. Wyzwolenia w Żurominie dostrzegła w jednym z okien dziwne, migające światło, podobne do płomieni. Zadzwoniła na numer alarmowy. Dzięki niej strażakom udało się uratować mężczyznę z niepełnosprawnością.

W nocy z czwartku na piątek (27/28 lipca br.) o godz. 2.14 strażacy otrzymali zgłoszenie, iż najprawdopodobniej pali się mieszkanie w bloku przy ul. Wyzwolenia. Na miejsce skierowane zostały trzy zastępy KP PSP w Żurominie oraz OSP Poniatowo.

- Drzwi od mieszkania były ciepłe, dlatego postanowiliśmy wejść do środka. Mieszkanie było zadymione. W jednym z pokoi znajdowało się palące się elektryczne łóżko rehabilitacyjne, a w pomieszczeniu obok wystraszony mężczyzna na wózku. Został zabrany przez załogę karetki pogotowia do szpitala. Na szczęście nie doznał oparzeń. Pożar szybko został ugaszony, dlatego nie było potrzeby ewakuacji mieszkańców - informuje Tomasz Welenc, oficer prasowy KP PSP w Żurominie.

Przypadkowa osoba, dzwoniąc na numer alarmowy, ocaliła mieszkańcowi Żuromina życie.

kuj

Serdeczne podziękowania dla całego zespołu Oddziału Kardiologicznego Wojewódzkiego Szpitala w Ciechanowie, Pani dr Annie Filipskiej, Pana dr Grzegorza Wiśniewskiego oraz lekarza prowadzącego Pana dr Piotra Ziaję składa wdzięczny pacjent Jan Tatkowski

FCP-245

Rusza II edycja programu!

Masz talent? Jesteś uzdolniony muzycznie? Wyślij swoje zgłoszenie na gwiazda@tvs.pl. Więcej informacji na www.tvs.pl

Serdeczne podziękowania Rodzinie, Przyjaciółom, Znajomym, Sąsiadom oraz Wszystkim tym, którzy uczestniczyli w uroczystości pogrzebowej oraz odprowadzili w ostatnią drogę Naszego Ukochanego Męża, Ojca, Dziadka i Teścia

śp.

Jerzego Waldemara Morawskiego

Dziękujemy za tak liczne przybycie, okazane wsparcie i modlitwę. Pogrzeźni w smutku – żona Hanna, dzieci Marta, Marcin, Sylwia z rodzinami

FCP-251

Chwała Bohaterom!

Race, syreny, hasła...

Dźwięki syren, zatrzymanie ruchu na ulicach, msze, apele pamięci, wystawy i koncerty – tak w całej Polsce obchodzi się rocznicę wybuchu powstania warszawskiego.

O obchodach rocznicowych, wpisujących się zazwyczaj w czasy II Wojny Światowej, pamiętają piłkarscy kibice. Nie inaczej jest w Ciechanowie, gdzie każdego roku, 1 sierpnia, spotykają się liczna grupa, głównie młodych ludzi, związanych z ruchem kibicowskim. Są z Ciechanowa, ale łączy ich przede wszystkim sympatia do klubu Legii Warszawa, której najzagorzalsi kibice

słyną z „historycznych” opraw podczas meczów swojej drużyny.

We wtorek, 1 sierpnia pod pomnikiem na ulicy Powstańców Warszawskich w Ciechanowie kibice przyjdą w liczbie kilkudziesięciu osób, aby oddać hołd ofiarom tamtych wydarzeń.

Punktualnie o godz. 17 odpalą race, zawyją syreny, mieszkańcy złożą pod pomnikiem kwiaty. Wraz z barwną oprawą nieść będzie się hasło „Cześć i chwała bohaterom”.

Wieńce złożą przedstawiciele kombatanów, władz samorządowych, harcerze, służby mundurowe, rekonstruktorzy oraz delegacje szkół.

erem

Czytaj też na str. 4

Policyjna akcja „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą”

Policjanci z KPP w Pułtusku odwiedzili dzieci z Niepublicznego Przedszkola i Żłobka „Bajka” w Pułtusku oraz uczestników zajęć w Świetlicy Gminnej w Zatorach, w ramach akcji „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą”.

Dzieci odwiedzili sierż. Izabela Wierzbicka, dzielnicowa gminy Zatory oraz sierż. sztab. Rafał Grabowski, dzielnicowy miasta Pułtusk.

- Podczas spotkania przypomnieli najmłodszym o zasadach bezpiecznego

zachowywania się podczas wypoczynku nad wodą, o bezpiecznym spędzaniu wolnego czasu podczas wakacji oraz o tym jak ważna i trudna jest praca policjanta. Zwrócili również uwagę aby podczas kontaktu z nieznajomymi w żadnym wypadku nie przyjmować słodyczy, nie udzielać informacji gdzie mieszkamy, a także nie odchodzić z obcą osobą, a co najważniejsze nie wsiadać do obcego samochodu. Największym jednak zainteresowaniem cieszyły się wśród dzieci opowiadania o codziennej pracy Policji. Dzieci czynnie uczestniczyły w spotkaniu, dzieliły się swoimi spostrzeżeniami

FOT. ŚWETLICA GMINNA W ZATORACH

i doświadczeniami oraz zadawały bardzo dużo pytań. Szczególnie ciekawiło je, jak zostać policjantem – przekazuje st. sierż. Renata Soból.

Jak informuje kierownictwo świetlicy w Zatorach, najprzyjemniejszą częścią spotkania było oglądanie przyniesionych przez gości podstawowych akcesoriów policjanta. Dzieci mogły przymierzyć czapkę oraz dokładnie obejrzyć kajdanki czy pałkę policyjną.

RK

Dwie ofiary oszustw na platformach handlowych w internecie

Płońskie policja przyjęła kolejne zgłoszenia dotyczące oszustw internetowych. Mieszkanka gminy Żałuski straciła ponad 700 zł próbując sprzedać książki.

- Na platformie handlowej wystawiła do sprzedaży książki szkolne swojego dziecka. Chwilę później skontaktowała się z nią kobieta zainteresowana ich kupnem. Pokrzywdzonej przesłała link do „odebrania płatności”. Nieświadoma zagrożenia mieszkanka gm. Żałuski postępowała zgodnie z instrukcjami i po kliknięciu w link, zalogowała się do konta bankowego. Następnego dnia okazało się, że straciła ponad 700 zł i ktoś próbował wziąć na jej dane kredyt – informuje KPP w Płońsku.

Mieszkaniec Płońska stracił swoje pieniądze, dokonując płatności za towar z góry.

- Płońszczanin za pośrednictwem popularnego portalu społecznościowego znalazł ogłoszenie o sprzedaży części do zdalnie sterowanego samolotu w atrakcyjnej cenie. Zgodził się na warunki sprzedającego i za towar zapłacił z góry, wykonując przelew na telefon. Nie otrzymał zakupionych przedmiotów ani nie odzyskał pieniędzy – przekazuje policja.

RK

Płońsk

W szkołach średnich są jeszcze wolne miejsca

Jak informuje płońskie starostwo, szkoły średnie z powiatu opublikowały listy uczniów przyjętych do klas pierwszych.

Obejmują one 1016 osób, spośród 1085 zakwalifikowanych. Rekrutacja uzupełniająca rusza 31 lipca i trwać będzie do 11 sierpnia.

Kandydaci ci złożyli w szkołach świadectwa ukończenia szkoły podstawowej i zaświadczenie OKE o wyniku egzaminu ósmoklasisty, potwierdzając w ten sposób wolę podjęcia nauki w danej placówce.

W dodatkowej rekrutacji nadal jest 130 miejsc wolnych:

Zespół Szkół nr 1 im. Stanisława Staszica w Płońsku

– 37 miejsc,

Zespół Szkół Nr 2 im. Leona Rutkowskiego w Płońsku

– 13 miejsc,

Zespół Szkół w Raciążu – 60 miejsc,

Zespół Szkół w Czerwińsku nad Wisłą – 20 miejsc.

I LO im. Henryka Sienkiewicza w Płońsku - „Płocka”

zakończyło rekrutację.

Rekrutacja uzupełniająca prowadzona będzie w sposób tradycyjny, tj. kandydaci składają do wybranej szkoły podanie w wersji papierowej wraz z załącznikami.

RK

FOT. RADOSŁAW MARUT

Szczegóły na

www.kolejnakino.mazowieckie.com.pl

Dariusz Grajda
Członek Zarządu
Spółki Koleje Mazowieckie

Szanowni Państwo!

Serdecznie zachęcam do udziału w nowej akcji promocyjnej „Kolej na Kino”, która łączy podróżowanie z kulturą. Na podstawie biletu Kolei Mazowieckich można skorzystać z 10% zniżki na bilety w kinach: Atlantic i Wisła w Warszawie, Przedwiośnie w Płocku oraz Siedlce w Siedlcach.

Zapraszam do kulturalnej podróży.

Szanowni Państwo!

„Kolej na Kino” to nowy projekt Kolei Mazowieckich promujący wybrane kina na Mazowszu. Zasady działania są bardzo proste – aby otrzymać zniżkę wystarczy okazać w kasie kina bilet na przejazd pociągiem Kolei Mazowieckich. Zapraszam do skorzystania z oferty.

Adam Struzik
Marszałek
Województwa Mazowieckiego

Szanowni Państwo!

Zapraszam na wspaniałe filmowe wrażenia do Naszych kin. Dla podróżujących Kolejami Mazowieckimi mamy 10% zniżkę na wszystkie seanse w Naszych kinach. Do zobaczenia w kinie!

Łukasz Płaczek
Członek Zarządu
Instytucji Filmowej
MAX-FILM S.A.

Sonda „Tygodnika”

Powstanie Warszawskie 1944 r:
Jak czcimy pamięć bohaterów?

Znamy takie wydarzenia z historii, jak: Katyń, Powstanie Warszawskie, które są tak skrajne, że dyskusowanie o nich, o zasadności ich ochodzenia mija się z celem. Katyń był zbrodnią wobec narodu polskiego, a stali za tym Rosjanie. Analogicznie Powstanie Warszawskie, chociaż tu nastąpiło wystąpienie zbrojne przeciwko okupującym Warszawę wojskom niemieckim, zorganizowane przez Armię Krajową w ramach akcji „Burza”, połączone z ujawnieniem się i oficjalną

działalnością najwyższych struktur Polskiego Państwa Podziemnego.

Była to największa operacja militarna Armii Krajowej. Powstańcy wierzyli, że wyzwolenie stolicy spod okupacji hitlerowskiej przed przybyciem armii sowieckiej zapewni Polsce suwerenność po zakończeniu wojny. Oddziały powstańcze, chociaż liczne, ale bez odpowiedniego uzbrojenia stanęły do walki z regularną, w pełni zmilitaryzowaną armią niemiecką. Dodać należy, iż

w ostatnich dniach lipca Niemcy wznowili gwałty i represje wobec ludności oraz rozstrzeliwali więźniów.

Na wieść o powstaniu w Warszawie Reichsführer SS Heinrich Himmler wydał rozkaz, w którym stwierdzał: „Każdego mieszkańca należy zabić, nie wolno brać żadnych jeńców, Warszawa ma być zrównana z ziemią i w ten sposób ma być stworzony zastraszający przykład dla całej Europy”. Za rozpoczęciem walk w stolicy przemawiała również ewakuacja,

która w drugiej połowie lipca 1944 r. objęła niemiecką ludność cywilną i wojskową, oraz widoczne przejawy zaniku morale niemieckiej administracji i wojska, wywołane sytuacją panującą na froncie, a także zamachem na Hitlera 20 lipca 1944 r.

1 sierpnia 1944 r. do walki w stolicy przystąpiło ok. 40-50 tys. powstańców. Przez 63 dni powstańcy prowadzili heroiczny i samotny bój z wojskami niemieckimi. Ostatecznie wobec braku perspektyw dalszej walki 2 października

1944 r. przedstawiciele KG AK płk Kazimierz Iranek-Osmecki „Jarecki” i ppłk Zygmunt Dobrowolski „Zyndram” podpisali w kwaterze SS-Obergruppenführera Ericha von dem Bacha w Ożarowie układ o zaprzestaniu działań wojennych w Warszawie.

W czasie walk w Warszawie zginęło ok. 18 tys. powstańców, a 25 tys. zostało rannych. Poległo również ok. 3,5 tys. żołnierzy z Dywizji Kościuszkowskiej. Straty ludności cywilnej były ogromne i wynosiły ok. 180 tys. zabitych. Pozostali przy życiu mieszkańcy Warszawy, ok. 500 tys., wypędzono z miasta, które po powstaniu zostało niemal całkowicie zburzone. Specjalne oddziały niemieckie, używając dynamitu i ciężkiego sprzętu, jeszcze przez ponad trzy miesiące metodycznie niszczyły resztki ocalałej zabudowy. Wielkość strat poniesionych przez stronę polską w wyniku powstania powoduje, że decyzja o jego rozpoczęciu do dziś wywołuje kontrowersje.

KRZYSZTOF BIEŃKOWSKI

Cezary Szeski, nauczyciel
w ZS nr 2 w Ciechanowie:

- Dowództwo Armii Krajowej i emigracyjny rząd londyński początkowo odrzucały ideę walk powstańczych w stolicy. Plan „Burza” był realizowany na Kresach Wschodnich. Warszawa natomiast miała być szczególnie chroniona przed ciężkimi starciami zbrojnymi - ze względu na potencjał ludnościowy, zgromadzone dobra kultury, zabytki. Na krótko przed wybuchem powstania wycofano ze stolicy część uzbrojenia i zapasów amunicji. Dowództwo AK zakładało, że nie będą potrzebne. Jednak w wyniku zmieniającej się sytuacji politycznej i militarnej, decyzja o rozpoczęciu walk w Warszawie stała się faktem. Ludność cywilna przyjęła wybuch powstania z wielkim entuzjazmem. W całym mieście pojawiły się polskie flagi. Cywile i żołnierze wspólnie budowali barykady, przygotowywali budynki i ulice do walk. Nadzieje na ostateczne zwycięstwo były wielkie. Żapał mieszkańców wypalał się wraz z upływem czasu, kolejnymi ofiarami, zniszczonymi budynkami, głodem i na skutek terrorystycznej postawy wojsk niemieckich. Cele polityczne i militarne dowództwa AK i rządu londyńskiego nie zostały zrealizowane. Nie udało się wyzwolić Warszawy z rąk okupanta, przed wkroczeniem wojsk radzieckich. Powstanie w wyniku brutalnej akcji Niemców i biernego postawie Sowietów, zostało stłumione. Moim zdaniem rzetelna ocena powstania warszawskiego jest bardzo trudna. Należy docenić i upamiętnić bohaterstwo powstańców i ludności cywilnej. Po raz kolejny Polacy udowodnili, że są dobrymi patriotami i żołnierzami. Jednak poniesione

ofiary niewiele zmieniły w sytuacji politycznej i militarnej. Stalin zrealizował swoje plany wobec Polski. Zachód nie był w stanie przeciwstawić się działaniom Sowietów. Rodzi

się zatem pytanie - czy było warto ponosić tak ciężkie ofiary? Każdy sam powinien poszukać odpowiedzi w swoim sercu i sumieniu. Jako nauczyciel historii zawsze staram się poświęcać powstaniu warszawskiemu wiele czasu i uwagi. Na lekcjach, wspólnie z uczniami, analizuję przyczyny wybuchu, charakter walk, szanse na zwycięstwo, polityczne i militarne konsekwencje. Nigdy jednak nie narzucam oceny powstania. Młodzi ludzie muszą wypracować ją sami. Uczniowie i nauczyciele Zespołu Szkół nr 2 w Ciechanowie od lat uczestniczą w lokalnych obchodach rocznicy wybuchu powstania. Składamy kwiaty. Często towarzyszy nam sztandar szkoły. Staramy się organizować wycieczki do Muzeum Powstania Warszawskiego. W mojej ocenie, aby umocnić pamięć o powstaniu, należałoby wyprodukować dobry serial telewizyjny, uczciwie przedstawiający walkę w Warszawie, ale też postawę i losy ludności cywilnej. W ostatnich latach pojawiło się sporo filmów o powstaniu. Jednak nie są one szczególnie interesujące i pouczające. Rola mediów w kształtowaniu pamięci jest szczególnie ważna. Obraz silnie oddziałuje na odbiorcę niż słowo czy tekst źródłowy.

RK

Miroslaw Szczepański,
przewodniczący z Drogiszk,
wódcą strony internetowej www.
drogiszka.pl; pasjonat historii:

- Z absolutną pewnością - tak. Pamiętamy o nich, o ich nieprawdopodobnym heroizmie, o największym poświęceniu, jakie możemy sobie wyobrazić.

Musimy sobie zdać sprawę, że w zdecydowanej większości byli to ludzie bardzo młodzi, niejednokrotnie wręcz dzieci, które miały przed sobą całe życie, wielkie marzenia, plany.

Poświęcili to wszystko dla sprawy najważniejszej - dla Ojczyzny, dla wolności, dla niepodległości, dla przyszłych pokoleń, dla nas...

Każdego roku, 1 sierpnia o godzinie 17, kiedy tylko jestem w Warszawie, idę z rodziną na Plac Zamkowy i uczestniczymy w tym nieprawdopodobnym, wręcz mistycznym wydarzeniu - upamiętnieniu godziny W, kiedy cała Warszawa staje w miejscu, zupełnie, jakby czas się zatrzymał. To robi niesamowite wrażenie.

Pamiętam 70 rocznicę wybuchu powstania, kiedy byłem tam z żoną, córką i moim małym synkiem, mój mały 5 letni brzdąk, siedząc mi na ramionach, w momencie zatrzymania się całego miasta, był zdumiony i bardzo poruszony tym, co ujrzał, pytając „Tato, co

tu się dzieje???”. Przeszliśmy później całe stare miasto, odwiedziliśmy miejsca naznaczone krwią powstańców, tłumacząc mu, dlaczego ten dzień jest tak ważny dla Polaków, jak wielką ofiarę ponieśli ludzie niewiele starsi od niego, dla naszej wolności.

Odwiedzamy przy każdej okazji pomnik Małego Powstańcy, gdzie za każdym razem trudno jest powstrzymać emocje, widząc tego małego chłopca w za dużym hełmie, obszernym mundurku, stojącego tam niewzruszenie od lat. I ten widok małych dzieci, kładących bukieciki kwiatów i zapalających świeczki pod pomnikiem...

Staramy się przekazywać dzieciom wiedzę, otrzymaną od naszych dziadków, rodziców, od weteranów powstania, których już, niestety, coraz mniej pozostaje wśród nas.

Myślę, że pamięć o Powstańcach, ich ofierze złożonej na ołtarzu wolności nigdy w Polsce nie zginie, to nasz święty obowiązek, aby przetrwała ona jak najpełniejsza i przekazywana była dalej przyszłym pokoleniom.

PW

Krzysztof Bieńkowski,
dziennikarz:

- Uważam, że obchody kolejnych rocznic Powstania Warszawskiego należą do najważniejszych w Polsce. Pamięć o tamtych dniach powinna być kultywowana. Każdego roku o godzinie „W” wyją syreny, nieruchomieją przechodnie na ulicach i zatrzymują się samochody. Myślę, że jest to właściwa forma oddania hołdu bohaterom tamtych dni. Ponadto skłania w prosty i konkretny sposób do przywołania tamtych wydarzeń w każdym miejscu, gdziebyśmy się nie znajdowali. Nie wymaga uczestnictwa w czymkolwiek, udawania się gdzieś pod pomniki czy pamiątkowe kamienie. Owszem, składanie kwiatów przy pomnikach z pewnością ma sens, ale gdyby zająrzeć do serc tych polityków, czy przedstawicieli instytucji, czy nie robią tego bardziej na pokaz? Często też pojawia się młodzież z płonącymi pochodniami. Czy ogień jest właściwą formą tej właśnie uroczystości? Wtedy płonął Warszawa...

es

Lech Prejs, przewodniczący
Rady Miasta w Mławie

- O rocznicach historycznych wydarzeń trzeba pamiętać i przypominać o nich młodszemu pokoleniu. Chociaż wydaje mi się, że jest ich obecnie zbyt dużo, przez co wzbudzają mniejsze zainteresowanie wśród ludzi. Widać to na wielu tego typu uroczystościach, podczas których często oprócz organizatorów i zaproszonych gości jest niewiele osób. Często są to ludzie, którzy akurat przechodzili obok miejsca gdzie to się dzieje. Innym razem, np. pojawienie się wojska na takiej uroczystości, wzbudza już większe zainteresowanie i pytania typu: Co się dzieje? Co to za uroczystość i z jakiej okazji? Dlaczego pojawił się oddział wojska?

Takie rocznice jak aktualnie 1 sierpnia, czyli wybuchu Powstania Warszawskiego, następnie 15 sierpnia (święto Wojska Polskiego) czy 11 listopada, są ważne i ich konsekwencje powszechnie znane, ale np. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja, to z odległej historii czy 4 czerwca 1989 roku, słynne już i ważne dla współczesnej historii Polski są już znacznie mniej znane i popularne.

W.D.

Henryk Antczak, prezes
Towarzystwa Miłośników
Ziemi Mławskiej:

- Moim zdaniem rocznicowych świąt jest za dużo, przez co tracą one zainteresowanie wielu Polaków. Są oczywiście wyjątki, jak np. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego z 1 sierpnia. Włączanie tego dnia, o godz. 17 syreny powoduje do refleksji i zastanowienia się, chociaż na chwilę, o tym co działo się w Warszawie przez 63 dni 1944 roku.

FOT. H. ANTCAK

Dla młodego pokolenia rocznicowe uroczystości związane z historią naszego kraju, mają chyba coraz mniejsze znaczenie. Owszem na wielu z nich są obecne poczty sztandarowe szkół i uczelni, bywają też całe klasy uczniów, ale raczej jest to robione z poczucia obowiązku i zaproszenia przez organizatorów i niewiele więcej.

W.D.

Jerzy Piotrowski, kierownik
Muzeum Małego Miasta
w Bieżuniu:

- Obchodzimy święta państwowe, patriotyczne, aby utrwalić naszą tożsamość, dbając o pamięć o ważnych wydarzeniach w dziejach Polski. Najpierw w sierpniu będziemy obchodzić 79. rocznicę Powstania Warszawskiego, a później, 15 sierpnia, 103. Bitwy Warszawskiej, w której walczyliśmy z bolszewikami. Te dwa święta, tak naprawdę, zaważyły na naszej państwowości.

Pierwszego dnia sierpnia delegacja z Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu, jak co roku, złoży kwiaty na grobie uczestnika Powstania Warszawskiego - Stanisława Ilskiego. Stanisław Ilski wywieszył polską flagę na 63 dni, czyli dokładnie tyle ile trwało Powstanie Warszawskie. Po jego śmierci tę tradycję kontynuuje jego syn.

Natomiast w rocznicę stoczenia Bitwy Warszawskiej w kościele parafialnym pw. św. Świętej Trójcy w Bieżuniu,

z inicjatywy Towarzystwa Przyjaciół Bieżunia oraz proboszcza Tomasza Ozimkowskiego, odbędzie się koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu jazzmana Marka Bałata. Już serdecznie na niego zapraszamy. Zaczyna się od godz. 12.

Pielęgnowanie tradycji, pamięci, jest ważne, zwłaszcza dla młodych pokoleń, aby zainteresować ich przeszłością i uświadomić im, że rzeczywistość, jaką znają,

została okupiona walką. Zresztą, aby utrwać pamięć o wielkich wydarzeniach, chcemy wydać album ze zdjęciami urodzonego w Bieżuniu porucznika Tadeusza Zajdźnińskiego, który wraz z armią generała Andersa przeszedł cały szlak bojowy. Zdjęcia z tego okresu Zajdźniński przekazał Ilskiemu, a on z kolei muzeum. Są to zdjęcia o nieocenionej wartości historycznej. Na fotografiach jest nawet słynny niedźwiedź Wojtek. Premierę zaplanowaliśmy na przyszły rok.

Wysłuchała: kuj

Piotr Tarka, mieszkaniec
Ciechanowa:

- Było to wielkie wydarzenie, dało ogromny pozytywny bodziec dla całego narodu po wielu latach okupacji. Poczuliśmy, że możemy wreszcie wypędzić okupanta. Dla mnie osobiście to wydarzenie zajmuje szczególne miejsce w pamięci. Każdego roku w tym dniu o godz. 17, gdy zawyją syreny nachodzi mnie refleksja na temat powstania. Doskonale wiadomo jak to się wszystko skończyło, jakie ogromne straty w ludności cywilnej jak i żołnierzy AK poniósł naród polski, zniszczona została nasza stolica. Łatwo jest oceniać wydarzenia z przeszłości, przetwarzając suche fakty, snuć konkluzje i wyciągać na ich podstawie wnioski. Czytam często opinie ekspertów, historyków o tym, że powstanie było niepotrzebne, bez sensu, bez szans powodzenia. Dla mnie jako Polaka te opinie są bardzo krzywdzące, uważam

zupełnie inaczej niż większość historyków. Powstanie Warszawskie nie tylko miało sens, ale wręcz było potrzebne. Nasz naród został sprowadzony do roli niewolników, a w przyszłości mieliśmy albo zostać zgermanizowani, albo eksterminowani. Nasi dziadkowie i pradiadkowie stanęli przed trudną decyzją, pogodzić się z losem, czy walczyć. Jak wiadomo wybrali opcję drugą. Staliśmy do nierównej walki,

ale dzięki temu nie tylko warszawiacy, ale wszyscy Polacy poczuli coś, co hitlerowcy próbowali w nas zdusić, dumę z bycia Polakiem a przede wszystkim chęć do walki o nas, o przyszłe pokolenia, by nie mówili po niemiecku, lub rosyjsku. Dzięki powstaniu Stalin zrozumiał, że Polska nie będzie kolejną republiką związkową w strukturach ZSRR. Miłość do wolności, którą pokazaliśmy w powstaniu, dała do myślenia politykom, zrozumieć że Polskę tak łatwo nie można zniewolić.

RK

Z myślą o naszych mieszkańcach

Przede wszystkim inwestycje

Rozmowa z **Jackiem Świderskim**, wójtem gminy Stupsk Mazowiecki.

*** Niedawno otrzymał pan kolejne absolutorium od radnych, co jest końcowym podsumowaniem pracy wójta za rok ubiegły. Jaki on był dla gminy po pandemii covidu?**

- Najpierw wybuch pandemii koronawirusa, a w ubiegłym roku niepokojące wydarzenia międzynarodowe pokazały w jak niebezpiecznych czasach żyjemy i z jak wielkimi trudnościami musimy się zmagać. Po raz kolejny mieszkańcy naszej gminy udowodnili, że nie opuszczają nikogo potrzebującego wsparcia. Na apel o pomoc dla uciekających przed wojną mieszkańców Ukrainy nie trzeba było długo czekać. Od razu zostały zorganizowane zbiórki przedmiotów i rzeczy najpilniej potrzebnych, zarówno dla przybyłych jak i tych, którzy zostali by bronić swojej ojczyzny. Nie zabrakło wśród nas również tych, którzy przyjęli obywateli Ukrainy pod swój dach.

Skutki wojny odczuwamy wszyscy - między innymi w postaci rosnącej inflacji i wynikającej z tego drożyzny. Widzimy, jak ważną rzeczą w naszym życiu jest stabilność. Ta stabilność na poziomie gminy przekłada się przede wszystkim na zachowaniu tempa realizowanych i zaplanowanych inwestycji, gospodarkę finansową, nakłady na oświatę i środowisko. Miniony rok był dla nas wszystkich rokiem trudnym, ale dla gminy Stupsk pod wieloma względami bardzo dobrym. Wieloletnia Prognoza Finansowa była wiarygodna. Zrealizowaliśmy zaplanowany i kilkakrotnie w ciągu roku zmieniany budżet. Dzięki dofinansowaniu z różnych źródeł oraz z własnego budżetu, mogliśmy zrealizować przebudowę, rozbudowę, naprawę dróg i chodników gminnych, opracować dokumentację projektowo-kosztorysową, zakupić wiaty przystankowe i lampy solarne, zmodernizować boiska sportowe, place zabaw dla dzieci, świetlice wiejskie i garaże strażnic OSP, poprawiając estetykę poszczególnych sołectw.

Przy współpracy z samorządem powiatowym i udziałem gminy w części kosztów, poprawiliśmy infrastrukturę na drogach powiatowych znajdujących się na naszym terenie.

Realizowaliśmy ważne projekty społeczne i gospodarcze. Kierowaliśmy je do wszystkich grup mieszkańców - od najmłodszych, po najstarszych. Odbierały się wydarzenia patriotyczne, kulturalne i sportowe oraz inne atrakcje dla wszystkich grup wiekowych, w których uczestniczyli przedstawiciele parlamentu, rządu, władz samorządowych różnego szczebla, mieszkańcy powiatu i gminy.

Na samorządy w 2022 roku spadły nowe zadania, które wymagały dodatkowych nakładów pracy. I uważam, że świetnie daliśmy sobie z nimi radę. Dodatki osłonowe, dodatki węglowe, dystrybucja węgla (pierwsi w rejonie mieliśmy węgiel w swoich składach) były w naszej gminie realizowane w sposób właściwie przygotowany i w dobrych terminach.

Dzięki intensywnej pracy i dobrej współpracy, osiągnęliśmy bardzo wiele. Dziś bardzo serdecznie wszystkim zaangażowanym w rozwój naszej gminy dzie-

kuje. Realizacja naszych ambitnych planów i projektów nie byłaby możliwa bez wsparcia życzliwych nam przedstawicieli władz różnego szczebla, a także bez współpracy m.in. z naszymi radnymi, sołtysami, pracownikami Urzędu Gminy w Stupsku i jednostek organizacyjnych gminy, druhami z Ochotniczych Straży Pożarnych oraz stowarzyszeniami. Sukces i pozytywne zmiany były możliwe tylko przy zaangażowaniu i współpracy całej naszej społeczności.

*** Najważniejsze inwestycje w gminie w ubiegłym roku i realizowane obecnie?**

- Udało się wykonać wiele ważnych inwestycji. Jak co roku przebudowaliśmy kilka dróg gminnych: drogę w relacji Olszewo-Grzymki - Korzybień (wartość brutto 469, 57 tys. zł), drogę w miejsc-

Wspólnie z Powiatem Mławskim wykonaliśmy zadanie „Rozbudowa i przebudowa drogi powiatowej Nr 2326W Wiśniewo - Wola Szydłowska na odcinku od km 1+557 do km 5+106 w Wyszynach Kościelnych”. Wkład gminy Stupsk wyniósł prawie 239 tys. zł.

W tym roku trwa rozbudowa dróg relacji: Bolewo - Sułkowo-Kolonia za ponad 3,1 mln zł, czas realizacji do 30 sierpnia br., Dąbek - Dunaj za ponad 2, 09 mln zł (termin realizacji do 30 listopada 2023r), Wyszyny Kościelne - Trzcianka Kolonia, za 3, 24 mln zł. W Stupsku, w zasadzie od nowa, budujemy drogi gminne w postaci ulic A. Asnyka, S. Staszica, S. Wyspiańskiego i M. Skłodowskiej. Koszt to prawie 5 mln zł. A w Konopkach trwa budowa Wiejskiego Domu Kultury i Strażaka, która ma być zakończona do końca br.

Boisko z oświetleniem w Woli Szydłowskiej

Altana w Dunaju

wości Pieńpole (wartość brutto 798,79 tys. zł), drogę w Woli Kolonii (wartość brutto 88, 21 tys. zł). Przeprowadziliśmy też renowację zbiornika wodnego w Wyszynach Kościelnych, która kosztowała brutto 632, 10 tys. zł.

Powstały nowe wiaty przystankowe, zamontowaliśmy lampy drogowe solarne do oświetlenia dróg, zagospodarowaliśmy tereny rekreacyjne, modernizujemy place zabaw dla dzieci, tworzymy punktu informacji turystycznej przy szkole w Stupsku, promujemy tereny turystyczne oraz zwiększamy liczbę obiektów rekreacyjno-wypoczynkowych. Wykonaliśmy oświetlenia z własnym źródłem zasilania boisk sportowych w Bolewie, Dąbku i Woli Szydłowskiej, to niektóre z wielu przedsięwzięć zrealizowanych w 2022 r. - (szczegółowy wykaz wartości inwestycji znajduje się w Raporcie o stanie Gminy Stupsk)

możliwa do realizacji. Piszemy dobre wnioski o dotację, które prawie w 100 procentach znajdują się na listach dofinansowań, dzięki temu praktycznie każda nowa inwestycja jest realizowana przy wsparciu finansowym z zewnątrz. Pozyskujemy dofinansowania głównie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, WFOŚiGW i MSWiA.

*** W gminie energię wytwarza kilka nacię wiatraków, będą kolejne? Co samorząd ma obecnie z tego, że takie obiekty są na jego terenie?**

Wykonanie bezpiecznej nawierzchni na placu zabaw w Strzałkowie

- Na terenie gminy funkcjonuje 11 wiatraków, z których dochód z podatków to ok. 700 tys. zł. Dwóch inwestorów jest zainteresowanych budową nowych elektrowni wiatrowych, jeśli przepisy pozwolą, może powstać jeszcze 8 turbin. Każda nowa inwestycja to dodatkowy wpływ do budżetu gminy.

*** Ważnym elementem codzienności na tym terenie jest działalność jednostek ochotniczej straży pożarnej. Ostatnio pojawiło się na ich wyposażeniu sporo nowego sprzętu m.in. nowe wozy strażackie. Wzmocni to bezpieczeństwo mieszkańców?**

- Ochotnicze Straże Pożarne działają w Stupsku, Wyszynach Kościelnych, Konopkach, Dąbku i Rosochach. Trzy z nich w Stupsku, w Wyszynach Kościelnych i w Konopkach, włączone są do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego. Dla zwiększenia bezpieczeństwa w 2021 r. i 2022 r. przekazano dwa nowe średnie samochody ratowniczo-gaśnicze dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w Konopkach oraz Dąbku, a w tym roku nowy lekki samochód otrzyma również jednostka działająca w Stupsku. W miarę możliwości doposażono pozostałe jednostki w nowy sprzęt pożarniczy. W 2022 roku łącznie nasze jednostki uczestniczyły w 217 akcjach ratowniczo-gaśniczych.

Łączne koszty przeznaczone na wydatki związane z działalnością Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie gminy Stupsk zamknęły się kwotą 839,51 tys. zł.

*** Jaką rolę odgrywa w gminie Stupsk, ośrodek KOMR w Dąbku? Na pewno promocyjną, bo przyjeżdżają do niego chorzy na stwardnienie rozsiane z całej Polski.**

- Ośrodek KOMR w Dąbku jest znany w całej Polsce, a nawet za granicą, jak pan słusznie zauważył, jest to swoista promocja naszej gminy. Dodatkową korzyścią jest to, że wielu naszych mieszkańców znalazło zatrudnienie w tym ośrodku.

*** Jakie trasy rowerowe zaproponowałby pan turystom, którzy widzi dostępnie bezpłatnie rowery przed siedzibą urzędu gminy?**

- W gminie mamy wiele ciekawych tras, idealnych na weekendowe, jednodniowe wyprawy rowerowe. Mieszkańcy chętnie korzystają z możliwości wspólnego aktywnego spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu podczas organizowanych rajdów i wypraw rowerowych przez Urząd Gminy oraz Gminny Ośrodek Kultury.

Turystom odwiedzającym naszą gminę w szczególności polecamy przejazd trasą, która poprowadzi śladami dawnych dworów. Licząca ok. 20 km. trasa prowadzi do miejscowości w których zachowały się lub istniały dwory i parki podworskie.

Mowa tu o Stupsku, Woli Szydłowskiej, Wyszynach Kościelnych, Dąbku czy Morawach.

Z przed siedziby Urzędu Gminy wyruszymy także w kolejną ciekawą trasę, obierając kierunek: Konopki, Żmijewo Kościelne i Jeże. Zabytkowe kościoły, cmentarze i figurki oraz walory przyrodnicze zachęcają do poznawania naszego regionu i jego uroków. Zapraszamy do śledzenia wydarzeń kulturalno-sportowych na naszym terenie. Rajdy i wycieczki rowerowe to imprezy otwarte dla wszystkich nie tylko dla mieszkańców naszej gminy.

Rozmawiał: **WALERIAN DZICZKIEWICZ**

Mikołajkowy Maraton Choinkowy

Częściej pisze się i mówi o intensywnym rozwoju naszych miast, a rzadziej wspomina o rozwoju wsi. Tymczasem te rozkwitają, a to za sprawą m.in. środków z samorządu województwa mazowieckiego. Co chcą zmieniać sołtysi w swoich miejscowościach?

Co roku sołectwa biorą udział w naborze do programu „Mazowsze dla sołectw”. Dzięki pozyskanym środkom mogą budować place zabaw dla dzieci, miejsca do wypoczynku i integracji, także dla dorosłych mieszkańców, modernizować oświetlenie, kupować niezbędne rzeczy, takie jak kosiarki, garnki, kuchnie i pozostały drobny sprzęt. Doposażają świetlice, dbają o oświetlenie w swoich wsiach, organizują spotkania i różne eventy.

Środki te odgrywają bardzo ważną rolę w unowocześnianiu infrastruktury i tworzeniu przestrzeni sprzyjających integracji mieszkańców tych niewielkich miejscowości.

Szczególnie należy docenić łączników między samorządem a mieszkańcami sołectw. To właśnie sołtysi i sołtyski włączają się w potrzeby lokalnej społeczności. Na swojej drodze napotykają nieraz trudności, głównie związane z finansami, ale zdają się, że brakuje także dobrej woli.

Mimo to sołtysi z zaangażowaniem oddają się niemal charytatywnej pracy, często bez liczenia na jakąkolwiek wdzięczność. Swoimi uwagami, problemami i potrzebami dzielą się z radnymi, czasami długo oczekując na odpowiednią reakcję. To frustrujące zadanie przynosi jednak satysfakcję, kiedy udaje się osiągnąć wyznaczone cele. Jednym ze środków, które to umożliwiają, są dofinansowania zewnętrzne.

Dominowała rekreacja na świeżym powietrzu

Sołectwa z powiatu żuromińskiego często i chętnie składają wnioski w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw. Większość z nich korzystała już z tej możliwości w latach 2018-2022.

W 2021 roku sołectwa z gminy Biezuń otrzymały po 10 tys. zł na budowę placów zabaw dla dzieci w miejscowościach **Malocin** i **Zgliczyn Pohodzy**. Tego roku także sołectwa z gminy Lubowidz postawiły na rekreację na świeżym powietrzu: budowę wiat i altan, doposażenie placów zabaw, modernizację boiska w **Obórkach** czy budowę siłowni plenerowej w **Sinogórze**. W gminie Lutocin sołectwa zmodernizowały świetlice wiejskie w **Chraponii** i **Swojeczynie**, a w gminie Siemiatkowo postawiły głównie na modernizację oświetlenia ulicznego w miejscowościach **Gutkowo**, **Nowopole**, **Nowe Budy Osieckie** i **Osowa**, a także na oczyszczenie stawu w **Siemiatkowie-Rechtach**.

Na rozwój terenów rekreacyjnych, podobnie jak w gminach Biezuń i Lubowidz, postawiły także sołectwa w gminie Żuromin, które złożyły wnioski o zagospodarowanie terenu w **Kosewie**, **Kliczewie Małym**, **Poniatowie** i **Brudnicach**. Remont przeszły także świetlice w **Młudzynie** i **Brudnicach**.

– Mamy piękny plac zabaw, z którego dzieci bardzo chętnie korzystają. Szczególnie teraz, w okresie wakacyjnym, odwiedzających to miejsce jest bardzo dużo, co mnie niezmiernie cieszy. Środki przyznawane wsiom są wręcz niezbędne. Chcemy się rozwijać, a potrzeb jest naprawdę dużo. Każde wsparcie daje nam, sołtysom, motywację do dalszego działania na rzecz lokalnej społeczności – podkreśla **Lidia Zaborna**, sołtyska wsi Poniatowo koło Żuromina.

W 2022 roku, w związku z problemami samorządów z rachunkami za prąd, we wnioskach (głównie w gminie

Owocna współpraca

Mazowsze sołectwom, a sołtysi mieszkańcom...

W 2022 roku dzięki dofinansowaniu z budżetu Mazowsza w Kuczborku i Kozielsku zamontowano przyrządy i elementy małej architektury do wypoczynku na świeżym powietrzu.

Oświetlenie i świetlice

W aktualnym naborze wśród wniosków z powiatu żuromińskiego również dominowały zadania dotyczące modernizacji oświetlenia ulicznego. Coraz więcej mieszkańców wsi zgłasza

wiejskiego (pisał o tym w numerze 30. „Tygodnika Ciechanowskiego” w artykule „Tradycje kulinarne północnego Mazowsza”). Potrzebują do tego odpowiedniego zaplecza kuchennego. Świetlice wiejskie służą także mieszkańcom jako miejsca spotkań, są też źródłem dochodu, kiedy uda się je wynająć. Zainteresowanie

świeclicą zależy oczywiście od jej wyposażenia i atrakcyjności.

Dofinansowanie na nową kuchnię otrzymało w tym roku sołectwo **Konopaty** (gm. Lubowidz). Wniosek o modernizację świetlic złożyły także sołectwa **Mieczówka** (gm. Lubowidz), **Felcyn** (gm. Lutocin) i **Szronka** (gm. Kuczbork-Osada).

– Regularnie składamy wnioski o środki z Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw, ponieważ zależy nam na rozwoju obszarów wiejskich i aktywizacji naszych mieszkańców. W przyszłym roku także złożymy wnioski o dofinansowanie w ramach tego programu – informuje **Ewa Rochna-Ucińska**, sekretarz gminy Kuczbork.

Dwa inne sołectwa wyraziły zapotrzebowanie na zmianę lub rozbudowę oświetlenia ulicznego (Zieluń w gm. Lubowidz i Bagienice Nowe w gm. Kuczbork-Osada).

– Chcieliśmy zamontować cztery lampy solarne – dwie przy drodze i dwie przy cmentarzu, ale ceny lamp poszły w górę i prawdopodobnie starczy nam tylko na dwie przy drodze. Chodzi o to, żeby postawić lampy w niewygodnych miejscach i tam, gdzie nie ma łączu. Bardzo się cieszymy nawet z tych dwóch lamp, bo każde środki są dla nas ważne, a nowych zadań, pomysłów i potrzeb wciąż przybywa. Chciałbym robić jak najczęściej, ale finanse ograniczają nasze projekty. Marzy mi się plaża nad Wkrą w Zieluniu i remont istniejącej wiaty. Będziemy wspólnie z drugim sołectwem szukać dofinansowania na ten cel – wskazuje na dalsze potrzeby wsi

Marian Osik, sołtys sołectwa Zieluń-Osada i jednocześnie radny Rady Miejskiej w Lubowidzu.

Nieocenione wsparcie

Wszyscy nasi rozmówcy podkreślają, że wsparcie Mazowsza jest dla nich i mieszkańców bardzo ważne, bo dzięki niemu wieś staje się bardziej atrakcyjna dla lokalnej społeczności. Poza tym nowe inwestycje sprzyjają integracji. Każdy sołtys ma też nadzieję na otrzymanie kolejnego wsparcia. Tak z pewnością będzie, ponieważ samorząd Mazowsza sukcesywnie wspiera obszary wiejskie.

– Sołectwo to część gminy, ta z kolei wchodzi w skład powiatu, a powiat to część województwa. Wszyscy tworzymy lokalną i regionalną wspólnotę samorządową, w której należy dbać o dobro wspólne. Wsparcie inwestycyjne dla sołectw jest troską o najmniejsze wspólnoty. Program MIAS to przede wszystkim nieduże projekty, ale bardzo namacalne. Budowa altany, ogrodzenie placu, modernizacja świetlicy czy montaż oświetlenia – to tylko niektóre z projektów, jakie wspieramy. Dzięki temu można się spotkać w większym gronie i np. wspólnie grillować przy nowej altanie, mieć oświetlone ulice,

Miedzy innymi w Młudzynie (gm. Żuromin) i w Kobylej Łące (gm. Biezuń) mieszkańcy postavili na remont, a nawet modernizację świetlic wiejskich

ładną świetlicę, a przy tym być pewnym, że dzieci są bezpieczne podczas zabawy na ogrodzonym placu zabaw – informuje o korzyściach wynikających ze wspierania sołectw radny sejmiku **Konrad Wojnarowski**. I dodaje: – Często przemierzam się po północnym Mazowszu, te efekty są widoczne. Nie wiem, czy jest wieś, która nie skorzystała z programu MIAS, a jeśli są takie, zachęcam je do składania wniosków w ramach tego i innych programów wsparcia, których mamy w tym roku aż 20. W przyszłości na pewno będziemy je kontynuować.

K. KUJAWA

W Poniatowie, podobnie jak w wielu innych miejscowościach, powstały nowoczesne place zabaw dla dzieci.

Żuromin) dominowała modernizacja oświetlenia ulicznego, co pozwalało na zredukowanie zużycia energii.

Mazowsze >> dla sołectw >

One przenoszą patogeny

Gołębie (nie)pokoju

Dzieci, rodzice, dziadkowie, nierzadko całe rodziny ochotczo karmią dzikie gołębie. Niektóre ptaki są tak odważne, że przyjmują chleb, pierniki czy cukierki wprost z rąk człowieka. Ileż przy tym uciechy. Takie obrazki codziennie widzimy między innymi w parku miejskim w Mławie.

Sęk w tym, że ta zabawa może być niebezpieczna dla ludzi, przed czym przestrzegają Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Warszawie i jej powiatowe odpowiedniki. Okazuje się bowiem, że gołębie żyjące na wolności „mogą stanowić źródło zakażeń szeregu chorób odzwierzęcych (zoonozy) lub pasożytniczych”.

- Patogeny przedostają się do organizmu człowieka głównie drogą wziewną - wdychając powietrze zanieczyszczone drobnoustrojami gromadzącymi się w piórach i wysuszonych ptasich odchodach. Choroby kliniczne przebiegają najczęściej jako infekcje układu oddechowego i zapalenia płuc, niekiedy zajmują też ośrodkowy układ nerwowy (mózg, opony mózgowy), układ moczowy, skórę. Dzikie gołębie są również rezerwuarem ogromnej ilości ektopasożytów, zaliczanych do pajęczaków i owadów, które żywią się krwią zwierząt stałocieplnych. Największe

FOT. AUTOR

Gołębie w parku miejskim w Mławie podczas posiłku. Nierzadko do konsumpcji przytaczają się gawrony

zagrożenie dla ludzi stwarza zwłaszcza obrzęk, zwany też kleszczem gołęmbim, z uwagi na możliwość powodowania burzliwych reakcji anafilaktycznych (nawet zgonu). Podobnie jak inne kleszcze, obrzęki mogą przenosić na ludzi choroby: boreliozę lub wirusowe kleszczowe zapalenie mózgu. Kontakt z tymi

zwierzętami może ponadto powodować u człowieka reakcje alergiczne – ostrzeżenie sanepid.

Uwaga! Dzikie gołębie chętnie przebywają w miejscach odwiedzanych przez dzieci, takich jak place zabaw, parki czy boiska szkolne. Takie obiekty powinny być szczególnie zabezpieczone.

Służby sanitarne apelują także do właścicieli gołębi domowych i zarządców nieruchomości o „konieczności stosowania zabezpieczeń ograniczających dostęp” tych ptaków do „wszelkiego rodzaju zanieczyszczeń”.

Słowem, według inspekcji sanitarnej nie należy karmić dzikich gołębi,

a każdym razie unikać bezpośredniego kontaktu z nimi. Wolno przypuszczać hodowlane sztuki tego gatunku również pojawiają się w miejscach publicznych i korzystają ze spontanicznie rzucanego przez ludzi pożywienia. Miłośników tych skądinąd sympatycznych ptaków, uważnych za symbol pokoju, nie brakuje w Ciechanowie, Mławie, Żurominie czy Konopkach.

Z kolei zarząd główny Polskiego Związku Hodowli Gołębi Poczty przypomina członkom tej organizacji o potrzebie szczepienia utrzymywanych przez nich ptaków przeciwko wirusowi, który powoduje rzekomy pomór drobiu (paramyksowirozę). Na loty (zawody) mogą być wysyłane wyłącznie gołębie zaszczepione.

- W odróżnieniu od innych grup ptaków gołębie są bardzo wrażliwe na rzekomy pomór drobiu. Stosowne przepisy weterynaryjne podkreślają, że szczepienie gołębi jest jedną z form ograniczania ryzyka wystąpienia tej choroby. Zgodnie z przepisami, jeśli w stadzie gołębi pocztowych wystąpi paramyksowiroza powiatowym lekarz weterynarii wydaje decyzję o likwidacji tego stada. Należy wiedzieć, że dotyczy to wszystkich stad gołębi w odległości 3 km od gołębnika, w którym zakażenie wystąpiło. Jedynym sposobem ochrony stad pozostają więc regularne szczepienia - informuje PZHGP.

Ten wirus krąży po Europie Zachodniej. W lipcu br. w fermie kur we wsi Topilec na Podlasiu stwierdzono ognisko rzekomego pomoru drobiu. W konsekwencji zlikwidowano i zutylizowano 40 tys. kurcząt.

Ciekawostka. Do Rady Miasta Limanowa wpłynął wniosek o wyznaczenie miejsc karmienia dzikich gołębi. Rada odrzuciła ten postulat, uzasadniając to troską o bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców. **K.J.**

DEMO
KRACJA
JEST W TWOICH
RĘKACH!

Chcesz wiedzieć, jak skutecznie działać lokalnie?

Napisz na
kontakt@lubbezporednio.pl
i zaproś nas na spotkanie!

lubbezporednio.pl

Zadanie Publiczne - Instytut Demokracji Bezpośredniej jest współfinansowane z budżetu państwa ze środków otrzymanych od Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach realizacji zadania publicznego. Wartość dofinansowania 4 284 900 zł, co stanowi 100% wartości zadania publicznego.

Ponad 580 tys. zł dla OSP

Ponad 2,6 mln zł Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie trafi do jednostek OSP z powiatów makowskiego, ostrołęckiego, ostrowskiego, pułtuskiego i wyszkowskiego.

Stosowne umowy podpisano 21 lipca w Domu Polonii w Pułtusk.

Jak informuje WFOŚiGW, do 21 jednostek OSP z powiatu pułtuskiego trafi łącznie 582 768 zł w formie dotacji. Największe środki, 200 000 zł trafią do OSP w Lipnikach Starych, na zakup lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego. Na zakup sprzętu i wyposażenia służącego do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń środki otrzymają jednostki OSP w Przewodowie Majorat, Obrytem, Trzepowie, Grabówcu, Lipnikach Starych, Płocochowie, Świerczach, Winnicy, Drwałach i Pniewie. Dotacje na aktywowanie i doposażenie młodzieżowej drużyny pożarniczej trafią do OSP w Pokrzywnicy, Trzcińcu, Głodowie i Pułtusk. Fundusz dofinansował też zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych na jednostkach OSP w Rębkowie, Glinicach Wielkich i Lipnikach Starych.

- Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu z WFO-

ŚiGW z programu „Przedsięwzięcia z zakresu ochrony powietrza wspierające działalność ochotniczych straży pożarnych” oraz wsparciu Urzędu Gminy w Obrytem zostały zamontowane panele fotowoltaiczne na budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Obrytem. Montaż paneli znacznie wpłynie na zmniejszenie kosztów utrzymania budynku i będzie bardzo dobrym połączeniem z zamontowaną już pompą ciepła – przekazała OSP Obryte.

Jak informuje OSP, koszt całej inwestycji to 55 tys. zł z czego 40 tys. zł to kwota dofinansowania z WFOŚiGW, a 15 tys. zł to środki z gminy Obryte.

- Promesa w kwocie 15 tys. zł na zakup wyposażenia do naszej OSP, oraz 35 910 zł na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku OSP Dziarno została złożona na ręce pani prezes

OSP M. Zawadzkiej i skarbnika OSP K. Pajewskiego oraz pana wójta A. Misiewicza. Dziękujemy za pozytywne rozpatrzenie wniosków oraz okazane wsparcie finansowe – przekazuje OSP Świercze.

- Reprezentując naszą jednostkę druhowie Daniel i Paweł mieli przyjemność uczestniczyć w podpisaniu dwóch umów na zakup nowego sprzętu. Pierwsze dofinansowanie w kwocie 15 tys. zł od WFOŚiGW oraz 10 tys. zł z Funduszu Składowego KRUS – dodają druhowie z OSP Drwały.

- Przedstawiciele naszej jednostki dh Gabriel Zacharski i dh Paweł Linka wzięli udział w uroczystym podpisaniu umów na zakup sprzętu. Nasza jednostka zawarła dwie umowy, dofinansowanie w kwocie 14 841 zł - WFOŚiGW na zakup ochrony osobistej strażaka oraz 8 600 zł - Fundusz Składowy KRUS na zakup sprzętu i wyposażenia-piszczą strażacy z OSP Pniewo.

Dotację otrzymał również powiat pułtusk - 50 000 zł dotacji na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pułtusk.

RK

Montaż paneli znacznie wpłynie na zmniejszenie kosztów utrzymania strażackich budynków i będzie bardzo dobrym połączeniem z zamontowaną już pompą ciepła

FOT. OSP OBRYTE

Wielobranżowy złodziej zatrzymany na gorącym uczynku

Czułość pracownika sklepu

Dzięki natychmiastowej reakcji pracownika sklepu, mławscy policjanci zatrzymali złodzieja na gorącym uczynku. Mężczyzna pakował ze sklepowej półki do torby odżywki dla sportowców. Jego kolega czekał nietrzeźwy w samochodzie. Obaj trafili do policyjnego aresztu.

Do zdarzenia doszło w ubiegłą środę na terenie Mławy. Policjanci odebrali zgłoszenie dotyczące podejrzenia zachowującego się mężczyzny w jednym ze sklepów. W momencie policyjnej inter-

wencji, na terenie jednego ze sklepów pakował do torby odżywki dla sportowców. Na widok patrolu zaczął wyjmować odżywki i ustawiać je z powrotem na sklepowej półce. W samochodzie czekał na niego nietrzeźwy 45-letni kolega, który w organizmie miał ponad 1,7 promila alkoholu. W bagażniku opla, którym przyjechali do galerii handlowej, policjanci ujawnili odzież różnych marek, kilka zestawów słuchawek, alkotesty, lampy led do akwarium, inne akcesoria akwarystyczne oraz... karmę dla rybek i spray na komary. Policjanci ustalili, że część przedmiotów pochodzi z kradzieży, do których doszło w ciągu godziny, w trzech sklepach na terenie galerii handlowej.

Zatrzymany 47-latek usłyszał m.in. zarzut kradzieży. Grozi mu kara do 5 lat pozbawienia wolności.

Trzeba przyznać, że złodziej miał... szerokie zainteresowania towarowe.

W.D.

Odzyskane towary z kilku sklepów

FOT. KPI MŁAWA

DOM PAMIĘCI W PŁOŃSKU

Miejskie Centrum Kultury w Płońsku złożyło w 2017 r. wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Dom dobrej pamięci – renowacja zabytkowej kamienicy przy ulicy Warszawskiej 2 w Płońsku dla potrzeb muzeum historii dwóch narodów współistniejących w przestrzeni jednego miasta przez blisko pięćset lat” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020.

Umowę o dofinansowanie projektu ze środków unijnych podpisano 29 listopada 2019 r., a jego realizację Miejskie Centrum Kultury w Płońsku przeprowadziło w latach 2018–2023.

W ramach zadania przebudowano i zaadaptowano kamienicę o powierzchni 370 m² przy ul. Warszawskiej 2 do funkcji placówki muzealnej

Celem projektu było ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych oraz ekonomicznych występujących na obszarze zdegradowanym objętym miejskim programem rewitalizacji Płońska poprzez nadanie mu nowych funkcji społeczno-gospodarczych. Odnowienie przestrzeni publicznej w centrum miasta ma na celu zmniejszenia poczucia wykluczenia społecznego wśród mieszkańców tego obszaru. Dzięki realizacji projektu mieszkańcy Płońska i regionu otrzymali możliwość korzystania z nowej oferty kulturalno-edukacyjnej. Odrestaurowanie zabytkowej kamienicy przyczyni się również do ożywienia gospodarczego i społecznego ścisłego centrum miasta, powstaną m.in. nowe miejsca pracy oraz nowa przestrzeń do prowadzenia działalności gospodarczej, wzrośnie zainteresowanie tym obszarem miasta wśród pozostałych mieszkańców, turystów, przedsiębiorców oraz inwestorów.

Dzięki realizacji projektu powstała wystawa stała w Domu Pamięci pt. „Spójrz – przypomnij”.

Słowa te, widniejące na odwrocie przedwojennego zdjęcia płońskiej kamienicy, uczyniono mottem przewodnim ekspozycji.

Całkowita wartość projektu: 3 347 260,43 zł

**Dofinansowanie projektu: 2 026 250,65 zł,
w tym środki EFRR - 1 688 542,21 zł
i środki z budżetu państwa - 337 708,44 zł**

Projekt pn. „Dom dobrej pamięci – renowacja zabytkowej kamienicy przy ulicy Warszawskiej 2 w Płońsku dla potrzeb muzeum historii dwóch narodów współistniejących w przestrzeni jednego miasta przez blisko pięćset lat” zrealizowany przez Miejskie Centrum Kultury w Płońsku dzięki dofinansowaniu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa w ramach Działania 6.2 „Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020

FOT. AUTOR

Szkoła Podstawowa im. 11 Pułku Ułanów Legionowych

Świetlica wiejska

Gumowo, wieś odległa o ok. 10 km na zachód od Ciechanowa, leżąca przy trasie nr 60, kojarzy się dziś przejeżdżnym głównie z górującą nad zabudowaniami wytwórnią pasz należącą do ciechanowskiego giganta drobiarskiego.

Jest to bowiem w zasadzie pierwszy element architektury, obok budynku szkoły i wielkiego wiatraka, który widzi kierowca wjeżdżający do wsi od strony Ciechanowa. Nie oznacza to jednak, że życie miejscowości kręci się wokół tego miejsca. Gumowo bowiem, od dawien dawna, to wieś różnorodna i pełna kontrastów, a teraźniejszość miesza się tu z przeszłością.

Obecnie wieś liczy 288 mieszkańców i zajmuje powierzchnię 893 hektarów, co czyni ją drugą co do wielkości miejscowością w gminie, ustępując jedynie wsi Rydzewo. Sołtysiem jest przedsiębiorca Grzegorz Butryn. Choć struktura ludnościowa wsi zmieniła się znacząco na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat – dziś znaczna część mieszkańców jest napływowa – to wciąż mieszkają tu „rdzenni” gumowianie. Jedną z takich osób jest choćby Jan Tomporowski, mieszkający nieopodal budynku szkoły radny obecnej kadencji w ciechanowskim urzędzie gminy.

- Mieszkańcem Gumowa jestem „z dziada pradziada” – mówi nam. - Mój ojciec był tu sołtysiem przez 30 lat, od 1964 do 1994 roku.

Najstarsze wzmianki

Najstarsze wzmianki o wsi Gumowo pochodzą z XIV wieku. W źródłach widnieje wtedy nazwa Gumowo Kmiece, gdzie, jak podaje Wikipedia, w roku 1435 Elżbieta, wdowa po Pawle z Gumowa oraz jej dzieci sprzedali braciom Tomaszowi, Mikołajowi, Wojciechowi i Jakubowi dziedzicom Gumowa całą swoją część „za 35 i pół kóp groszy w półgroszach”. W następnych wiekach pojawiają się takie nazewnictwa, jak Gumowo Ptaszki (od dziedzica Jana Ptaszka), czy Gumowo Janusze (należące do Mikołaja Sulezkiego), a także nazwiska kolejnych mieszkańców i właścicieli ziemskich, jak np. Andrzej Radziejewski, Maciej Kowal, Maciej Swoboda, Jakub Hrubieszowski, Paweł i Stanisław Gumowscy, wołyżer Bartłomiej Załęski, czy „właściciel połowy Sulerzyża” Mateusz Mostowski. W XIX wieku mieszkańcy Gumowa brali udział w Powstaniu Styczniowym, za co jednemu z nich, Andrzejowi Łaskiewiczowi, skonfiskowano gospodarstwo. W 1919 roku, w związku z panującą epidemią grypy „hiszpanki”, zmarło tu około 20 osób.

- Wśród nich, z domu, w którym mieszkam, umarła moja prababka i pradziadek oraz prababka z domu naprzeciwko – mówi Jan Tomporowski. - W obu domach zostało po pięciorgu dzieci.

Przez wieki ukształtowała się pewna struktura własności tutejszych ziem, którą pan Jan w taki oto sposób, w dużym skrócie, charakteryzuje:

- Dawniej Gumowo to kilka przysiółków. Tu, gdzie było tzw. Gumowo Szlacheckie, mieszkała kiedyś drobna szlachta. Dalej na zachód było Gumowo Kamienne, gdzie stał niegdyś dwór oraz czworaki. Można jeszcze wymienić Gumowo Krzyże, Gumowo Ptaszki, czy też Gumowo Dominium, w kierunku Rutek.

Mroki wojny

Wyberzmy się zatem na wycieczkę, w czasie i przestrzeni, wzdłuż Gumowa, zaczynając od jego wschodnich rubieży. Na starcie napotkamy na (nie ostatnią zresztą) mroczną część historii wsi.

- W czasie wojny około 100-150 m w stronę Ciechanowa zabito człowieka – mówi pan Jan. - Żandarm niemiecki prowadził go wtedy do siedziby Gestapo w Ciechanowie. Podobno przed wojną obaj się znali i ten człowiek prawdopodobnie dopominał się o uwolnienie. Ostatecznie jednak ten Niemiec zabił go. Nazywał się Żołyński. Jego grób jest na cmentarzu w Sulerzyżu.

Nie jest to jedyne wspomnienie naszego rozmówcy z czasów wojny.

- Rodzina mojej mamy została wysiedlona na Litwę, aby pracować dla niemieckich gospodarzy – informuje pan Jan. - Moja mama, która miała 7 lat, kiedy zaczęła się wojna, do dziś często mi o tym opowiada. Mój dziadek opowiadał, że pewnego razu Niemcy ogłosili, że wszyscy mężczyźni z okolicznych wsi mają zgłosić się w określonym terminie na posterunku w Ościsłowie. Ponieważ była sroga zima, wszyscy przybyli ciepło ubrani. Na miejscu zabrano im wierzchnie ubrania i tak kazano im wracać do domów. No i mój dziadek, który poszedł w kożuchu, wrócił w sweterku.

Szkoła

Po tej dygresji wracamy do teraźniejszości i kontynuujemy naszą wycieczkę. Wspomniana na wstępie artykułu wytwórnia pasz to świeży element krajobrazu, gdyż istnieje ledwie kilkanaście lat. Dumą Gumowa jest jednak położona po drugiej stronie 60-tki szkoła podstawowa, wybudowana w 1958 roku. Nowy jej budynek powstał zaś na przełomie wieków.

- Wszystko dzięki staraniom dyrektora Eugeniusza Rudnickiego – wspomina Jan Tomporowski. - Pamiętam też, że starą szkołę murował murarz o nazwisku Plichta. A zanim w ogóle powstał budynek, szkoła była u państwa Zabowskich. Dom ten stał tuż przy drodze, gdzie obecnie jest podwórkę państwa Obidzińskich. Szkoła była czteroklasowa, później były tam także zajęcia z religii.

Szkoła nosi imię 11 Pułku Ułanów Legionowych, co bardzo cieszy nasze rozmówcę.

- Mój dziadek Ryszard Kraszewski służył w 11 Pułku Ułanów Legionowych w Ciechanowie w latach 1927-29. Niestety pamiątki rodzinne, dokumenty, zdjęcia itp. zostały utracone, kiedy rodzina wracała z wysiedlenia na Litwie w czasie wojny i front zastał ich na rzece Niemen.

Gumowo

Widok na szkołę i wytwórnię pasz, od strony Rutek

Podróż w czasie i przestrzeni

Staw, za którym stał dworek

w nieistniejącym już budynku obok posiadłości państwa Chojnowskich.

Droga, która biegnie za świetlicą, to dawny bieg trasy nr 60.

- Była tam m.in. ziemia należąca do mojego dziadka, za zabranie której rodzina nie otrzymała żadnego odszkodowania, bo dziadek zmarł – wspomina pan Jan. - Działała tam także zlewnia mleka, najpierw w nieużywanym obecnie budynku, a potem tam, gdzie mieszka obecnie pan Duszyński. Wybudowała ją wieś, ale nie dopilnowano wtedy prawa własności i ostatecznie została sprzedana. Po wojnie w Gumowie działały także dwie kuźnie – jedna przy sklepie, gdzie był kowal Stępkowski, a druga w obecnej posesji państwa Górskich, gdzie był kowal o nazwisku Rutkowski. Mielśmy także Kółko Rolnicze. Miał 49 członków, a mój ojciec był tam skarbnikiem. Baza SKR-u była tam, gdzie obecnie swój tartak ma pan Arciszewski. Członkowie mieli odpowiednie zniżki i korzystali z tamtejszych maszyn, ciągników itd.. W okolicy uprawiano niegdyś dużo truskawek, a skup był u państwa Zabowskich. Ponieważ nie miał w każdym gospodarstwie uprawiano truskawki, każdego wieczoru przed skupem tworzyła się kolejka na pół kilometra.

Lincz w Krzyżach

Podążając za dawnym obrazem wsi, zbliżamy się coraz bardziej ku jego dawnej dworskiej części. Najpierw jednak zawitamy na Krzyże, gdzie jeszcze w tym roku wzdłuż drogi mają stanąć 34 nowe lampy oświetlające to ciekawe skądinąd miejsce.

Przed wojną mieszkali tu między innymi, jak mówi pan Jan, trzy bardzo biedne niemieckie rodziny. Tam miało też miejsce pewne mroczne wydarzenie. W 1906 roku zlinczowano tam bowiem pewnego złodzieja.

Koniokrada – precyzuje Jan Tomporowski. - Gdzieś na drodze na Krzyże rzeczywiście doszło do samosądu.

Jak czytamy w Wikipedii, samosądu dokonało około dwustu włóścian z Gumowa i okolic, a złodziej miał 46 lat i był mieszkańcem tejże wsi.

Dwór i czworaki

„Szlachecka” część Gumowa kończyła się mniej więcej w miejscu, gdzie stał młyn. Stoi on zresztą do tej pory. Dawniej znajdował się on na posiadłości Śliwińskich, obecnie Szczepankowskich. „Dworska” część wsi była przed wojną własnością Adama Mierzejewskiego.

- Ludzie podobno bardzo na niego narzekali – twierdzi pan Tomporowski.

Mierzejewski sprzedał następnie swój majątek lekarzowi z Ciechanowa Maksymilianowi Purzyckiemu.

Dworek stał w miejscu, gdzie obecnie znajduje się posiadłość państwa Bielskich.

- Teren po dworku początkowo był zakrzaczony – mówi pan Jan. - Potem swój dom wybudowali tam państwo Ptaszczyńscy, następnie mieszkali tam państwo Sobczyńscy, później państwo Jankowscy.

Czworaki natomiast znajdowały się kilkaset metrów na północ, na wzniesieniu, gdzie teraz znajduje się wybudowana z inicjatywy sołtysa wiejska altana, a także, poniżej, plac zabaw dla dzieci.

Można więc powiedzieć, że, podobnie jak dawniej istniały ośrodki „dworski” i „szlachecki”, tak obecnie, utrwały się we wsi dwa centra integracyjne – oprócz świetlicy także wiejska altana, gdzie również odbywają się okolicznościowe imprezy, jak np. wiejski Dzień Dziecka.

Obok miejsca, gdzie dawniej stał dwór, leży duży, wiejski staw, przy którym dość często można spotkać wędkarzy. Kiedyś korzystali z niego również amatorzy kąpieli.

- W latach 70-tych staw został zatruty – mówi radny. - Prawdopodobnie cofnęły się jakieś opryski, gdy brano wodę do SKR-u. Zapewne około 10 lat staw był zupełnie martwy.

Współczesność

Na mocy manifestu PKWN majątek Purzyckiego został po wojnie rozparcelowany wśród mieszkańców. W ten oto sposób dworski charakter tej części Gumowa przeszedł do historii. Tak samo zresztą jak szlachecki charakter wcześniej wspomnianej części. Dziś próżno bowiem szukać herbów wśród mieszkańców, a nawet jeśli są, to pamięć o nich nie jest już tak pielegnowana jak kiedyś. Różnice klasowe zatarty się, ludność wymieszała się i różnicowała, a obecnie ilu ludzi, tyle sposobów na życie. Jeszcze niedawno wieś miała charakter stricte rolniczy, natomiast po dziś dzień zostało się zaledwie kilkanaście dużych gospodarstw.

Obecnie Gumowo to nowoczesna wieś, która również szybko się rozwija. Duży zakład przemysłowy, kilka lokalnych firm (sklep, tartak, firmy usługowe itp.), centra społeczne i integracyjne (świetlica, altana, plac zabaw), szkoła podstawowa – jest się czym pochwalić. Do tego perspektywy rozwoju, jak inwestycje drogowe, o które zabiega radny, czy też ukończona modernizacja stacji uzdatniania wody, dają nadzieję na dalszy rozwój miejscowości. Atutem Gumowa jest też z pewnością jego położenie, przy ważnym ciągu komunikacyjnym, w pobliżu miasta, a także dobrej jakości ziemi uprawnej, co sprawia, że może być atrakcyjnym miejscem zarówno do osiedlania się, jak i inwestowania. Kto wie, być może szybko rozrastająca się zabudowa od strony Ciechanowa może w stosunkowo niedługiej przyszłości sprawić, że to właśnie tu znajdować się będą jego przedmieścia.

Wszystko to sprawia, że Gumowo jest unikalną mieszanką przeszłości, teraźniejszości i przyszłości. Stawiamy tu kropkę, ale nie wykluczamy, że temat nie jest jeszcze wyczerpany. Być może ktoś z mieszkańców, byłych lub obecnych, zna jeszcze jakieś ciekawe „gumowskie opowieści”?

RADOSŁAW KOWALSKI

Zapał taki, że trzeba gasić

Północne Mazowsze to region, który może pochwalić się długą tradycją kulinarną i wyjątkowymi miejscowymi smakami. W poszukiwaniu takich informacji kubki smakowe zaprowadziły redakcję „Tygodnika” do niewielkiego Sarbiewa w gminie Baboszewo, gdzie objawiła się nowa gwiazda wśród potraw – golonka w piwie faszerowana grzybami i warzywami.

Sarbiewo to miejscowość znana dotąd z faktu, iż urodził się tu barokowy poeta ks. Maciej Sarbiewski. W tym roku miejsce to zasłynęło za sprawą tutejszego Koła Gospodyń Wiejskich o wdzięcznej nazwie „Sarbiewianki”, które zwyciężyło w powiatowym etapie „Bitwy regionów”, czyli konkursu kulinarnego skierowanego do kół gospodyń w całej Polsce.

Panie przyjęły autora tego artykułu najlepiej jak potrafiły, czyli częstując swoimi specjalami. Pomimo środka tygodnia i swoich codziennych obowiązków, niemal wszystkie zebrały się w budynku sarbiewskiej OSP, aby opowiedzieć nam o sobie i słynnej już golonce.

Ewenement wśród KGW

KGW „Sarbiewianki” to ewenement wśród okolicznych organizacji, gdyż zdołało bardzo mocno zaakcentować swoją obecność na kartach kulinarniej historii regionu pomimo swojej bardzo krótkiej historii – powstało bowiem dopiero w tym roku.

- W styczniu, kiedy zostałaam sołtysiem, rozmawiając z mieszkańcami zadałam pytanie, czy chcieliby stworzyć u nas takie koło – mówi przewodnicząca Agata Wiśniewska. - No i już 5 marca było pierwsze spotkanie, podczas którego przystąpiliśmy do zarejestrowania wszystkich członków, a 10 marca było nasze pierwsze wspólne spotkanie integracyjne z okazji Dnia Kobiet.

Obecnie koło liczy niemal 40 osób. Członkami zarządu, obok przewodniczącej, są jeszcze sekretarz Wioleta Zbikowska i skarbnik Marta Szulant. Logo KGW, stworzone przez panią Marysię Męczyńską, nawiązuje do historii tego miejsca – umieszczony jest tam tzw. laur Sarbiewskiego. Na start swojej działalności panie otrzymały 9 tys. zł dotacji z ARiMR, które przeznaczyły na najpotrzebniejszy sprzęt, jak namiot, stół, stroje itp.

ARiMR wpisało sarbiewskie KGW do rejestru kół 14 marca. Siedzibą stał się budynek tutejszej OSP. Należy bowiem zauważyć, iż współpraca pomiędzy tymi organizacjami układa się bardzo dobrze, a ich członkowie są ze sobą mocno zintegrowani. Zresztą część członków należy zarówno do KGW jak i OSP, a przykładem jest choćby wspomniana sekretarz koła Wioleta Zbikowska.

Od początku swego istnienia organizacja jest bardzo aktywna. Na początku maja wzięła udział w rajdzie rowerowym pod nazwą „W zdrowym ciele zdrowy duch”. 13 maja uczestniczyła zaś w dniach poświęconych „Horacemu” Mazowsza, czyli ks. Sarbiewskiemu, podczas których odbyła się biesiada z grillem i poczęstunek w postaci ciasta upieczonego przez członkinie koła. Dzień później w intencji KGW została odprawiona msza święta w tutejszym kościele parafialnym. Tym razem gospodynie zaprezentowały swoje autorskie nalewki. 28 maja nastąpił zaś debiut namiotu, który stanął podczas Ekologicznego Pikniku Rodzinnego w Baboszewie. 3 czerwca, podczas pikniku z okazji Dnia Dziecka w Poświętnem, dzięki sprzedaży swoich specjalów, panie wsparły fundację „Azyl u Hani”, która

KGW „Sarbiewianki”

Od lewej Marta Szulant, Wioleta Zbikowska, Aneta Wiśniewska

Małgorzata Urbaniak, twórcza zwycięskiego dania

opiekuje się zwierzętami, przekazując na jej rzecz 350 złotych. Stoisko „Sarbiewianek” stanęło także podczas Dni Rolnictwa w Poświętnem 17 i 18 czerwca, na którym można było skosztować dzieł pani Eli Rykalskiej – kartoflaka i przecieraków, a także 24 czerwca na festynie „Zacznij zdrowo wakacje” na terenie parku przy szpitalu, gdzie wystawiono smakowite ciasta.

- Nasze ciasta były wyśmienite, pochwałem nie było końca – zaznacza pani Agata.

Golonka, czyli wisienka na torcie

Zwieńczeniem tych intensywnych działań był 9 lipca, czyli „Bitwa regionów”.

- Na ten dzień czekałyśmy – czytamy w specjalnym albumie stworzonym przez panie z KGW. - Na terenie MODR Warszawa oddział Poświętno 16 kół gospodyń i gospodarzy z terenu powiatu płońskiego wzięło udział w Bitwie Regionów, czyli kulinarnych walce o najlepsze danie z naszego regionu. Walka była

zacięta, komisja miała nie lada zagwozdkę w podjęciu decyzji, które danie jest tym najlepszym. Komisja przy wyborze oceniała walory degustacyjne, wykonanie i sposób podania potrawy, regionalne elementy dekoracyjne i estetykę podania. I co się okazało? Byłyśmy najlepsze. Pierwsze miejsce – golonka w piwie faszerowana grzybami i warzywami.

Zwycięstwo oznaczało nagrodę w postaci 2000 zł, ale także, co najważniejsze, reprezentowanie powiatu w nadchodzącym etapie wojewódzkim. Zwycięskie danie jest dziełem pani Małgorzaty Urbaniak.

- Przepis wyszedł z głowy – mówi pani Małgosia. - Nie ukrywam, że od lat zajmuje się gastronomią, nie zawodowo, ale bardzo lubię gotować i moim marzeniem było nawet kiedyś wzięcie udziału indywidualnie w takim przedsięwzięciu, natomiast nigdy nie miałam okazji i czasu na to. Na szczęście akurat z koleżankami mogłyśmy się tym razem wykaazać. Danie powstało na potrzeby konkursu, nigdy wcześniej go nie robiłam. Pomysł, iż ma to być akurat golonka, narodził się u koleżanki Agaty. Doszła do wniosku, że to będzie najlepsze danie, w związku z tym, że tych kaczek i tych różnych pierogów pojawia się dość dużo na różnego rodzaju konkursach. No i trafiła w punkt. Rzutem na taśmę podjęliśmy decyzję o starcie. Mieliśmy na to dwa tygodnie, a nie mieliśmy wtedy nawet namiotu. Trzeba było podać jakiś przepis, więc przejrzałam

„Sarbiewianki” podczas „Bitwy regionów”

Zwycięskie danie

starodawne mazowieckie przepisy i tak narodziła się ta golonka. Jeśli chodzi o walory smakowe, to z górnej półki.

Póki nie zapadnie decyzja, czy z tym daniem panie będą mogły również wystąpić w etapie wojewódzkim, przepis nie zostanie zdradzony.

Wesoło i kolorowo

Tymczasem członkinie koła stawiają na integrację, starając się spotykać jak najczęściej i w jak największym gronie, mimo, iż rozpiętość wiekowa jest duża i oczywiście nie pomaga w tym fakt, że każdy ma swoją pracę, dom i zajęcia.

- Integrujemy się coraz bardziej, poznajemy się coraz lepiej – mówi przewodnicząca. - Rozbieżność charakterów jest także, więc jest wesoło i kolorowo.

Nie siedzimy w domach. Panowie ze straży, pan Adam z panem Kazikiem, organizują nam choćby wypadu rowerowe.

Chcą się również rozwijać, dlatego nie próżnują i planują już kolejne przedsięwzięcia.

- Chcielibyśmy zorganizować szkolenie, które by nas rozwijało na przykład pod względem florystyki – dodaje pani Agata. - Takie szkolenie trwa 10 miesięcy i jest finansowane ze środków unijnych. Kończy się egzaminem państwowym. Fajnie było by spotkać się i układać bukiety, wiązanki.

Gospodynie przygotowują się także do takich wydarzeń, jak dożynki, czy inne eventy MODR w Poświętnem.

- Panie mają taki zapał, że trzeba je gasić – żartuje Zbigniew Poplonkowski, członek tutejszej straży, a także znany w regionie działacz społeczny.

OSP przygotowuje się bowiem do obchodów swojego 95-lecia i z pewnością „Sarbiewianki” odegrają ważną rolę w organizacji tego przedsięwzięcia.

- Jest nas dużo i każda z nas wnosi coś od siebie – dodaje przewodnicząca. - Zespół jest niepowtarzalny, a każda z nas ma jakiś wkład, nie jest tak, że jak jedna gotuje, to reszta pomaga tylko na zewnątrz. Każda się pokazuje i działamy. Pani Basia Tobolska robi bardzo dobre przecieraki, Ela Rykalska przepyszny kartoflaczek, Marysia Męczyńska rzeczy florystyczne, ozdoby itd. Wszystkie się uzupełniamy i każda coś wnosi.

Koło jest otwarte na nowych członków, ale jak zaznacza pani Agata, ważne jest, by byli oni aktywni. Uważa, że temu zajęciu trzeba mocno się poświęcać. Wszystkie panie zresztą czują się emocjonalnie związane ze swoją organizacją, a tych emocji nie brakuje także podczas wydarzeń, w których biorą udział.

Kulinarna gmina

Nie jest jeszcze znany termin wojewódzkiego etapu „Bitwy Regionów”, ale

FOT. ZBIORY PRYWATNE

KGW „Sarbiewianki” już czeka w blokach startowych, aby ruszyć po kolejny sukces. My z pewnością będziemy uważnie obserwować ich poczynania.

Należy także zauważyć, że w tegorocznych zmaganiach kulinarnych gmina Baboszewo mogła pochwalić się bardzo mocną obsadą, gdyż drugie miejsce zajęła także ekipa z tej gminy – KGW z Woli Folwark. Tamtejsze gospodynie zgarnęły także nagrodę za najładniejsze stoisko. Ponieważ miejscowość ta jest praktycznie o rzut beretem od Sarbiewa, panie z obydwu organizacji znają się doskonale i kibicują sobie nawzajem.

Trzymamy kciuki za „Sarbiewianki”. I ja tam, byłem, pyszne ciasto jadłem, a com widział i słyszał, w artykule umieściłem.

RADOSŁAW KOWALSKI

**POWIAT
CIECHANOWSKI**

Prezesi ciechanowskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Marcin Burchacki i Artur Giziński wystosowali apel do Wójta Gminy Ciechanów Stefana Pawłowskiego o podjęcie działań w kierunku naprawy stacji uzdatniania wody w Sokołównu.

ZWiK pogroził wójtowi

Od 19 lipca br., gdy ciechanowski sanepid wydał pierwsze oświadczenie w tej sprawie, blisko 900 mieszkańców miejscowości Baby, Gołoty, Mieszki Wielkie, Nużewka oraz Sokołówka, z powodu wykrycia bakterii grupy coli i enterokoków kałowych, nie może w normalny sposób korzystać z wody.

- W związku z nieodpowiednią jakością wody do spożycia na wodociągu Sokołówek w Gminie Wiejskiej Ciechanów, zwracamy się do Wójta Gminy Ciechanów, jako osoby odpowiedzialnej na terenie gminy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę, o podjęcie działań mających na celu modernizację i unowocześnienie Stacji Uzdatniania Wody w Sokołównu, m.in. poprzez modernizację systemu sterownia

pracą całej stacji uzdatniania, wykonanie nowego odwiertu studni głębinowej czy

montażu urządzeń/systemów do dezynfekcji wody, np. lamp UV. Wnosimy też o modernizację sieci wodociągowej na terenie stacji uzdatniania wody - czytamy w piśmie, które w czwartek rano, 27 lipca pojawiło się na stronie internetowej ZWiK w Ciechanowie.

Jak pisał prezes ciechanowskiej spółki miejskiej, apel kierują w trosce o zdrowie mieszkańców gminy. W środę, 26 lipca Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny poinformował, że woda na terenie obsługiwanej przez publiczny wodociąg w Sokołównu nadaje się do picia wyłącznie po przegotowaniu.

Zgodnie z ustawą, za zaopatrzenie w wodę i zapewnienie mieszkańcom jej należytej jakości odpowiada dana gmina. Jest też właścicielem wszystkich urządzeń znajdujących się na terenie wodociągu. ZWiK w Ciechanowie, na podstawie porozumienia, jedynie je użytkuje.

Władze ZWiK wskazują, że problemy z uzdatnianiem wody i jej jako-

ścią na tamtym terenie pojawiały się wcześniej.

- Wielokrotnie zgłaszaliśmy do władz Gminy Ciechanów potrzebę inwestycji w infrastrukturę wodociągową. W przypadku nie podjęcia przez władze gminy stosownych czynności, spółka zmuszona będzie rozważyć zakończenie dalszej współpracy - piszą prezes oraz wiceprezes zarządu ZWiK w Ciechanowie.

Wójt Pawłowski wystosowane przez ZWiK-u pismo, z którego dowiedział się, że współpraca między spółką a gminą może zostać zerwana, zaskoczyło. Nie spodziewał się takiej takiej formy komunikacji. Znal problem wodociągu w Sokołównu i utrudnienia z jakimi borykają się mieszkańcy tamtejszych okolic. Gmina rozważała zakup odpowiedniego sprzętu, który skutecznie zwalcza bakterie występujące najczęściej w wodzie.

Stefan Pawłowski zabiegał o spotkanie z przedstawicielami ZWiK-u. Ma do niego dojść jeszcze w tym tygodniu.

erem

Policjantka na szlaku

W poprzednich numerach „TC” przedstawialiśmy ciekawe i nietuzinkowe osoby pracujące w policji. W ten trend - aktywnych i spełniających swoje pasje poza służbą, funkcjonariuszy wpisuje się z pewnością Wioletta Białorucka, policjantka ciechanowskiego wydziału kryminalnego.

Bohaterka uwielbia piesze wędrówki. Szczególnie w górach, które pokochała wiele lat temu.

- Jest to moja forma wypoczynku. Wbrew pozorom, podczas tych pieszych wędrówek, jazdy na rowerze czy biegania, najlepiej odpoczywam. Góry nigdy mi się nie znudzą, uwielbiam zdobywać szczyty - te duże i te mniejsze. O każdej porze roku przyroda tutaj wygląda inaczej. Każde pasmo jest wyjątkowe. Jedne skrywają tajemnice geologiczne, inne posiadają cudowną florę i faunę. Na trasie spotykam inspirujących ludzi,

z którymi dzielę podobne pasje - przyznaje Wioletta Białorucka.

Na przełomie maja i czerwca pani Wioletta wybrała się na „wycieczkę” w Sudety. W 17 dni policjantka pokonała blisko 550 kilometrów. Przemierzyła Główny Szlak Sudecki, obejmujący Góry Opawskie, Góry Złote, Masyw Śnieżki, Góry Bystrzyckie i Orlickie, Góry Stołowe, Góry Sowie, Góry Kamienne, Rudawy Janowickie, Karkonosze i Góry Izerskie. Całość liczy mniej więcej 443

km. Dla policjantki z Ciechanowa szlak ten był nieco za krótki, więc postanowiła uzupełnić go o trasy łącznikowe. Stąd licznik jej wędrówki był dłuższy o ponad 100 km niż ten standardowy.

To nie pierwsze górskie eskapady funkcjonariuszki. Dwa lata temu pokonała Główny Szlak Beskidzki (500 km), uznawany za najdłuższy górski szlak w Polsce. Skąd kobieta czerpie siły do tak wymagających wyzwań?

- Regularnie trenuję - biegam i ćwiczę na siłowni. W górach trzeba być przygotowanym na wszystkie ewentualności - od burzy, przez deszcz aż po upały. Gdy temperatura sięga 30 stopni, wyjście w góry staje się znacznie bardziej wymagające. Jednak przy zachowaniu odpowiednich środków ostrożności nawet w ekstremalnych temperaturach można cieszyć się pięknem gór - wyznaje pani Wioletta.

Aspirant Wioletta Białorucka jest policjantką ciechanowskiej komendy od 13 lat. Początkowo pracowała w ogniwie patrolowo-interwencyjnym, później była dzielnicową, a od prawie 4 lat wykonuje pracę dochodzeniowo-śledczą. W przyszłym roku wybiera się w Alpy, chce trekkingiem pokonać masyw Mont Blanc.

erem

Nowy odcinek ścieżki rowerowej

Odcinek pomiędzy ulicą Tatarską i kładką na łydźni wkrótce doczeka się nowej ścieżki rowerowej. Remont przejdzie też znajdujący się tam chodnik. Miasto rozpoczęło budowę ścieżki 27 lipca. Mieszkańcy będą mogli z niej korzystać już za kilka tygodni.

Odcinek między ulicami Tatarską a Wyrzykowskiego liczy prawie 300 metrów. Miasto przez kilka lat czyniło starania, aby uzyskać zgodę właścicieli tamtejszych działek na rozpoczęcie inwestycji. W ub. r. ciechanowski magistrat uzyskał tytuł prawny do tego terenu.

W trakcie budowy trasy nie będzie możliwości wejścia na kładkę oraz przejścia na odcinku od niej do ulicy Tatarskiej.

Nowa ścieżka wykonana będzie z nawierzchni bitumicznej (asfaltowej).

erem

Poszukiwany ciechanowianin kradł perfumy

Płońska policja zatrzymała 25-letniego sprawcę kradzieży perfum. Okazało się, że jest poszukiwany przez Sąd Rejonowy w Ciechanowie celem odbicia kary pozbawienia wolności.

- W minioną sobotę około godz. 16:00 dyżurny płońskiej komendy otrzymał

zgłoszenie o kradzieży sklepowej, do której doszło w jednej z drogerii na terenie Płońska. We wskazane miejsce skierowany został policyjny patrol. Z relacji pracowników sklepu wynikało, że młody mężczyzna wziął z półki dwa flakony perfum i próbował wyjść ze sklepu, nie płacąc za towar. Po przekroczeniu linii kas został ujęty przez pracowników. Sprawcą kradzieży okazał się 25-letni mieszkaniec Ciechanowa. W czasie

sprawdzenia jego danych w policyjnych systemach wyszło na jaw, że jest poszukiwany przez Sąd Rejonowy w Ciechanowie. Mężczyzna ma do odbycia karę 4 miesięcy pozbawienia wolności za wcześniejsze kradzieże - przekazała kom. Kinga Dręzek-Zmysłowska.

Mężczyzna został zatrzymany w areszcie policyjnym, skąd trafił do zakładu karnego.

RK

Puszczali latawce, latali balonem

W ubiegły weekend w Rodzinnym Parku Edukacji i Rozrywki w Gołotczyźnie odbył się festiwal latawców.

Na scenie zaprezentowali się lokalni artyści, a gwiazdą wieczoru, szczególnie dla najmłodszej publiczności, był Dr. Swag. Wydarzenie dla mieszkańców gminy i okolic przygotował Gminny Ośrodek Kultury.

Słoneczna sobota sprawiła, że do parku w Gołotczyźnie tłumnie przybyli mieszkańcy Gołotczyzny, Sońska i wielu okolicznych miejscowości. Na ścieżce rowerowej ze strony Ciechanowa

widać było wielu zmierzających do parku rowerzystów i rowerzystek. Na miejscu, na najmłodszych czekał szereg atrakcji - m.in. warsztaty tworzenia latawców, malowanie twarzy, konkursy. Twórcom najładniejszych latawców wręczono nagrody i pamiątki. Niesamowitym przeżyciem dla dzieci była możliwość przelotu balonem - co prawda znajdującym się na uwięzi, ale zawsze coś.

- Zależy mi na tym, aby właśnie takie imprezy były miejscem szlifowania naszych młodych talentów. Oprócz nich, na scenie wystąpili również nasi niezawodni seniorzy. Dzięki wszystkim za obecność, doskonałą zabawę oraz świetną atmosferę - mówił ze sceny Jarosław Muchowski, wójt gminy Sońsk.

erem

Konkurs na najładniejszy latawiec

FOT. URZĄD GMINY SOŃSK

W Regiminie zbudują dom kultury

Władze gminy Regimin poinformowały w ubiegłym tygodniu, że podpisały umowę na budowę Centrum Kultury i Sportu.

Mariola Kotakowska, wójt gminy Regimin poinformowała, że inwestycja wyczekiwana była przez mieszkańców od pokoleń, a teraz przyczyni się do odrodzenia niwy kulturalnej w gminie. Wykonawcą prac będzie przasnyska firma Rembud.

Budynek powstanie w formule „Zaprojektuj i wybuduj”.

Inwestycja powstawać będzie etapami. Wykonawcy podzieli ją na kilkanaście miesięcy. Całkowite ukończenie i oddanie Centrum do użytku zaplanowano za trzy lata. Koszt budowy przekroczy 10 mln zł. Blisko 9 mln gmina pozyskała z „Polskiego Ładu”. Budynek powstanie w Regiminie, na niezabudowanej działce. Na zewnątrz znajdować będzie się scena letnia.

- To będzie miejsce, z którego korzystać będzie mógł każdy. Nie tylko mieszkańcy naszej gminy, ale również ościennych, ponieważ zależy nam na integracji w krzewieniu kultury. Chcemy, żeby mieszkańcy mieli gdzie zaprezentować swoje umiejętności wokalne, sceniczne.

erem

FOT. ARCHIWUM

**POWIAT
MŁAWSKI**

Pracownicy byłej mławskiej Unitry po raz piąty urządzili sobie zlot. Stawiało się ponad 40 osób, w tym ówczesny dyrektor zakładu Paweł Tański. Co ich łączy po 30 latach? Dlaczego przetrwały zadzierzgnięte wtedy więzi i przyjaźnie?

Przedtem spotykali się ze sobą głównie na pogrzebach koleżanek i kolegów. - Kilka lat temu postanowiliśmy się zbierać również w luźnej, towarzyskiej atmosferze – oznajmia Andrzej Zejer. Tak narodziły się ich doroczne zloty. Ich miejscem jest teren rekreacyjny w podmławskiej Cegielni Lewickiej.

Tegoroczny, tak jak poprzednie, był okazją do odnowienia znajomości i wesołej zabawy przy muzyce oraz, oczywiście, do wspomnień. Nie zabra-

Fundament mławskiego przemysłu elektronicznego

Sentyment dla Unitry

kto jubileuszowego tortu – było to już piąte spotkanie.

Elżbieta Barska miała 24 lata, gdy w 1979 roku przyszła do Unitry. Po roku pracy w dziale kontroli jakości awansowała na mistrza produkcji. Na zmianie, przy taśmie, miała pod opieką jakieś 60 osób, przeważnie kobiet, a raczej jeszcze dziewczyn. - Gdy trzeba było, zmiana się wydłużała do nawet 12 godzin. Nie narzekaliśmy. Było to miejsce, do którego chętnie się przychodziło do pracy. Przyjazna atmosfera, niezłe zarobki, szansa na życiową stabilizację, coś, co się wspomina z sentymentem - dodaje. I nie jest to odosobniona opinia.

Uczestnicy piątego spotkania

Potwierdza ją Tadeusz Eksztajn, wówczas też mistrz produkcji, tyle że w drugim obiekcie mławskiej Unitry (ul. Żwirki). - Pod moim nadzorem była taśma montażowa, przy której pracowały w większości młode kobiety. Szybko opanowywały wdrażane technologie – zaznacza.

Na pikniku spotkałem też inżyniera Tadeusza Walaskę, pochodzącego z pobliskiej Trzcianki, absolwenta Politechniki Warszawskiej. Po studiach pracował w stołecznym Instytucie Technologii Elektronowej. Nieoczekiwanie, jak mówi, z inspiracji inżyniera Józefa Wyrzykowskiego, w 1979 roku przeniósł się do Mławy. Zrazu podjął pracę w Unitrze

przy boku głównego technologa, a potem został szefem produkcji. Po kilku latach powrócił do stolicy, bo akurat dostał tam mieszkanie, zresztą jego żona jest warszawianką. - Pracę w mławskiej Unitrze uważam za bardzo ważny okres w mojej praktyce zawodowej. Tu wdrażałem nowoczesne, oszczędne technologie, na przykład metodę cięcia przewodów (kablów). Z powodzeniem prezentowaliśmy ją na Międzynarodowych Targach Poznańskich - wspomina inżynier Walasek.

Duży państwowy koncern, jakim była Unitra - Zjednoczenie Przemysłu Elektrycznego i Technicznego, powstał w 1961 roku. Jego mławski zakład utworzono w 1978 roku. Tutaj produkowano

m.in. podzespoły do wtedy nader popularnych radiomagnetofonów MK -2500 i RB - 3200 oraz wiele innych elementów do poszukiwanych na rynku wyrobów z tej branży.

Mławska fabryka, która dawała zatrudnienie przede wszystkim wkraczającej w dorosłe życie młodzieży, niestety, zakończyła swój żywot na początku lat 90. Padła ofiarą owej tzw. transformacji ustrojowo-gospodarczej. Czy ten zakład można było uratować?

Mniejsza o to. W każdym razie wielu jego pracowników znalazło zatrudnienie w, akurat tu utworzonej, fabryce telewizorów Curtis. Jej właściciel, Zbigniew Niemczycki, mówił w wywiadzie dla naszej gazety, że kierował się przede wszystkim lokalnym zasobem wykwalifikowanej siły roboczej (także inżynierskiej), a ona umiejętności zawodowe zdobywała właśnie w miejscowej Unitrze. Niemczycki sprzedał tę fabrykę globalnemu koreańskiemu koncernowi LG Electronics, który ją rozbudował i w efekcie Mława stała się czołowym w świecie producentem telewizorów i innego sprzętu elektronicznego.

Podwaliny położyła wieloletni temu właśnie Unitra. Jej pracownicy, jak się przekonuje, mimo upływu lat, czują do niej sentyment i to jest duża wartość. To jest niesłychanie ważne w warunkach atomizacji społecznej, czyli skłonności ludzi do izolowania się. Oni nadal są emocjonalnie związani z już nieistniejącym zakładem. Na co dzień porozumiewają się ze sobą za pośrednictwem portalu internetowego „Nasza Unitra”, prowadzonego przez Jana Wojtkiewicza, głównego organizatora zjazdów pracowników. **K.J.**

Na spotkanie przygotowano specjalny tort

Jest nowy dyrektor muzeum

Zaborowski zastąpi Zaborowską

Nowym dyrektorem Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej w Mławie będzie Robert Zaborowski. Taka jest decyzja komisji konkursowej, która zarekomendowała go burmistrzowi do zaakceptowania.

Włodarz miasta zgodził się z sugestią komisji, a to oznacza, że w najbliższych tygodniach placówka będzie miała nowego szefa.

„Na podstawie oceny oferty kandydata oraz przeprowadzonej rozmowy, komisja konkursowa wskazała pana Roberta Zaborowskiego, jako osobę do powołania na stanowisko dyrektora Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej. W oce-

nie komisji konkursowej pan Robert Zaborowski przesłał gruntowną i kompetentną pod względem merytorycznym i finansowym koncepcję funkcjonowania Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej w Mławie. Kandydat zaproponował program uwzględniający charakter instytucji jej rolę w mieście i regionie.” – czytamy w protokole.

Zwycięzca konkursu jest znany przede wszystkim z działalności najpierw w Nieformalnej Grupie, w potem w Stowarzyszeniu pod nazwą Mława Miasto Zabytkowe, którego jest jednym z głównych pomysłodawców i organizatorem wielu wystaw i konferencji w ramach tej organizacji. Jest rodowitym mławianinem i absolwentem Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, gdzie studiował na wydziale sztuk pięknych. Od 15 lat pracuje w ciechanowskiej

Nowy dyrektor obejmie funkcję za kilka tygodni

delegaturze Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie.

Przypomnijmy, że z końcem czerwca br. funkcję dyrektora muzeum przejęła pełniąca Barbara Zaborowska. Na okres przejściowy burmistrz powołał na pełniącą obowiązki dyrektora Kingę Kaszubską-Szubiak. **W.D.**

Święto policjantów

Odnaczenia i awanse na uroczystej zbiórce

W piątek, 14 lipca, mławscy policjanci uczcili 104. rocznicę powstania Polskiej Policji Państwowej.

W uroczystej zbiórce, w auli imienia kom. Apoloniusza Strzeleckiego PUZ, pierwszego komendanta mławskiej jednostki z czasów 20-lecia międzywojennego, wziął udział insp. Jakub Gorczyński I zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji z s. w Radomiu. Uroczystość, poświęcona była m.in. historii policjantów, którzy przed drugą wojną światową, tworzyli podwaliny Policji Państwowej. Losy przedwojennych policjantów, przedstawił mł. insp. Piotr Mitter, autor książki „Przedwojenni policjanci. Byśmy pamiętali...”.

Złożono kwiaty pod tablicą pamiątkową kom. Apoloniusza Strzeleckiego, bohatera wojennego, pierwszego komendanta mławskiej jednostki policji. Przed wręczeniem aktów mianowania na wyższe stopnie służbowe, Komendant Powiatowy Policji w Mławie, insp. Artur Ryfiński podkreślił ogromne zaangażowanie, sumienność i profesjonalizm pełniących służbę policjantów, że dzięki takiej załodze, mławska jednostka należy do najlepszych w garnizonie mazowieckim. Komendant podziękował także pracownikom cywilnym, bez których

trudno sobie wyobrazić funkcjonowanie komendy.

Potem wręczono policjantom akty mianowania na wyższe stopnie policyjne. W tym roku awansowało 38 funkcjonariuszy mławskiej jednostki policji.

Święto było także okazją do wręczenia odznaczeń Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów. Medalem 30 -lecia Powstania NSZZ Policjantów uhonorowano nadkom. Pawła Zimolzakę, naczelnika wydziału prewencji, kom. Mariusza Nowocińskiego, szefa mławskiej drogówki, kom. Adama Mockę z Zespołu Dyżurnych Wydziału Prewencji oraz asp. Kamila Nowickiego, szefa posterunku policji w Szydłowie.

W uroczystej zbiórce wziął udział senator Jan Maria Jackowski, a listy gratulacyjne do policjantów i pracowników policji skierowali wiceminister rolnictwa Rafał Romanowski oraz poseł Anna Ewa Cicholska.

Świętującym policjantom i pracownikom policji towarzyszyli także przedstawiciele władz samorządowych – starosta Jerzy Rakowski i burmistrz Sławomir Kowalewski oraz wójtowie gmin powiatu mławskiego.

Uroczystość uświetniła Mławska Orkiestra Dęta pod batutą asp. szt. Mirosława Cieślaka. **W.D.**

Wręczenie aktów mianowania na wyższe stopnie policyjne

Zgon ranny po wybuchu gazu przy ul. Turystycznej

Potrzebna pomoc

Przy ulicy Turystycznej w Mławie, 10 lipca doszło do potężnej eksplozji gazu. Prawdopodobnie gaz ulatniał się z nieszczelnej butli.

Przebywająca w momencie eksplozji w pomieszczeniu kobieta została poważnie ranna. Trafila do szpitala, niestety nie udało się jej uratować.

Eksplozja spowodowała też poważne uszkodzenia domu, w którym mieszkała ośmioosobowa rodzina. Inspektor nadzoru budowlanego zakazał użytkowania budynku. Komisja powołana przez inspektora ma ocenić, czy obiekt nadaje się do remontu, czy konieczna będzie jego rozbiora. Urząd miasta zamierza przydzielić rodzinie tymczasowe mieszkanie. Burmistrz Sławo-

mir Kowalewski zadeklarował pomoc i wsparcie finansowe, za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, dla poszkodowanych.

Obecnie trwa zbiórka na rzecz poszkodowanych, którzy nie mogą

już mieszkać w domu uszkodzonym w eksplozji gazu. Pomóc można na dwa sposoby. Rzeczowo i finansowo.

- Stowarzyszenie Wspierania Społeczności Lokalnej „Bądźmy Razem” działające przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mławie zwraca się do Państwa z prośbą o finansowe wsparcie rodziny z Mławy, która straciła dach nad głową w wyniku wybuchu gazu – informuje Stowarzyszenie Wspierania. Można wesprzeć rodzinę w potrzebie poprzez wpłatę na konto mławskiego Stowarzyszenia „Bądźmy Razem” (nr konta: 07 2030 0045 1110 0000 0197 7130). Społeczności Lokalnej „Bądźmy Razem”. Stowarzyszenie planuje również zbiórki uliczne na ten cel. **W.D.**

Zniszczony wybuchem budynek nie nadaje się obecnie do zamieszkania

FOT. UMIM

Kolonie, pikniki, warsztaty...

/k Zakopanego w okresie od 14 sierpnia do 22 sierpnia 2023 roku. Na kolonie pojadą dzieci rolników, gdzie KRUS współfinansuje część kosztów pobytu. Z terenu gminy Joniec 14 dzieci rolników będzie wyjeżdżało na te kolonie. Wyjadą również

Niektóre jednostki samorządowe z terenu powiatu płońskiego starają się zapewnić w czasie wakacji odpowiednie atrakcje dla najmłodszych (i nie tylko) mieszkańców ze swojego terenu, organizując różnorodne wyjazdy, eventy i inne rozrywki.

Szczególnie bogatą ofertę ma w tym roku miasto Płońsk.

Miasto zorganizowało w te wakacje 4 turnusy kolonii w Goszczycach, dla dzieci od 6 do 13 roku życia, z płońskich szkół podstawowych oraz dla dzieci uchodźców z Ukrainy, w terminach:

- 1 turnus : 10.07. – 16.07.2023,
- 2 turnus : 24.07. – 30.07.2023,
- 3 turnus : 07.08. – 13.08.2023,
- 4 turnus : 16.08. – 22.08.2023.

MKS Bank Spółdzielczy w Płońsku, PTS Płońsk, Płońska Akademia Futbolu oraz parafia św. Maksymiliana Kolbe to organizacje, które otrzymały dofinansowanie na organizację wypoczynku letniego (kolonie, obozy) dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem działań z zakresu profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych. Jednostka Strzelecka 1006 Płońsk zrealizuje „Letnie warsztaty półkolonie patriotyczne”. Swoją wyjazd zorganizuje również parafia św. Michała Archanioła.

Miejskie Centrum Sportu i Rekreacji przez całe wakacje organizuje turnieje sportowe, a Miejskie Centrum Kultury zajęcia kreatywne, gry w planszówki, warsztaty krawieckie, plastyczne-malarskie oraz artystyczne. 1 lipca odbył się piknik rodzinny „Dzień dobry wakacje”, 22 lipca i 12 sierpnia to kino pod gwiazdami, 5 sierpnia odbędą się zaś Płońskie Senioralia, 6-go piknik „Dzień przyjaciół pszczoł”, a 9-go warsztaty fotograficzne.

W Raciążu ofertę wakacyjną dla dzieci ma Miejskie Centrum Kultury:

- Od 3 lipca rozpoczęły się wakacje w MCKSiR w Raciążu. Zajęcia wakacyjne odbywają się trzy razy w tygodniu, w poniedziałki, środy i piątki w godzinach 10-13. Dotychczas dzieci wzięły udział w warsztatach plastycznych, podczas których tworzyły wakacyjne książki, zajęciach sportowo-rekreacyjnych, a także pikniku z seniorami. W trakcie zajęć wakacyjnych mł. asp. Sebastian Kownacki z Komisarzatu Policji w Raciążu przeprowadził pogadankę na temat bezpieczeństwa nad

wodą oraz w trakcie wakacyjnego wypoczynku. Nie zabrakło również lekcji historii o Raciążu z panem Janem Chądzyńskim, połączonej z wycieczką po mieście. Najmłodszy mieszkańcy miasta dowiedzieli się z niej jak zmieniał się Raciąż na przestrzeni lat. Z kolei na warsztatach malarskich, które prowadziła pani Barbara Pelkowska, wieloletnia instruktorka zajęć plastycznych w domu kultury, uczestnicy uczyli się szkicować i malować akwarelami. Powstało wiele pięknych prac, a niektórzy z nich odkryli w sobie talent malarski. Również kino wakacyjne i karaoke cieszyło się dużym zainteresowaniem, zarówno wśród dzieci, jak i młodzieży. Wspólnie z Kołem Gospodyń Wiejskich „Ciecierzanki” zorganizowane zostały również warsztaty makramy, które cieszyły się bardzo dużym powodzeniem, a dzieci szybko nauczyły się wyplatać i tworzyć własne makramowe breloczki. Na sierpień zaplanowane są kreatywne warsztaty z Bajkowym światem, podczas których dzieci będą mogły wziąć udział w warsztatach slime oraz zrobić bransoletki i breloczki. Na zakończenie wakacji zaplanowane jest ognisko połączone z animacjami dla dzieci. Zapraszamy wszystkie dzieci do korzystania z naszej wakacyjnej oferty.

- Każdego roku Miejskie Centrum Kultury w okresie letnim przygotowuje ofertę zajęć dla najmłodszych. Również w tym roku zapewniamy przez trzy dni w tygodniu szereg atrakcji dla dzieci, takich jak warsztaty plastyczne, malarskie, lekcja historii o Raciążu połączona z wycieczką

po mieście, integracja z seniorami w formie pikniku, zajęcia rekreacyjne, kino wakacyjne, karaoke, warsztaty rękodzieła, makramy z KGW Ciecierzanki, podchody z Plutonem Strzeleckim oraz wiele innych. Jest to doskonała okazja nie tylko do spędzenia czasu w wolnym w fajny sposób, ale również odkrywania nowych pasji i zainteresowań. Po raz kolejny pokazujemy, że lato w mieście nie musi być nudne – mówi dyrektor MCKSiR Artur Adamski.

Gmina Joniec informuje, że podczas obecnych wakacji organizuje obchody 103 rocznicy Bitwy nad Wkrą i festyn rodzinny w dniu 15 sierpnia w Jońcu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jońcu nie jest organizatorem kolonii letnich dla dzieci – dodaje GOPS – Jednakże od kilku lat współpracuje z Firmą LUTUR sp. z o.o., ul. Fabryczna 15/13, 20-301 Lublin, która w te wakacje organizuje kolonie letnie dla dzieci w Poroninie

4 dzieci, których rodzice w 100% sfinansują pobyt na koloniach oraz 5 dzieci, gdzie koszty zostaną pokryte ze środków przeznaczonych na działania profilaktyczne. Koszt pobytu wynosi 1500 zł. Dla dzieci rolników koszt wynosi 500 zł, resztę sfinansuje KRUS.

RK

Dwa turnusy półkolonii w MOSiR

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pułtusku organizuje dwa turnusy półkolonii dla dzieci w wieku 7-12 lat, w terminach: 7-11.08.2023 r. oraz 21-25.08.2023 r. (poniedziałek-piątek, w godzinach 8:00-16:00).

Opiekunowie i trenerzy zapewniają wiele atrakcji sportowych, jak np. piłka nożna, koszykówka, siatkówka, szachy, pływanie, gra w „dwa ognie”, czy w „berka”. Oprócz tego proponują wyjście na pływalnię, seans filmowy, zwiedzanie pojezuickich piwnic we Wzgórzu Abrahama oraz czas na spacer na łąki.

We współpracy z Akademickim Związkiem Sportowym oraz przy wsparciu Ministerstwa Sportu i Turystyki odbędą się warsztaty z dietetykiem, konsultacje fizjoterapeutyczne oraz warsztaty z psychologiem.

Organizatorzy zapewniają opiekę, wyżywienie (śniadanie i obiad), ubezpieczenie

NNW, sprzęt sportowy i materiały edukacyjne oraz wodę do picia. Dzieci przynoszą (według programu): strój odpowiedni do pogody, obuwie sportowe, bidon na wodę, nakrycie głowy, w dniu wyjścia na pływalnię - czepki, klapki i strój kąpielowy.

Zapisy odbywają się drogą elektroniczną, poprzez adres e-mail: sekretariat@mosir-pultusk.eu. W treści należy wpisać imię, nazwisko i wiek dziecka z dopiskiem „Półkolonie letnie AZS” oraz nr telefonu do rodzica/opiekuna prawnego i wskazaniem turnusu.

Liczba miejsc jest ograniczona - 15 osób na jeden turnus, decyduje więc kolejność zgłoszeń. Zakwalifikowani uczestnicy zostaną poinformowani telefonicznie.

Koszt to 200,00 zł, płatne do 2.08.2023 r. (środa). Szczegóły na stronie MOSiR. Tam także komplet dokumentów do wypełnienia, które należy dostarczyć do piątku, 4 sierpnia br. do sekretariatu MOSiR (ul. Śniegockiego 3 - budynek pływalni miejskiej). W przypadku pytań możliwy również kontakt telefoniczny pod nr 23 693 81 29.

RK

Zabytkowy park w Poświętnem zostanie zrewitalizowany

Miasto Płońsk otrzymało 931 833 zł dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład na rewaloryzację zabytkowego parku w Poświętnem. Całkowita wartość zadania to 950 850 zł (wkład miasta to 19 017 zł).

Jak informuje urząd miejski, w ramach rewaloryzacji planuje się m.in.: przeprowadzenie specjalistycznych prac pielęgnacyjnych w istniejącym zabytkowym starodrzewie wraz z wykonaniem ekspertyzy dendrologicznej, uzupełnienie nasadzeń drzew, krzewów, bylin i roślin okrywowych, renowację trawników, odtworzenie alejek parkowych z nawierzchni żwirowych bez obrzeży, wyposażenie terenu w małą architekturę o formie nawiązującej do historycznych zdjęć.

Zadanie obejmuje południową część parku, w pobliżu rzeki Płonki.

- Rewaloryzacja parku w Poświętnem przewiduje odtworzenie zasadniczych

elementów dawnego parku dworskiego. Proponuje się przywrócenie charakterystycznego dla dziewiętnastowiecznego ogrodu układu wnętrza i skupin drzewostanu, wykorzystując w maksymalnym stopniu istniejący starodrzew. Układ ścieżek poprowadzony zostanie w sposób płynny, z zastosowaniem systemu obwodnicowego. Odtworzone zostaną dwa koliste placiki, występujące na planie parku w Poświętnem z II połowy XIX w. Placik bliższy wejściu na teren parku potraktowany zostanie jako reprezentacyjny plac wejściowy z ławkami i kwitnącym krzewiastym obsadzeniem na okrągłym klombie. Placik zlokalizowany bliżej centralnej części skweru posłuży jako reprezentacyjny plac wypoczynkowy z małą architekturą o formie nawiązującej do historycznych zdjęć. W miejscu istniejącego obniżenia po dawnym stawie proponuje się obsadzenie zagłębienia roślinnością kojarzącą się z terenami podmokłymi. Nad zagłębieniem zaprojektowano niewielki plac z ławką

mi. W części południowej parku, proponuje się urządzić obszerne wnętrza parkowe o nawierzchni trawiastej, które może być wykorzystane do różnych gier i zabaw. Dobór gatunkowy nowych roślin będzie nawiązywać do gatunków stosowanych w niewielkich parkach dworskich w XIX w. - czytamy na stronie płońskiego ratusza.

Park w Poświętnem powstał w pierwszej połowie XIX w. jako część majątku Poświętne. W 2006 r. z inicjatywy Towarzystwa Miłośników Ziemi Płońskiej - park włączony został do Turystycznego Szlaku Sienkiewiczowskiego, ponieważ w majątku mieszkał Henryk Sienkiewicz.

RK

Kolejne odkrycie archeologiczne w płońskim rynku

Podczas prac budowlanych na terenie płońskiego rynku odkryto kolejne już znaleziska archeologiczne.

- Odkrycie kolejnego poziomu osadniczego zabudowy rynku. Prawdopodobnie fragmenty nowożytnego ratusza oraz zabudowy kramów, a także pozostałości dużego budynku szkieletowego. Wstępne datowanie - XIV-XV wiek. Poniżej strop warstwy wczesnośredniowiecznej z budynkami o konstrukcji plecionkowej oraz palenisko - przekazuje ratusz.

Przypominamy, że w maju ratusz informował o odkryciu na placu 15 sierpnia rynku z późnego średniowiecza. RK

FOT. UM PŁOŃSK

Lekcja historii Raciąża

W ramach zajęć wakacyjnych Miejskie Centrum Kultury w Raciążu zorganizowało lekcję historii o Raciążu połączoną ze zwiedzaniem miasta.

Ciekawostki na temat oglądanych miejsc przedstawił pasjonat lokalnej historii Jan Chądzyński.

Uczestnicy podczas wycieczki zobaczyli takie miejsca jak: Wodna Góra, Szkoła Elementarna na ul. Wolności, dom państwa Barańskich, Kościół św. Wojciecha i Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, plebania, skwer im. Bronisława Zielińskiego, dawny budynek poczty, dom dra Zielińskiego, Gimnazjum Koedukacyjne, Szkoła Powszechna, miejsce w którym znajdował się Dom Skarbowy (karczma), najstarszy dom murowany w mieście na pl. Mickiewicza, Synagoga.

FOT. MCK RACIĄŻ

FOT. UM PŁOŃSK

Kulinarne gwiazdy z gminy Baboszewo

Rada gminy Baboszewo postanowiła uhonorować pochodzących z terenu gminy autorów ostatnich kulinarnych sukcesów. Podczas ostatniej sesji symbolicznymi upominkami obdarowani zostali:

- Magdalena Lewandowska - w związku z otrzymaniem Lauru Marszałka Województwa Mazowieckiego w konkursie dla mazowieckich producentów żywności, w kategorii Produkcji Indywidualnej - Produkty Mleczarskie, jak również ser owczy „Owcorini”, który został uznany za najlepszy produkt roku 2022,

- Koło Gospodyń Wiejskich w Sarbiewie „Sarbiewianki” - w związku z zajęciem I miejsca w Ogólnopolskim Konkursie Kulinarzym dla Kół Gospodyń Wiejskich „Bitwa Regionów”,

- Koło Gospodyń Wiejskich w Woli Folwark - w związku z zajęciem II miejsca w konkursie „Bitwa Regionów”.

RK

FOT. UG BABOSZEWO

Pułtuskie obchody policyjnego święta

Uroczystość rozpoczęła się mszą świętą w intencji policjantów i pracowników policji w Bazylice Zwiastowania Najświętszej Marii Panny w Pułtusk, którą odprawił ks. infułat Wiesław Kosek, kapelan KPP w Pułtusk.

Następnie na placu pułtuskiej komendy swoje przemówienie wygłosił Komendant Powiatowej Policji w Pułtusk mł.insp. Paweł Antońkiewicz. Po wręczeniu awansów i odznaczeń, swoje wystąpienia mieli również insp. Dariusza Król - zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji z s. w Radomiu, wicestarosta Beata Józwiak oraz przewodniczący ZW NSZZ mł. insp. Dariusz Brzezicki.

Najważniejszą częścią obchodów było wręczenie awansów i odznaczeń. Na wyższy stopień służbowy awans uzyskało 26 policjantów. W tym gronie znalazł się

również komendant Paweł Antońkiewicz. Nagrody i wyróżnienia dla policjantów i pracowników cywilnych policji przyznali starosta pułtuski i burmistrz Pułtusk. Nagrody starosty za wzorowe wypełnianie

obowiązków służbowych oraz sumienną i rzetelną pracę na rzecz społeczności powiatu otrzymali: asp. szt. Katarzyna Grzechnik, sierż. szt. Łukasz Mikita oraz post. Andrzej Szmytrowski. Prezydium

Zarządu Wojewódzkiego NSZZ Policjantów Województwa Mazowieckiego w Radomiu na wniosek Zarządu Tere-nowego w Pułtusk przyznało członkom medale NSZZ Policjantów. **RK**

FOT. STAROSTWO PUŁTUSK

25 lipca odbyły się pułtuskie obchody Święta Policji. Upamiętniono tym samym 104 rocznicę powstania polskiej policji.

Pułtusk

1 mln zł na remont LO im. P. Skargi

Powiat pułtuski otrzymał 1 mln zł dofinansowania na prace remontowe budynku LO im. P. Skargi w Pułtusk.

17 lipca w sali koncertowej Domu Polonii w Pułtusk starosta Jan Zalewski, wicestarosta Beata Józwiak oraz dyrektor LO Anna Majewska otrzymali z rąk ministra Henryka Kowalczyka promesę na przeprowadzenie prac remontowych w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. W ramach inwestycji przewidziano wymianę instalacji: CO z robotami budowlany-

wi w kotłowni, wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej. Zaplanowano również przeprowadzenie prac naprawczych oraz wymianę oświetlenia na energo-oszczędne. Przewidywany termin zakończenia inwestycji to marzec 2024 r. **RK**

FOT. DOM POLONII W PUŁTUSK

Wakacje w Zatorach

Gminna świetlica w Zatorach zorganizowała dwutygodniowe wakacyjne zajęcia dla dzieci pod nazwą „Wakacje w Zatorach”.

Pierwszy tydzień minął pod znakiem wielu atrakcji, każdego dnia na dzieci czekały inne. Oprócz codziennych aktywności fizycznych w postaci różnorodnych gier i zabaw (warto wspomnieć, iż nagrodę za aktywność otrzymała Wiktoria Polkowska), dzieci miały możliwość korzystać m.in. z warsztatów kulinarnych prowadzonych przez Urszulę Ziółkowską, a także obejrzeć sztukę pt. „Kto w bibliotece gości i kradnie mądrości?” w wykonaniu Teatr Edukacji i Profilaktyki „MASKA” z Krakowa, zaproszonym przez dyrektora Gminnej Biblioteki Publicznej w Zatorach Hannę Kaczmarczyk. W świetlicy zagościł również Wiktor Krzyżak, specjalista ds. edukacji leśnej i ochrony przyrody z Nadleśnictwa Pułtusk, a także druhowie z OSP Drwały – Daniel Podlasin, Łukasz Sielski i Paweł Ziółkowski, którzy pokazali dzieciom jak prawidłowo zaalarmować służby w razie zagrożenia, jak wykonać resuscytację krążeniowo - oddechową, jak ułożyć osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej i co robić, gdy sami stajemy w obliczu niebezpieczeństwa. Pokazali także jak wyglądają i do czego służą elementy wyposażenia jednostki strażackiej oraz umożliwili założenie prawdziwego stroju strażaka wraz z butlą z tlenem. Gościem był także wykwalifikowany ratownik Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunko-

wego w Pułtusk, instruktora WOPR, Piotra Socharski, który opowiedział o pracy ratownika. Teraz przed dziećmi kolejny tydzień atrakcji. **RK**

FOT. ŚWIETLICA GMINNA W ZATORACH

Wikipedia na Kurpiowszczyźnie

20 lipca w Centrum Dziedzictwa Kulturowego w Pułtusk rozpoczęło się dwudniowe spotkanie pod hasłem „Wikipedia na Kurpiowszczyźnie”.

Jest to druga odsłona projektu, która, jak informuje pułtuski urząd miejski, ma na celu zwiększenie widoczności Kurpiowszczyzny w największej encyklopedii świata, poprzez dodawanie nowych haseł i rozbudowę istniejących. Podczas tej edycji poszerzano bazę informacyjną z zakresu Kurpi Białych.

Przedstawicielki Stowarzyszenia Wikimedia Polska, **Maria Weronika Knoch i Klara Sielicka-Baryłka**, przybliżyły uczestnikom projekt Etno-Wiki. Swoje referaty wygłosili: Sylwia Słojkowska-Affelska z Muzeum Regionalnego w Pułtusk/Stowarzyszenia „Puszcza Biała – Moja Mała Ojczyzna”, Krzysztof Braun z Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego oraz Agata Krajewska-Mikosz z Muzeum „Górnolaski Park Etnograficzny” w Chorzowie/Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk.

Podczas spotkania można było degustować regionalne przysmaki, przygotowane przez Halinę Witkowską i członkinie Stowarzyszenia „Puszcza Biała – Moja Mała Ojczyzna”. Odbyło się także szkolenie z podstaw Wikipedii oraz Wikimedia Commons, przeprowadzone przez Klarę Sielicką-Baryłkę i Kacpra Szymańskiego. Na koniec zwiedzano Kuźnię Kurpiowską w Pniewie. **RK**

FOT. UM PUŁTUSK

Piątka bez barier

Gmina Pułtusk rozpoczyna realizację 3-letniego zadania inwestycyjnego pod nazwą „Rozbudowa i przebudowa Przedszkola Miejskiego nr 5 w Pułtusk na potrzeby osób z niepełnosprawnościami”.

19 lipca podpisana została stosowna umowa z wykonawcą, firmą P.H.U Budomur sp. z o.o. z siedzibą w Pułtusk. Wartość inwestycji to 11 562 000 zł, z czego 5 579 988,07 zł to środki otrzymane od samorządu województwa z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Prace budowlane przewidziane są na lata 2023-2025, a rozpoczną się w III kwartale 2023 r.

W ramach zadania przewidziano wybudowanie dwukondygn-

cyjnego nowego skrzydła budynku połączonego łącznikiem z istniejącym obiektem przedszkola, co ma pozwolić na uruchomienie czterech nowych oddziałów przedszkolnych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami. Planowana jest również przebudowa istniejącego budynku, a także budowa windy osobowej, miejsc parkingowych i sali wielofunkcyjno-sensorycznej, wyposażenie obiektu, przebudowa placu zabaw i zagospodarowanie otoczenia. **RK**

FOT. UM PUŁTUSK

Kolizja trzech aut w miejscowości Strzyże

21 lipca około godziny 1430 w miejscowości Strzyże doszło do zderzenia trzech osobówek. Jedna osoba została poszkodowana. Wszyscy kierowcy byli trzeźwi. Na miejscu pracowały wszystkie służby ratownicze.

- Ze wstępnych ustaleń policjantów pracujących na miejscu zdarzenia wynika, że 36-letni kierowca audi nie zachował odpowiedniej odległości między pojazdami i uderzył w tył dacia, która następnie uderzyła w jadący przed nim volkswagen. W wyniku uderzenia obrażeń ciała doznała 20-letnia kierująca dacią, która została przewieziona do szpitala. Dokładne okoliczności tego

wypadku wyjaśniają pułtuscy policjanci – przekazała sierż. Renata Soból.

Policja apeluje o zachowanie ostrożności, informując, że statystycznie do największej liczby wypadków dochodzi podczas pięknej słonecznej pogody, gdyż dobre warunki drogowe często powodują rozproszenie uwagi kierowców i przeświadczenie, że w tak idealnej aurze nic nie może się wydarzyć. **RK**

**POWIAT
ŻUROMIŃSKI**

Drewniany kościół parafialny w Poniatowie w latach 2016-18 przeszedł kompleksową renowację i konserwację zabytkowego wnętrza. W trakcie prac konserwatorzy zauważyli niepokojące zacieki spowodowane przemakaniem zewnętrznej struktury drewnianej.

W trakcie wspomnianych prac, które przeprowadzono kilka lat temu, odrestaurowano ołtarz główny i ołtarze boczne. Wtedy też dostrzeżono poważny problem.

- Podczas prowadzenia prac we wnętrzu kościoła konserwatorzy zabytków stwierdzili przemakanie i przemakanie

Gmina Żuromin

Zabytkowy kościół przejdzie remont

desek zewnętrznych składających się na elewację zewnętrzną kościoła. Stąd konieczność przeprowadzenia prac, które uratują obiekt przed zniszczeniem (przemarzanie i przesiąkanie desek daje już pierwsze znaki w jej wnętrzu) a także powstrzymają zniszczenia, które pojawiają się na nowej malaturze kościoła odnowionej zaledwie 5 lat wcześniej - informuje w komunikacie Urząd Gminy i Miasta w Żurominie.

Gmina zawnioskowała o dofinansowanie na ten cel ze środków z programu „Polski Ład” z przeznaczeniem na renowację zabytków. Samorząd otrzymał na ten cel 833 tys. zł wsparcia, zaś koszt wszystkich prac oszacowano na 850 tys. zł.

Z dużym entuzjazmem na tę wieść zareagowali mieszkańcy Poniatowa, którym bardzo zależy na renowacji zabytku. **kuj**

FOT. UGIM W ŻUROMINIE

Bus wypadł z drogi

Dostawa prosto do domu...

Mężczyzna, pracujący dla jednej z popularnych firm kurierskich, rozwoził paczki w Kuczborku (pow. żuromiński). Tak mu się spieszyło, że kierowany przez niego bus wypadł z drogi i zatrzymał się dopiero na rynn timerze jednorodzinnej.

Do zdarzenia doszło w środę (26 lipca br.) przed południem, na ulicy Świerkowej. Jak informuje żuromińska policja, 36-letni mieszkaniec powiatu ciechanowskiego wjechał busem do Kuczborka od strony Chojnowa, po czym stracił panowanie nad autem, zjechał na przeciwny pas, uderzył w ogrodzenie, staranował słup telekomunikacyjny, odbił się ponownie od płotu i zatrzymał na rynn timerze.

Kurier był trzeźwy. Karetą pogotowia został przewieziony do szpitala w Żurominie, gdzie odmówił diagnostyki. Jako jedyny poszkodowany został ukarany mandatem w wysokości 500 zł.

Nikommu na szczęście nic się nie stało, ale to zdarzenie mogło przynieść tragiczne skutki. Kilkanaście minut później ul. Świerkową w stronę cmentarza przechodził kondukt pogrzebowy. **kuj**

FOT. KPP ŻUROMIN

KRONIKA POLICYJNA

Na sygnale

Rowerzysta przyłapany dwa razy

Żuromińska policja, w ramach działań prewencyjnych, kontrolowała niedawno niechronionych uczestników ruchu drogowego. Zatrzymano dwóch nietrzeźwych rowerzystów. Jeden z nich wydał się funkcjonariuszom znajomy...

W minioną niedzielę (15 lipca br.) policjanci patrolowali akurat ulicę Żeromskiego w Żurominie, kiedy zauważyli rowerzystę. Podczas rutynowej kontroli okazało się, że 45-letni mieszkaniec tego miasta jest pijany. Mężczyzna „wydmuchał” ponad 1,6 promila. Funkcjonariusze ukarali go mandatem w wysokości 2,5 tys. zł. Co ciekawe, ten sam człowiek, niecały miesiąc wcześniej, w trakcie trwania Dni Żuromina, został ukarany za dokładnie ten sam czyn - jazdę rowerem w stanie nietrzeźwości. Wówczas również otrzymał mandat. Wygląda na to, że portfel mężczyzny uszczuplił się o 5 tys. zł.

W poniedziałek (17 lipca br.) w Chamsku policjanci kontrolowali innego rowerzystę, mieszkańca gm. Żuromin. 39-latek miał ponad 1,5 promila w wydychanym powietrzu. Podobnie jak ww. przypadku, także on otrzymał mandat na kwotę 2,5 tys. zł.

Kiedyś rowerzyści, którzy jechali jednośladem pod wpływem alkoholu, byli karani przez sąd, ale grzywny były dużo niższe, niż obecne mandaty karne. Mimo to, jak widać na przykładzie mieszkańca Żuromina, nawet tak wysoka kara nie odstrasza osób, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla siebie, ale także dla innych uczestników ruchu drogowego.

Motocyklista schwytany w zbożu

Żuromińska policja, po dwóch wypadkach z udziałem motocyklistów, w tym jednym tragicznym, postanowiła się skupić na jednośladowych i ich kierowcach. Kiedy funkcjonariusze próbowali skontrolować motocyklistę w Lutocinie ten dodał gazu...

Do zdarzenia doszło w minioną środę (19 lipca br.). Policjanci dali sygnał do zatrzymania się kierowcy rometa, jednak mężczyzna, zamiast się zatrzymać, zaczął uciekać przed radiowozem. Funkcjonariusze ruszyli w pościg ulicami Lutocina. Motocyklista próbował uciekać drogą gruntową, jednak widząc, że policjanci nie odpuszczają, skręcił w... pole obsiane zbożem. Mężczyzna zrozumiał, że to był błąd, kiedy jego maszyna przewróciła się na nieutwardzonym gruncie. Wówczas postanowił kontynuować ucieczkę pieszo, jednak bez powodzenia. Po chwili był już w rękach policji.

Kiedy 49-latek zdjął kask od razu wydał się funkcjonariuszom znajomy. Dodatkowo wyczuwalna była od niego woń alkoholu. Okazało się, że mieszkaniec gm. Lutocin, nie pierwszy raz, prowadził pojazd będąc pod wpływem alkoholu. Miał 0,3 promila w wydychanym powietrzu. Nie miał natomiast prawa jazdy, gdyż sąd mu je odebrał do czerwca 2025 roku w ramach kary za, a jakże, prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości.

49-latek prawa jazdy już nie odzyska, a za ucieczkę przed policją grozi mu nawet do 5 lat pozbawienia wolności.

Wypadek na placu budowy

Na budowie przy Szkole Podstawowej w Zielonej (gm. Kuczbork-Osada) doszło do poważnego wypadku. Pracujący na budowie mieszkaniec ławy spadł z rusztowania. Helikopterem został przetransportowany do szpitala.

FOT. KPP ŻUROMIN

Służby otrzymały zgłoszenie o wypadku w środę (19 lipca br.) ok. godz. 11:40. Ze wstępnych ustaleń policji wynika, że 49-latek pracował sam, rozstawiając rusztowania. Poszkodowany spadł z wysokości około 2 metrów. Oprócz niego na budowie znajdowali się także pracownicy innej firmy, jednak nie widzieli samego momentu upadku. Mężczyzna nie był w stanie wezwać pomocy, odnalazł go pracownik spółki wykonawcy.

Na miejsce zadysponowano helikopter Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, który przetransportował mieszkańca ławy z urazem kręgosłupa do Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala

w Olsztynie. Czynności w tej sprawie, w celu ustalenia przyczyn i przebiegu wypadku, prowadzi KPP w Żurominie.

Przypomnijmy, że w Zielonej trwa właśnie budowa hali sportowej. Wykonawcą jest warszawska firma KB Sp.z o.o.. Z informacji, które udało nam się uzyskać wynika, że poszkodowany mężczyzna nie był pracownikiem tej konkretnej firmy.

Wypadła z drogi omijając sarnę

Młodej kobiecie, podróżującej drogą wojewódzką, przed auto wybiegła sarna. W wyniku gwałtownego manewru samochód dachował w przydrożnym rowie.

FOT. KPP ŻUROMIN

W piątek (21 lipca br.), kilka minut po godzinie 5, na trasie relacji Lubowidz – Zielonka, doszło do niebezpiecznej sytuacji na drodze. Jadąc do pracy młoda mieszkanka powiatu żuromińskiego, na prostym odcinku drogi prowadzącym przez las, wypadła z drogi do przydrożnego rowu, gdzie auto dachowało. Na miejscu zdarzenia interweniowały wszystkie służby ratunkowe. Poszkodowana w zdarzeniu została 21-letnia kierująca mazdą, którą załoga pogotowia przewiozła do żuromińskiego szpitala. Jak się okazało powodem zjechania z drogi była przebiegająca przez nią sarna. Kierująca mazdą, aby uniknąć zderzenia ze zwierzęciem, próbowała je ominąć. Manewr niestety zakończył się wypadnięciem z drogi do przydrożnego rowu

i dachowaniem. Na szczęście 21-latką nie doznała poważniejszych obrażeń ciała.

- Kierowcy powinni pamiętać aby nie lekceważyć znaku drogowego „Uwaga na dzikie zwierzęta” (Znak A-18b). Ostrzega on kierowcę, że ryzyko wtargnięcia dzikiego zwierzęcia na drogę na tym odcinku drogi jest większe niż w innych miejscach. Zmniejszenie prędkości pozwoli nam na zminimalizowanie skutków ewentualnego zderzenia – radzi Tomasz Łopński, oficer prasowy KPP w Żurominie.

Poszkodowana kobieta została w szpitalu na obserwacji.

Nawet 30 tys. grzywny dla kierowcy ciężarówki

Ciężki transport jeżdżący drogami do tego nieprzystosowanymi - zjawisko powszechne w wielu gminach. Mieszkańcy, w ramach sprzeciwu, informują o przekraczaniu tonażu policję.

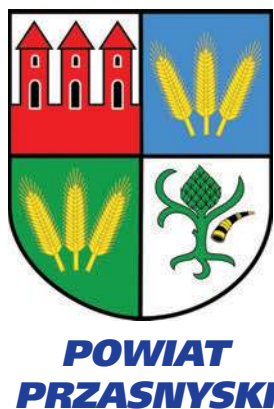
Tak było także tym razem, co skończyło się poważnymi konsekwencjami dla 47-letniego mieszkańca powiatu mławskiego.

Na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa (KMZB) anonimowa osoba zgłosiła w ubiegłym tygodniu zagrożenie w postaci przekraczania dozwolonego tonażu (15 t) na drodze gminnej relacji Franciszkowo-Poniatowo. Policjanci zobligowani zostali w ten sposób do zweryfikowania tej informacji, dlatego rozpoczęli kontrole w tym miejscu. Oprócz kierowców, którzy korzystali z tego odcinka drogi, łamiąc przy tym obowiązujące przepisy ruchu drogowego, funkcjonariusze zatrzymali także 47-letniego mieszkańca powiatu mławskiego, kierującego samochodem ciężarowym scania z naczepą... bez wymaganych uprawnień. Mężczyzna miał tylko kategorię B, chociaż do kierowania pojazdami o masie do 40 ton potrzebna jest odrębna kategoria - C + E.

W 2022 roku zmieniły się przepisy dotyczące karania kierowców za brak uprawnień. Zamiast tradycyjnego mandatu otrzymują oni wniosek o ukaranie do sądu. Tymczasem kary za jazdę bez uprawnień są wysokie... Najmniejsza grzywna to 1,5 tys. zł, a maksymalna wynosi aż 30 tys. zł. Oprócz tego sąd może także orzec o zakazie prowadzenia pojazdów.

Mieszkaniec pow. mławskiego za swój czyn odpowie przed sądem. Policja natomiast przypominając, że do obowiązujących przepisów należy się stosować, zarówno do kwestii posiadania odpowiedniego prawa jazdy, jak również ograniczenia tonażu

kuj

Przasnyskie baseny zapraszają

Oddany w maju br. do użytku kompleks basenów letnich w Przasnyszu zaprasza wszystkich mieszkańców miasta i okolic.

Szczególnie teraz, w wakacyjne, upalne dni wizyta na nowoczesnym obiekcie sportowo-rekreacyjnym, położonym przy Zespole Szkół Powiatowych w Przasnyszu na ul. ul. Mazowieckiej 25 dostarcza wiele satysfakcji. Znajdują się tu miejsca do kąpeli wodnych i słonecznych.

Objekt jest przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, wyposażony w prysznice i brodziki do płukania stóp, zaplecze socjalne wraz z kasą i przebieralniami.

Kompleks czynny jest w godzinach 11-19, wjazd na bezpłatny parking znajduje się od strony ulicy Kolejowej. Wstęp na baseny jest darmowy dla wszystkich, pobierana jest jedynie zwrot-

na kaucja za opaskę. Wszystko co jest potrzebne, czyli leżaki, deski do pływania i inne basenowe akcesoria, można wypożyczyć na miejscu.

er

FOT. STAROSTWO POWIATOWE W PRZASNYSZU

Urodziny Królowej Bony

Ośrodek Upowszechniania Kultury w Chorzelach po raz kolejny zorganizował festyn pod hasłem „Urodziny Królowej Bony”.

Bona bowiem, w XVI wieku otrzymała Chorzele, jako część uposażenia wdowiego po śmierci Zygmunta Starego i przyczyniła się do erygowania parafii. Patronat nad wydarzeniem objęła burmistrz Beata Szczepankowska, która z radością dzieliła urodzinowy tort dla uczestników pikniku. Wydarzenie przyciągnęło bowiem wielu mieszkańców wraz z dziećmi. Organizatorzy przygotowali moc ciekawych atrakcji - gry i zabawy, dmuchańce, strefa malucha, malowanie twarzy, konkurs plastyczny, konkurs na najładniejsze przebranie dla dzieci. Piknik zorganizowany został we współpracy z Miejską Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zatem nie brakowało elementów profilaktyki uzależnień.

Burmistrz dzieli tort

Czy powstanie zalew?

Za Domem Pomocy Społecznej na Rudzie w Przasnyszu, na rzece Węgie, w sąsiedztwie lasu ma powstać zbiornik wodny, który będzie pełnić funkcję retencyjną, ale także rekreacyjno-wypoczynkową.

W projekcie, który realizowany pod nazwą „Budowa zbiornika retencyjnego bocznego na rzece Węgie w miejscowości Przasnysz w celu przeciwdziałania zmianom klimatycznym” przewidziano spiętrzenie wody na rzece, umożli-

wiający powstanie kilkunastu hektarów zbiornika wodnego z plażą. Powstanie pomost, elementy małej architektury, a także droga dojazdowa zapewniająca możliwość eksploatacji zbiornika wraz z parkingiem dla samochodów osobowych. Oprócz zbiornika retencyjnego powstanie jaz oraz ścieżki edukacyjne.

Investycja ma zostać zrealizowana we współpracy z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie. Projektowany zbiornik powstanie na działkach należących do powiatu, ma zatem dużą szansę na realizację. Zbiornik ma mieć powierzchnię około 3,5 ha,

co umożliwi niewielkiej Węgierce, zasilenie go swoimi wodami i na tyle częstą ich wymianę, że zalew nie będzie zarastał.

Budowa zbiornika wodnego to duży koszt. Dlatego powiat już myśli o źródłach jego finansowania, zamierzając szukać środków zewnętrznych, także sięgając po fundusze europejskie. Dokumentacja projektowa i uzyskanie pozwolenia na budowę będzie potężnym atutem, ułatwiającym powiatowi przasnyskiemu pozyskanie środków na przeprowadzenie inwestycji.

ESKA

Ratowanie zabytków

Trzynastka z dofinansowaniem

Do powiatu przasnyskiego trafi wkrótce ponad 6,8 miliona złotych, przeznaczonych na odbudowę i remont trzynastu zabytkowych obiektów.

W lutym br. z inicjatywy powiatowych władz samorządowych zorganizowane zostało spotkanie konsultacyjne, na którym zaprezentowano samorządom zasady naboru do Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Kolejnym etapem było złożenie wniosków, artykułujących lokalne potrzeby. Wysokość dofinansowania wyniesie maksymalnie 98% wartości inwestycji, zaś minimalny wkład własny to 2%. Rządowe fundusze wesprą prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane zabytkowych obiektów w powiecie, w większości obiektów sakralnych.

Beneficjentami programu zostały – Powiat Przasnysz oraz samorządy gmin Przasnysz, Jednorzec, Czernice Borowe, Krzynowłoga Mała, Krasne i Chorzele. W ramach pozyskanych środków wykonane zostaną prace remontowo-konserwatorskie w zespole klasztornym Mniszek Kлары Kapucynek w Przasnyszu (686 tys. zł) oraz II etap remontu kościoła w Rostkowie (500 tys. zł). W drewnianym kościele w Parciakach wykonane zostaną prace konserwatorskie i roboty budowlane o wartości 588 tys. zł. Na budowę i wymianę elemen-

tów infrastruktury w parku podworskim w Lesznie przeznaczone zostanie 942,3 tys. zł. W gminie Czernice Borowe pozyskane środki przeznaczone zostaną na wymianę pokrycia dachowego w zabytkowym budynku Szkoły Podstawowej w Rostkowie (117 tys. zł), prace konserwatorskie ołtarza głównego w tamtejszym kościele (245 tys. zł), prace ratunkowe kościoła w Czernicach Borowych (411,6 tys. zł) oraz prace konserwatorsko-restauratorskie empy choru muzycznego, filarów i schodów we wnętrzu zabytkowego kościoła w Węgrze (352,8 tys. zł). Na konserwację kościoła i wieży w Krzynowłodzie Małej przeznaczone zostanie 882 tys. zł oraz na remont instalacji elektrycznej kościoła w Skierkowie - 117,6 tys. zł.

Gmina Krasne również aplikowała o środki. 980 tys. zł zasilą remont kościoła w Krasnem - wymianę pokrycia dachowego naw bocznych, tynków i malowanie ścian. W gminie Chorzele zabezpieczony zostanie zabytkowy zespół osadniczo-grzebalny „Łysa Góra” i powstanie na jego terenie ścieżka dydaktyczna (196 tys. zł). Natomiast na remont dachu naw bocznych oraz remont elewacji kościoła w Chorzelach przeznaczone zostanie 784 tys. zł.

W Polsce dofinansowanie w wysokości ponad 2,5 mld zł z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków otrzymało łącznie 4808 projektów.

ESKA

Ścieżka do remontu

Ścieżka rowerowa, biegnąca przy trasie „różowych słupów” spotyka się z licznymi uwagami jej użytkowników.

Powstała jeszcze w poprzedniej kadencji, dziś wymaga gruntownego remontu. Popękany asfalt, zarosnięty tor jezdny, wszystko to utrudnia przejazd rowerzystom i czyni go niebezpiecznym. Z tego powodu coraz mniej osób z niej korzysta. Powiat przasnyski pozyskał z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg środki na remont 3 kilometrów ścieżki. Jako pierwszy wyremontowany zostanie odcinek od ul. Królewskiej w stronę Osówca. Wniosek o środki na dalszy remont 11 km tej trasy czeka na rozstrzygnięcie.

eska

Inicjatywy LGD

Lokalna Grupa Działania „Północne Mazowsze” proponuje w najbliższym czasie dwie nowe inicjatywy.

W biurze LGD w Zielonej, 9 sierpnia, odbędą się dla przedsiębiorców, przedstawicieli jednostek sektora finansów publicznych i organizacji pozarządowych indywidualne konsultacje na temat możliwości pozyskiwania funduszy europejskich przez mieszkańców powiatów przasnyskiego, makowskiego, mławskiego i ciechanowskiego. W ramach Mobilnego Punktu Informacyjnego konsultant Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich dla Mazowsza przy Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych będzie udzielał informacji na temat możliwości pozyskiwania funduszy europejskich. Konsultacje prowadzone będą w godzinach od 9.00-11.30.

Kolejną inicjatywą Lokalnej Grupy Działania „Północne Mazowsze” jest

konkurs fotograficzny organizowany pod hasłem „Moje północne Mazowsze”.

Konkurs skierowany jest do mieszkańców gmin z obszaru LGD „Północne Mazowsze” (Ciechanów (gmina wiejska), Czernice Borowe, Dzierzgowo, Gołmin-Ośrodek, Grudusk, Karniewo, Krasne, Krzynowłoga Mała, Ojrzeń, Opinogóra Górna, Miasto Przasnysz, Przasnysz (gmina wiejska), Regimin, Sońsk, Stupsk, Szydłowo, Wieczfnia Kościelna).

Prace mogą być zgłoszone w trzech kategoriach: architektura północnego Mazowsza (fotografie wykonane na obszarze gmin z obszaru LGD); krajobraz północnego Mazowsza (fotografie wykonane j.w.); zdjęcie zrobione telefonem – (architektura i krajobraz, fotografie wykonane j.w.). Termin nadsyłania prac do 30 września b.r. Szczegółowe informacje na stronie polnocnemazowsze.pl.

ES

Przytulisko dla zwierząt

W szeregach Stowarzyszenia Obywatelski Konwój Humanitarny w Przasnyszu zawiązała się grupa wolontariuszy, która chce pomóc bezdomnym zwierzętom. Ich celem jest utworzenie przytuliska dla zwierząt.

Stowarzyszenie ma obiecaną pomoc ze strony miasta na żywienie i opiekę weterynaryjną. Wyznaczony jest także

teren pod boksy dla psów. Potrzeby są znacznie większe, dlatego stowarzyszenie ogłosiło zbiórkę na wsparcie przytuliska z przeznaczeniem na smycze, obroże, wyposażenie bud i boksów oraz prace remontowo-budowlane. Wolontariusze starają się, by pomoc znalazła jak największą liczbę bezdomnych psów, kotów, ale przede wszystkim starają się o pozyskanie dla nich domów adopcyjnych. Zbiórka prowadzona jest na stronie www.ratujemyzwierzata.pl/ przytuliskoprzasnysz.

ESKA

Prłat Hellenowski
(Źródło - ks. M. M. Grzybowski, *Album duchowieństwa diecezji plockiej*)

Ks. Wincenty Hellenowski urodził się w 1893 w Helenowie Starym (par. Bogate k. Przasnysza). Właściwie nazywał się Gach, ale ze względu na pejoratywne wydźwięk nazwiska w 1921 zmienił je na „Hellenowski”.

Uczył się w Helenowie, Mławie, Plocku. W 1918 r. ukończył Seminarium Duchowne w Plocku.

Ambitny kapłan

Jako kleryk miał pewne trudności z zaliczeniem łaciny. Przystąpił do egzaminu poprawkowego, ale ze względu na innego kleryka, który wszystko od niego przepisał, postanowił „nie wysypać swojego kolegi” i egzaminu nie zaliczył. Zimował na I roku. Był to duży cios dla tego ambitnego kleryka.

Po uzyskaniu święceń kapłańskich, prosił ówczesnego biskupa plockiego Antoniego Juliana Nowowiejskiego, by po dwóch latach mógł podjąć studia polonistki. Biskup wyraził zgodę, ale pod warunkiem, że zrobi to na własny koszt, po I wojnie światowej diecezja - jak utrzymywał jej pasterz - była biedna.

Po święceniach kapłańskich w 1918 ks. Hellenowski pracował w Skrwilnie k. Rypina. Panowała wtedy „hiszpanka”, która zbierała śmiertelne żniwo szczególnie wśród młodych ludzi. Ks. Hellenowski ofiarne niósł pomoc potrzebującym. Bywało, że dziennie namaszczał 60 chorych i przewodził 12 pogrzebom.

Po uspokojeniu się sytuacji w 1919 r. postanowił prosić biskupa o możliwość wcześniejszego podjęcia studiów. Zgodę otrzymał. Początkowo studiował w Lublinie, ale ze względu na poważne problemy finansowe, przeniósł się do Poznania.

Wśród Polonii

Zgodnie z sugestią swojego profesora, ks. Hellenowski wyjechał do Francji, by tam w Bibliotece Narodowej znaleźć materiały do swojej pracy dyplomowej. Na miejscu spotkał wielu polskich emigrantów (Francja obok Ameryki stanowiła wtedy główny cel emigracji zarobkowej) pozbawionych opieki duszpasterskiej. Mieli oni poważne problemy związane z zatrudnieniem, czy brakiem znajomości języka. Ks. Wincenty szczerze wzruszony ich losem, już po trzech dniach skierował pismo do biskupa plockiego z prośbą, by mógł pracować wśród francuskiej Polonii. Otrzymał odpowiedź: „Pierwszy jest ratunek dusz Polaków - przerwij studia”.

Młody kapłan odłożył w czasie realizację swojego marzenia i podjął ogrom pracy wśród rodaków, często krzywdzonych i dyskryminowanych przez Francuzów.

Biskup plocki docenił jego zasługi, wystarał się u ojca świętego Piusa XI o nadanie jednego z najwyższych odznażeń - szambelani papieskiej. Ks. Hellenowski został tym samym najmłodszym szambelanem (przysługiwał mu tytuł pralata).

Z czasem polskich kapłanów zaczęło przybywać, powstawały wzajemnie zwalczające się frakcje, zaczęły się intrzygi przeciwko Hellenowskiemu, w wyniku których opuścił Francję.

W 1926 r. z Francji udał się do Kanady, gdzie także opiekował się Polonią. Jednocześnie kontynuował studia na uniwer-

sytecie w Montrealu. Otrzymał stopień doktora, ale nie polonistyki, tylko nauk społecznych, ekonomicznych i politycznych. Ukończył też studia dziennikarskie. Przez dwa lata był proboszczem parafii w Montrealu, którą założył dla mieszkających tam Słowaków.

Następnie udał się do Stanów Zjednoczonych, gdzie pracował przez rok. Mimo nalegań biskupa nie mógł wrócić wcześniej, ponieważ nie stać go było na bilet. Do Polski przybył w 1931 r.

Praca w diecezji

Abp Nowowiejski mianował ks. Hellenowskiego redaktorem „Hasła Katolickiego”. Wcześniej planował nominację na prezesa nowopowstałej organizacji Akcja Katolicka, ale ze względu na roczne opóźnienie w przyjeździe powierzył to stanowisko ks. Czesławowi Kaczmarekowi, przysięzemu biskupowi kieleckiemu.

Inną wizję pisma miał arcybiskup, co innego oczekiwał prezes Akcji Katolickiej (prywatnie przyjaciel Hellenowskiego). Sytuacja była trudna, „...żadnych zapasów w artykułach, żadnej pomocy ani pióra ani biura.” Prłat słuchał swojego zwierzchnika, co wzbudziło niesnaski ze środowiskiem Akcji Katolickiej, które to ks. Hellenowski zrażał do siebie. Po kilkunastu miesiącach zirytowany zrezygnował.

Dostał probostwo w Wyszynach k. Mławy. Mając zszargane nerwy po pracy na emigracji i w „Hasle Katolickim”, myślał, że odpocznie na tej wiejskiej parafii, ale nic z tego. Musiał zająć się odbudową zniszczonego kościoła, wybudować Dom Parafialny itd.

Abp Nowowiejski pamiętał o jego zdolnościach. Poprosił pralata o towarzystwo w podróży „ad limina Apostolorum”, podczas której zdawał w Watykanie (przed papieżem i poszczególnymi kardynałami) sprawozdanie z działalności diecezji. Zwiezili przy okazji Stolicę Piotrową i Włochy.

Abp Nowowiejski był człowiekiem bardzo oszczędnym ale za granicą żył po wielkopańsku, na każdym kroku podkreślając swoją hojność. Ks. Hellenowski, opiekując się finansami biskupa, przed powrotem oświadczył, że kasa jest pusta (mimo że wcześniej zgłaszał uwagi do zbytnej rozrzutności pasterza). Biskup zbeszał go za to, że jest zbyt rozrzutny. Hellenowski nic nie odpowiadając, udał się do banku i wymienił własne pieniądze. Przygotował wszystko do podróży. Biskup dał mu jednak 50 dolarów, miał bowiem własne pieniądze, a owe „uraganie” z powodu rozrzutności Hellenowskiego było swoistym żartem, stałą praktyką przy wyjazdach zagranicznych wobec swoich towarzyszy. Ks. Wincenty na takich żartach się nie znał, po powrocie 50 dolarów zwrócił.

W 1934 r. został proboszczem w Czerminie k. Gąbina. Ciężka to była parafia, „słynna z zabijaków”. Średnio co roku ktoś ginął. Z drugiej strony była ona oddana Kościołowi, ks. Hellenowski wydawał nawet własną gazetkę parafialną (!).

W ramach konkordatu rząd wypłacał pensje dla księży. Prowadzili oni bowiem urzędy stanu cywilnego. Dzięki tym pensjom mogliby brać za posługi „co łaska”. Dotacje pomiędzy duchownych rozdysponowywała jednak kuria plocka. Według rozdzielnika ks. Hellenowski otrzymał za miesiąc... 98 groszy! Dla porównania dzienna (!) stawka robotnika rolnego wynosiła wtedy 1 zł i nie była to stawka wygórowana. Proboszcz liczącej 3 300 dusz parafii odesłał pieniądze do kurii z dopiskiem „Oto pensja za miesiąc kwiecień proboszcza na Czerminie”.

Odwaga i lojalność

Kilka miesięcy po wybuchu wojny abp Nowowiejski wystosował pismo do księży diecezji, w którym - ze względu na trud-

Kościół w Sochocinie

nią sytuację finansową - „opodatkował” wszystkich kwotą 20 marek od osoby na rzecz biskupa. Była to suma dość znaczna. Wywołała wiele nieprzychylnych komentarzy. Wtedy ks. Hellenowski skierował pismenną odpowiedź, w której napisał: „Odezwe otrzymałem w samą rocznicę zaopiekowania się przez Kurie moją pensją. Kuria narzeka na >>sex mens calamitates belli<< [sześć miesięcy nieszczęścia wojny] i przypomina mi dla niej wygodny kanon oszacowany na mój lebek 20 marek germańskich. A mnie też Kuria od powrotu z zagranicy nie okazała ani odrobinki przykazania miłości bliźniej i tylko zysła same calamitates [nieszczęścia]...” I w taki sposób, jak sam wspominał, „wszystkie zale do kurialistów i doradców Arcybiskupa wylałem na papier - ulżyło mi.” Po czym zabrał się do pracy i ratował biskupa, jak się tylko mógł. Co jakiś czas przywoził wędliny, jaja, ciasta itd. Podał konia z wozem, krowę, kury, kaczki i psa.

W kwietniu 1941 r. Hellenowski wystosował list do kardynała Adolfa Bertmana z Wrocławia z prośbą o interwencję ws. Nowowiejskiego, zabranie go do Wrocławia lub odesłanie do Kielc, gdzie biskupem był ks. Cz. Kaczmarek. Wrocławski kardynał przekierował pismo do bp. Wienkena, odpowiedzialnego w niemieckim episkopacie za kontakty z władzami. Ten interweniował, ale w odpowiedzi otrzymał beczelne kłamstwo, że sprawa ta już dawno pomyślnie została załatwiona.

Ukochany przez pralata Hellenowskiego biskup został zamęczony przez Niemców 28 maja 1941 r. w Działdowie.

Proboszcz dwóch dekanatów

W 1940 r. ks. Hellenowski został mianowany administratorem parafii Gąbin, wicedziakaniem gabińskim, a wkrótce dziekanem gostyńskim. Sprawował więc władzę w dwóch dekanatach szczególnie doświadczonych przez wojnę - przez kilka miesięcy było bowiem tam jedynym kapłanem (!). Otrzymał szerokie uprawnienia, sam o sobie napisał: „Gdy zabrali Arcybiskupa do Działdowa rzeczywiście byłem do końca okupacji dziekanem, biskupem i papieżem - w sumie partyzantem Chrystusa.” I - jak napisał ks. M. M. Grzybowski - „rzeczywiście, coś chyba zostało z tego i podczas dalszej pracy już po wyzwoleniu.

Po wojnie ks. Hellenowski został proboszczem w Gostyninie i przystąpił do odbudowy kościoła. Chciał kościoła w stylu nowoczesnym, parafianie woleli odtworzenie dawnego budynku. Nie mogli dojść do porozumienia, dlatego w 1948 otrzymał probostwo w Sochocinie.

Proboszcz sochociński

Sochocin to znaczna parafia, dość rozległa (obecnie liczy ok. 4 300 dusz). Poprzednikiem ks. Hellenowskiego był profesor Alojzy Poszwa. Ma ta parafia jakieś szczególne przeznaczenie dla ludzi nauki, wszak i obecny proboszcz, ks. Czesław Stolarczyk jest doktorem, a na początku XX wieku proboszczem (co prawda tylko tytularnym, bo faktyczne rządy sprawował wikariusz) był sam ks. prof. Antoni Julian Nowowiejski, przyszły arcybiskup, jeden z najznamienitszych członków Episkopatu, wybitny liturgista i historyk.

Działania wojenne uszkodziły sochociński kościół. Nowy proboszcz przystąpił do jego odbudowy. Nie chciał jednak, by koszt spoczywał tylko na parafianach, w tym celu opracował i wydał „Krótki katechizm” oraz „Nabożeństwo Różańcowe”. Książeczki te były rozprowadzone po całej Polsce. Złożył introligatornię, stolarnię i kuchnię mechaniczną. Finalnie nie przyniosło to jednak oczekiwanych zysków.

Dodatkowe środki na remont świątyni uzyskiwał z liczącej 4 tys. m² winnicy. Niestety, po trzech latach, plącąc, wyciął wszystkie krzewy, bo aż 3/4 owoców zostało skradzionych. Nie miał szczęścia...

Jego pasją było pszczelarstwo, produkował leczniczy kit pszczeły. Z zasuszonych owoców sporządzał różańce (kilkaset przeznaczonych do seminarium)

Pamięć o arcybiskupie

Różnie układały się stosunki z abp Nowowiejskim. Lecz ks. Hellenowski bardzo kochał swojego duchowego ojca. Propagował pamięć o nim: rozkolportował

Grób ks. Hellenowskiego na cmentarzu w Sochocinie

ok. miliona ulotek o jego życiu w różnych językach na terenie kilku państw europejskich. Dla wszystkich kościołów i kaplic ufundował dębowe pulpity pod mszał, które przypominały o zamęczonym arcybiskupie.

Zabiegał o wszczęcie procesu beatyfikacyjnego. We wspomnieniach z 1978 r. z goryczą pisał: „Diecezja wrocławska ma już zakończony wstępny proces Sługi Bożego, biskupa sufragana Kozala. Diecezja pelplińska też zakończyła proces wstępny ks. Frelichowskiego. Plocka diecezja dotąd, mimo zgłoszeń wielu kapłanów znających życie naszych biskupów i kapłanów poległych w Działdowie, dotąd nic nie robiła. (...) Ostatni dwaj biskupi plocki [bp Tadeusz Zakrzewski i bp Bogdan Sikorski] przyszli z Poznania, a Poznań od dawna Plocka nie lubił. I stąd pochodzą opory wszczęcia procesu wstępnego do beatyfikacji naszych męczenników.” Dodam, że gdy ks. Hellenowski pisał te słowa, bp Sikorski nadal był biskupem! Ale sędziwy kapłan nie bał się wypowiadać swojego zdania, podobnie jak nie bał się przed laty mówić, co myśli wobec ukochanego przez siebie abp. Nowowiejskiego.

O braku sympatii Poznania do Plocka przekonał się dużo wcześniej, gdy studiując w Poznaniu, zamiast sutanny nosił garnitur z koloratką, bo inaczej poznający klerycy wytykali go palcami, „że ruski ksiądz przyjechał nas obzerać”. (Plock znajdował się w dawnym zaborze rosyjskim, Poznań w pruskim.)

Ostatnie lata

Ks. Hellenowski pragnął by jego następcą został ks. Stanisława Zakrzewskiego, który był u niego wikariuszem. Nie często bowiem potrafił znaleźć wspólny język ze swoimi współpracownikami. Biskup plocki przychylił się do tej prośby. W 1975 r. przeszedł więc na emeryturę. Pomagał nowemu proboszczowi (biskup przez jakiś czas nie wyznaczał wikariusza dla Sochocina).

Pralat Hellenowski zakończył życie 23 września 1980 r. Dobięła kresu „długa i często bardzo uciążliwa, a nawet bolesna droga.” Został pochowany na cmentarzu w Sochocinie. Miejsce jego wiecznego spoczynku to jednocześnie symboliczny grób jego dwóch poprzedników - abp Antoniego Juliana Nowowiejskiego (administrator parafii Sochocin w latach 1906-1908) i ks. Wincentego Chabowskiego (wikarego i proboszcza w latach 1906-1922 oraz budowniczego kościoła w Sochocinie), męczenników II wojny światowej, których rzeczywiste miejsce pochówku nie jest znane.

Pamięć o pralacie Hellenowskim

Mieszkańcy Sochocina dobrze wspominają swojego proboszcza. Był bardzo wykształcony i doradzał niemal każdemu w trudnych sytuacjach. Zapamiętali go jako człowieka miłego, optymistycznie nastawionego do życia.

Jedna z parafianek wspomina, że dzięki niemu rozwinęła swoje zainteresowanie w zbieraniu pszczołek - „Jak chodziłam do ogólniaka, ciężko było zdobyć lektury. Ksiądz Hellenowski zdobył dla nas te książki z Nowego Miasta, ale że były one po niemiecku, szukał tłumacza. Gdy znalazł, [człowiek ten] całą noc czytał i tłumaczył nam książki”.

Z kolei p. Teresa Załęska wspomina, że ks. Hellenowski: „Robił lekarstwa z ziół, uprawiał winogrona i robił z nich nalewki. Był bardzo spostrzegawczym człowiekiem i trafnie umiał określić charakter człowieka. Udzielał rad. Bardzo życzliwy i szczerzy człowiek.”

Inna parafianka pamięta, że był kapłanem wymagającym. Przed I Komunią świętą przepływał z całego katechizmu (ponad 400 pytań).

Czytając wspomnienia i życiorys pralata Hellenowskiego, widzę postać człowieka bezkompromisowego, który potrafił mówić wprost to, co myśli, nawet wobec swoich zwierzchników, nie lukrował, cenił sobie prawdę, często niewygodną. Ze względu na swoją przeszłość i osiągnięcia najwyraźniej mógł sobie na to pozwolić. Tyle wiem z książek, ale dla poznania jego osoby były świadectwa parafian. Z tych kilku, które udało się zebrać, wyłania się postać kapłana z powołania, nie tylko dobrego proboszcza, ale kochającego i troskliwego ojca.

To wszystko wzbudza we mnie duży szacunek i poważanie dla tego wybitnego kapłana. Poczujęm sobie niejako za obowiązek podzielenia się z Państwem jego historią.

PAWEŁ SŁUPSKI

Źródła:

- *Arcybiskup Antoni Julian Nowowiejski /1908-1941/,* red. bp A. Suski, ks. W. Góralski, ks. T. Żebrowski, Płockie Wydawnictwo Diecezjalne, Płock 1991
- Ks. M. M. Grzybowski, *Duchowieństwo diecezji plockiej*, t. 1, cz. I, wyd. Biblos, Płock 2007
- *Nasz kościół w Sochocinie*, pod red. ks. Czesław Stolarczyk, wyd. Parafia pw. św. Jana Chrzciciela, Sochocin 2018
- Ks. W. Hellenowski, *Wspomnienia o arcybiskupie A.J. Nowowiejskim biskupie plockim 1908-1941*, zebrał i opracował ks. M. M. Grzybowski, Towarzystwo Naukowe Płockie, Płock 1991
- Ks. W. Filipowicz, *Duchowieństwo diecezji plockiej w latach 1918-1939*, Dom Wydawniczy „Verbun”, Rypin 2003

Dziękuję Julii Bilińskiej z Sochocina za pomoc przy napisaniu artykułu.

PS

PROMOCJA

2-8.8.2023

HECHT

specjalista ogrodnictwa

PROMOCJA

2-8.8.2023

lub do wyczerpania zapasów

PILARKA ELEKTRYCZNA

HECHT 2260

- Niezawodna piła do wszelkich prac wokół domu, w ogrodzie i w warsztacie
- Silnik elektryczny umożliwia stosowanie w pomieszczeniach zamkniętych
- Śmukła obudowa dzięki wzdłużnie zamontowanemu silnikowi
- Mocowanie kabla zapobiegające wyrwaniu lub uszkodzeniu
- Hamulec silnikowy - natychmiastowe zatrzymanie łańcucha
- Automatyczne smarowanie
- Metalowe zęby oporowe
- Osłona prowadnicy
- Łatwa konserwacja
- Płynny start
- Niska waga

2400 W

Metalowe
koła
zębate

289 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 599 zł

~~599 zł~~

Dla Ciebie codziennie

8-20

CIECHANÓW, ul. Mławska 1

tel. 23 682 24 99

www.hechtpolska.pl

Dla posztaty kary HECHT WP. Odbierz swoją kartę w naszym sklepie stacjonarnym. Do promocji zarezerwowano 180 szt. HECHT 2260 (maks. 1 szt./osobę). Obowiązują w sklepach HECHT - Specjalista Ogrodnictwa w dniach 2-8.8.2023 lub do wyczerpania zapasów. Podane ceny PLV z VAT. Nie odpowiedzialny za błąd powstałe w druku.

POMPA DO WODY

HECHT 343

pojemność 43 cm³
max. wys. podnoszenia 35 m
max. wysokość zasysania 8 m
max. wydajność 15 000 l/h
przyłącza 1,5"

silnik
spaliny

549 zł
449 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 549 zł

KOSA SPALINOWA

HECHT 150

pojemność 51,7 cm³
szerokość z tarczą tnącą / głowicą 30 / 43 cm
waga 10 kg

głowica strunowa
i pasek na ramię
w zestawie

1 149 zł
899 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 149 zł

PAWILON OGRODOWY

HECHT GAZEBO 34

rozmiary 400 x 300 cm
wysokość wejścia 207 cm
ściana boczna poliester 160 g
główna pokrywa 180 g poliester
z powłoką PA

12m²

1 599 zł
1 399 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 599 zł

AGREGAT INWERTOROWY

gniazda 2x 230 V

1x 12 V DC

2x USB 5 V

HECHT IG 3601
silnik 208 cm³
max. moment obrot. 10 Nm
prąd 12 / 230 V 8 / 13 A
max. moc 3300 W
zbiornik 12 l

2 299 zł
1 799 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 2 299 zł

ROWER ELEKTRYCZNY

HECHT GRIMIS MATT

akumulator Li-Ion 36 V / 14 Ah / 250 W
max. prędkość wspomagana 25 km/h
koła 27,5 x 2,1"
obliczony zasięg 110 km

LCD
wyświetlacz

4 999 zł
3 999 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 4 999 zł

FILTR PIASKOWY

HECHT 302111

moc 250 W
pojemność piasku 12 kg
przepływ wody 5,0 m³/hod
średnica węża 32/28 mm
max. wys. podnoszenia 7,5 m
max. objętość basenu* 25 m³
zawór czterodrożny z regulacją trybu filtrowania

549 zł
549 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 699 zł

HUŚTAWKA

HECHT NEVIS

wymiary 102 x 100 x 195 cm
max. obciążenie 150 kg

stabilna stalowa konstrukcja

1 599 zł
1 299 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 599 zł

LUKSUSOWA TRAMPOLINA

bezpieczeństwa HECHT 512001

wymiar Ø 366 x W 251 cm
max. obciążenie 150 kg
mata trampoliny mocowana na 72 sprężyny

1 749 zł
1 499 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 699 zł

GLEBOGRYZARKA

HECHT 7970

pojemność 212 cm³
max. moment obrot. 12 Nm
szerokość 110 cm
waga 78 kg

8 potężnych noży

3 299 zł
2 749 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 3 299 zł

TRAKTOR OGRODNICZY

EASY HECHT 5192

pojemność 452 cm³
szerokość 92 cm
regulacja wysokości 30-90 mm
pojemność zbiornika paliwa 7,5 l
kosz 245 l

HYDRO-GEAR

11 999 zł
9 999 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 11 999 zł

ROZDRABNIACZ DO GALEZI

HECHT 6280 XL

moc 2800 W
średnica max. gałęzi 4,5 cm
kosz ok. 60 l

silnik indukcyjny

1 099 zł
899 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 099 zł

PRZENOŚNY KLIMATYZATOR

HECHT 3909

moc 1000 W
wymiary 77 x 31 x 36 cm
obszar chłodzenia 45 m²
przepływ powietrza 366 m³/h

FUNKCJA: wentylacja chłodzenie osuszanie

1 599 zł
1 299 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 599 zł

HULAJNOGA ELEKTRYCZNA

HECHT 5189

akumulator 36 V / 10 Ah / 400 W
max. zasięg 30 km
max. prędkość 25 km/h
koła 12/12"
max. obciążenie 100 kg
hamulec tarcza tylna

duże koła

2 599 zł
2 199 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 2 599 zł

ROBOT KOSZACY

HECHT 5612

przewód 200 m,
20 awg
akumulator 5 Ah
szerokość regulacja wysokości 20-60 mm

2 699 zł
2 499 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 2 699 zł

QUAD ACCU

HECHT 59399 BLUE

możliwość rejestracji
wymiar 184 x 111 x 110 cm
akumulator 72 V / 52 Ah, 2200 W
max. obciążenie 220 kg
max. prędkość 45 km/h
zasięg 70 km

system bezkluczykowy

17 999 zł
14 999 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 17 999 zł

OGŁOSZENIA DROBNE

MOTORYZACYJNE

SKUP SAMOCHODÓW 513 552 226

FC-0027

AUTOKASACJA 604 534 590

FC-0665/22

Sprzedam Forda Mondeo 2.0 benzyna 2005 r. Cena 6,5 tys. zł do negocjacji. 503 629 605

PC-00734/23

Sprzedam tanio felgi volkswagena, opony letnie 195/65 R15. 600 134 244

SM-123

NIERUCHOMOŚCI

Sprzedam działkę inwestycyjno-budowlaną 5292 m² w centrum Raciąża. 737 681 534
Sprzedam M-4 64 m². 798 364 199

PC-00653/23

Noclegi, pomieszczenia biurowe - Ciechanów. 602 385 465

FC-0539/23

Stacja. 512 245 717

PC-00701/23

Sprzedam 30 a, młyn, dom, budynek gospodarczy, staw. Wola Wierzbowska. 608 652 714

PC-00673/23

Pokój do wynajęcia. 798 234 514

PC-00732/23

Do sprzedania działki inwestycyjno-mieszkaniowe w Pniewie Czeruchach przy trasie Ciechanów - Konopki. 600 449 198

PC-00717/23

Sprzedam działkę 6.3 ha pod inwestycję. 515 108 535

SM-120

Sprzedam mieszkanie w Ciechanowie o pow. 58.3 m², II piętro, ul. Wyzwolenia. Do mieszkania przynależy strych oraz piwnica. Cena 250 000. Tel. 731 191 300.

FC-0599/23

Zamienię budynek mieszkalny z działką 15a w Gąsolinie na mieszkanie spółdzielcze w Ciechanowie. 514 218 060

PC-00737/23

Wynajmę kawalerkę. 508 915 129

M00872-80996

Sprzedam działkę. 606 625 631

FE-45

Sprzedam mieszkanie na parterze o powierzchni 45,4 m², przy ul. Wyzwolenia w Ciechanowie. 509 032 582

M00877-68028

PRACA

Zatrudnię do pracy na tartaku i spawacza. 602 663 478

FC-520

Zatrudnię spawacza i operatora frezarki CNC. 506 525 255

PC-00666/23

Firma zatrudni kierowcę kat. C+E Kraj. 604 414 197

FC-0589/23

Przyjmę do pracy brukarzy i pomocników. 608 164 160

SM-114

Emeryta/rencistę do renowacji uzupełnień stolarki meblowej. Modzele, dowolne dni/ godziny. 603 768 911

NS-73

KUPIĘ

Prasę Rolującą Metal-Fach, Claas Rollant 42,44,46,62,66,250, Arobale, Welger, John Deere, Krone, Deutz-Fahr, Vicon, Greenland, Carraro, Kombajn Ziemniaczany Anna, Bolko, Sortownik, Prasę Kostkującą Sipma Z224/1, Welger, John Deere, Famarol

Tel. 535-057-230

FCP-984

GARAŻE Blaszane
BRAMY Garażowe
KOJCE dla Psów

Najniższe **CENY**
Automatyka do bram
Dogodne **RATY**
Transport i montaż
GRATIS cały KRAJ

23-683-10-85 22-100-45-96
24-368-32-17 56-649-44-30
29-642-34-61 89-650-30-43
505-526-036 509-574-644
www.konstal-garaze.pl

Alternatory, rozruszniki, sprężarki, klimatyzacje

Sprzedaż • naprawa • wymiana

Samochody osobowe, ciężarowe, maszyny rolnicze

Ciechanów, ul. Pułtusk 116
(za stacją benzynową).
Tel. 023 673 48 07
Faktury VAT

SKLEP & SERWIS Hubert Malinowski

KÄRCHER

OFERUJEMY:

- myjki nowe i używane: KÄRCHER i KRANZLE
- urządzenia czyszczące myjące
- akcesoria, chemię profesjonalną
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny
- odzież i obuwie robocze, artykuły BHP

Sklep: Ciechanów, ul. Wojska Polskiego 32, tel. 509 274 870
Serwis: Przybyszewo 3 k. Regimina, tel. 501 444 220

SIGMA-MAX

Wszystko dla dzieci, szkoły i biura

ZAPRASZAMY

esklep@sigma-max.pl **sigma-max.pl**

CZYNNY:
Pon - Pt: 8-18
Sob: 9-17

CIECHANÓW ul. Augustańska 35 23 323 33 00	DZIAŁDOWO ul. Kochanowskiego 1a 23 323 33 00 / 220	PUŁTUSK ul. Aleja Wojska Polskiego 13b 23 323 33 00 / 235
PŁOŃSK ul. Warszawska 66 23 323 33 00 / 230	MŁAWA ul. Długa 22/25 23 323 33 00 / 225	PRZASNYSZ ul. Ostrołęcka 28 23 323 33 00 / 240

NOWE MIESZKANIA W CIECHANOWIE

5600 zł/ m²

www.isbud.pl

665 330 650
23 692 09 75

ciechanow@isbud.pl

w ofercie
Pułtusk Wyszaków
Ciechanów Ostrołęka

Potrzebuję czasami do pomocy w ogrodzie. 690 442 317

M00833-22745

ROLNICZE

SKR w Winnicy wydzierżawi ZUMIT w Błędostowie. Sprzedam prasę belującą walcową Class. 666 361 294

NS-69

Kupię łubin, groch, peluszkę, grykę, koniczynę, seradellę, facelię, słonecznik, gorczycę, trawę i inne oraz nasiona EKOLOGICZNE 795 060 199

M00837-60914

Wystodki toffii oraz niemielasowane. Dostawa i rozładunek. Tel. 23 661 18 93, 789 333 677

FC-0372

Wywóz obornika Fliegl 20 t z załadunkiem ładowarką, beczka 20 tys. l. 513 705 855

FC-0121/23

Koszenie zbóż, rzepaku, kukurydzy. 507 723 154

FC-0538/23

Kupię słomę na pokosie lub w belach. 503 635 085

PC-00668/23

Kupię lub wydzierżawię grunty rolne, gmina Regimin. 516 697 717

FC-0227/23

Projekty budowlane dla przemysłu i rolnictwa
Tel. 796 100 703

M00836-92681

Ubojnia „ZARĘBA”

Michał Zaręba

Skup i ubój bydła

- Odbiór bydła poddanego ubojowi z konieczności
- Odbiór towaru z gospodarstw własnym transportem
- Możliwość **ATRAKCYJNYCH ROZLICZEN** na żywą wagę lub WBC

Tel. 23 691 41 70, 504 004 029
e-mail: ubojniazareba@tlen.pl
michal.zareba@vp.pl
Skórznice 32, 06-120 Winnica

Lek. Urszula Rudzińska
specjalista neurolog

Certyfikowany lekarz medycyny estetycznej

Leczenie: bóle głowy, kręgosłupa, padaczka, choroba Parkinsona, SM
Zabiegi medycyny estetycznej

Gabinet: Ciechanów, ul. Spółdzielcza 2
rejestracja: 501 238 075

FCP-N

lek. Dariusz Rudziński
SPECJALISTA PSYCHIATRA
specjalista psychiatra dzieci i młodzieży

LECZENIE:

depresji, nerwic, lęku, psychoz, zaburzeń snu - u dorosłych i dzieci

Ciechanów, ul. Spółdzielcza 2
Rejestracja: tel. 501 238 075

FC-3221

Skup Bydła pourazowego, faktura VAT wyrejestrowanie, ubój z konieczności

Tel. 792 264 299

OBWIESZCZENIE / OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 11 pkt. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2023 poz. 977) **zawiadamiam** o podjęciu przez Radę Gminy w Wiśniewie uchwały Nr XVII/82/16 z dnia 27 kwietnia 2016 roku r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniewo.

Jednocześnie na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 2 oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023, poz. 1094 ze zm.) zawiadamiam o przystąpieniu do opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wymienionego projektu Studium. Wnioski należy składać na piśmie do **Urzędu Gminy Wiśniewo, Wiśniewo 86, 06-521 Wiśniewo**, w terminie do 23 sierpnia 2023 r.

Wniosek do Studium powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy. Przedmiotem opracowywanego dokumentu prognozy oddziaływania na środowisko będą wyniki analiz i ocen dotyczących wpływu projektu Studium na środowisko przyrodnicze wraz z przedstawieniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zainteresowani mogą składać wnioski do zakresu prognozy oddziaływania na środowisko.

Wnioski do zakresu prognozy należy składać na piśmie lub osobiście ustnie do protokołu w Biurze Obsługi Mieszkańców Urzędu Gminy Wiśniewo, Wiśniewo 86, od poniedziałku do piątku w godz. 7.00-15.00 w terminie do 23 sierpnia 2023 r. oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, pod adresem: ugwisniewo@ugwisniewo.pl.

Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Wiśniewo.

**Wójt Gminy Wiśniewo
Grzegorz Woźniak**

Wiśniewo, dnia 25.07.2023 r.

Koszenie zbóż i rzepaku kombajnem zbożowym.
505 871 111

PC-00692/23

Zbiór zbóż nowymi kombajnami.
698 259 260

PC-00660/23

Kupię owies. 798 851 786

PC-00694/23

Sprzedam kombajn Bizon, sieczkarnię Fortschritt, prasę kostkującą Z-224, sortownik do ziemniaków. 517 525 609

FC-0575/23

KOTŁY C.O.
Arcisz
OFERUJE
- kotły c.o. na drewno, metrowej długości, trocinę, zrębki, węgiel i nie tylko,
- rębaki do gałęzi,
- drewno opałowe,
Gumowo 68, 600 306 637
www.arcisz.net arcisz@arcisz.net
MEBLE NA WYMIAR
602 663 478

**Alternatory,
rozruszniki**

**Ciechanów,
Zbyszka i Danusi 14
(rondo przy Gostkowskiej)**

Tel. 784 734 960

FCP-141

**ALTANY
JAK Z BAJKI**

**www.altanyjakzbajki.eu
tel. 535 480 220**

Sprzedam maty dezynfekcyjne, belownicę i inny sprzęt rolniczy.

506 658 804

PC-00704/23

Sprzedam kury, gęsi, brojlery.

510 147 497

PC-00708/23

Sprzedam jałówkę cielną.

505 565 085

PC-00714/23

Sprzedam prasę belującą.

692 892 788

PC-00718/23

Sprzedam kosiarkę dyskową szer.

2,80 rok prod. 2010 stan dobry.

510 790 239

PC-00720/23

Sprzedam kukurydzę na pniu,

odmiana Amavit od 5 do 20 ha.

609 842 387

PC-00721/23

Sprzedam tuczniki. 512 201 064

PC-00725/23

Przyjmę grunty rolne w dzierżawę.

696 552 858, 534 631 795

PC-00728/23

Sprzedam jałówkę wysokocielną

hodowlaną. Wycielenie w sierpniu.

797 276 601

PC-00729/23

Sprzedam dłużycę do bel.

517 156 351

PC-00730/23

Wydzierżawię 4 ha ziemi, Jarluty

Małe. 508 547 183

PC-00736/23

Nawozy - azotowe, fosforowe, wieloskładniki, inne. Kiszzone ziarno kukurydzy KZK, CCM.

Dostawa i rozładunek. 23 661 18 93,

789 333 677

FC-0372

**Projekty budowlane dla
przemysłu i rolnictwa
Tel. 796 100 703**

M00836-92681

**SKUP
BYDŁA**

**ŁUKASZ
GRZESZCZAK
Wielodróż 38 A**

Tel. 792 264 299

FCP-315

Skup bydła

**Marcin
Malinowski
konkurencyjne ceny**

**511 394 119
PRZELEW 2 DNI/GOTÓWKA**

FCPrz

Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej „Zawkrze” w Mławie

sprzeda w trybie przetargowym niezabudowaną działkę **nr 193/35** o powierzchni 0,1170 ha zlokalizowaną w Mławie na Osiedlu Książąt Mazowieckich, przy ul. Mariackiej, będącą w użytkowaniu wieczystym. Dla nieruchomości prowadzona jest księga wieczysta KW nr PL1M/00020984/9.

Przetarg odbędzie się w dniu 18.08.2023r. o godz. 10⁰⁰ w siedzibie Spółdzielni Mieszkaniowej „Zawkrze” w Mławie.

Cena wywoławcza wynosi 146 180,00 zł netto (23% VAT, 179 801,40 zł brutto).

Wadium w kwocie 9 000,00 zł należy wpłacić do dnia 17.08.2023 r. do godz. 10⁰⁰ na poniższy nr konta: **08 1020 1592 0000 2502 0011 9578**

FCP-241

Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej „Zawkrze” w Mławie

sprzeda w trybie przetargowym dwie niezabudowane działki **nr 138/2 i 194/12** o łącznej powierzchni 0,1109 ha, zlokalizowane w Mławie na Osiedlu Książąt Mazowieckich, w rejonie ul. Sportowej i ul. Zachodniej.

Przetarg odbędzie się w dniu 18.08.2023 r. o godz. 10³⁰ w siedzibie Spółdzielni Mieszkaniowej „Zawkrze” w Mławie.

Cena wywoławcza wynosi 240 800,00 zł netto (23% VAT, 296 184,00 zł brutto).

Wadium w kwocie 15 000,00 zł należy wpłacić do dnia 17.08.2023 r. do godz. 10⁰⁰ na poniższy nr konta: **08 1020 1592 0000 2502 0011 9578**

FCP-242

**SKUP I UBÓJ BYDŁA
Z KONIECZNOŚCI
BYDŁO POURAZOWE,
WYBRAKOWANE,
POZAKLASOWE.
Odbiór towaru z gospodarstw
własnym transportem,
płatność gotówką
lub szybki przelew.
KONTAKT 603 266 944**

M00828-98627

Otręby pszenne, jęczmienne, workowane. Dostawa i rozładunek.

23 661 10 13, 789 333 677

FC-0372

Śruty: sojowa, rzepakowa, słonecznikowa. Big/bag, workowane. Dostawa i rozładunek. 23 661 18 93, 789 333 677

FC-0372

Melasa dla bydła 1000 kg. Dostawa i rozładunek. 23 661 18 93, 789 333 677

FC-0372

Skup zbóż. "Ferm-Pasz", 09-130 Baboszewo z odbiorem 25 t. 23 661 18 93, 789 333 677

FC-0372

Koszenie zbóż, kukurydzy i słonecznika. Siew zbóż i rzepaku. 507 113 478, 508 341 899

NS-60

**SKUP TRZODY I BYDŁA
AR-POL**
Arkadiusz Mochtak
Szybka płatność 3 dni lub gotówka
Odbiór z gospodarstwa
tuczniki, maciory, knury, krowy,
byki, jałowki
Nowe Miasto k. Płońska, ul. Młodzieżowa 1
tel. 690 393 441

FC-1253

Mielenie zbóż i kukurydzy w rękaw. Pakowanie całego ziarna zbóż i kukurydzy. 507 113 478, 508 341 899

NS-61

**Szamba
Zbiorniki betonowe
od 900 zł**
609 245 209

FCP-162

**olej napędowy,
olej opałowy
z dostawą**
Tel: 501 680 623

**SKUP, UBÓJ,
EKSPORT ZWIERZĄT**
23 671-72-08
507-132-860
e-mail: dab.pol@wp.pl

FCP-191

Skup bydła rzeźnego
SKUP BYDŁA RZEŻNEGO
tel. 500 224 312
KAR-POL
Odbiór z gospodarstwa.
Płatność w 3 dni!
0500 224 312

FC-479

Skup trzody i bydła
Płatność w 3 dni lub gotówką
Odbiór z Gospodarstwa
„AGROL” Adam Dymkowski
Goszczyce Poświętne 7
09-130 Baboszewo
tel. 23 661 20 45, 511 492 526

FC-1360

WÓJT GMINY PŁOŚNICA
ogłasza

pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej, położonej w obrębie geodezyjnym Zalesie, oznaczonej nr działki 643 o powierzchni 0,25 ha, cena wywoławcza wynosi 8 000,00 zł, wadium w wysokości 800,00 zł, płatne w terminie do dnia 29 sierpnia 2023 roku.

Przetarg odbędzie się dnia 4 września 2023 roku o godz. 9.00 w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Płośnicy przy ulicy Dworcowej 52.

Ponadto zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Płośnicy przy ulicy Dworcowej 52 i na stronach internetowych oraz www.plosnica.pl na okres 21 dni został wywieszony wykaz nieruchomości przeznaczony do dzierżawy.

Szczegółowych informacji można uzyskać w Urzędzie Gminy w Płośnicy, pokój nr 7, nr tel.: 23 698 17 59.

Wójt /-/ Krzysztof Groblewski

FCP-244

OGŁOSZENIE O ZAMÓWIENIU
- roboty budowlane

**DOT.: POSTĘPOWANIA O UDZIELENIE ZAMÓWIENIA.
NUMER SPRAWY:**

ROD.CIECH.1.2023. NAZWA ZADANIA:

„ROZBUDOWA INSTALACJI ELEKTRYCZNEJ

ROD „NAD ŁYDYNIA” W CIECHANOWIE W SEKTORZE A-ETAP I”

Zainteresowani wykonawcy mogą wysłać zgłoszenie chęci wzięcia udziału w postępowaniu na adres poczty elektronicznej (rodnadlydyniaciechanow@pzd.pl), za pośrednictwem której zostaną im przekazane wszelkie niezbędne dokumenty przedstawiające zakres, wielkość zamówienia wraz z innymi niezbędnymi informacjami i dokumentami.

FCP-250

Sprzedam rozrzutnik do obornika jednoosiowy. 508 206 277

SU-32

Sprzedam jałówki cielne, wycielenia koniec sierpnia. 510 496 611

NS-66

Sprzedam indyczkę. 663 866 446

SM-117

Sprzedam pług 4-skibowy, beczkę 2000 l na kołach, silnik 3kW. 697 252 590

SI-19

Sprzedam klacz ze źrebakiem, kosiarkę E 25. 600 541 004

NS-74

KUPIĘ TOPOŁĘ. 607-860-978

M00856-16230

Sprzedam ziemię orną 1,9 ha. Prąd i woda w okolicach Gąsolina pow. ciechanowski. 668 435 151

M00881-53073

Sprzedam stół z pokosa lub w belach. 604 395 092

NS-75

Sprzedam jałoweczki żarłaki. 650 916 210

SM-122

RÓŻNE

Kupię topolę, każdy rodzaj drzewa opałowego. 602 663 478

FC-520

Kupię topolę, sosnę i olchę. 509 042 402

FC-0590/23

Sprzedam używane maszyny tartaczne i stolarskie np. traki, suszarnie, strugarki, piły, ostrzałki itp. Tel. 602 594 120

Drewno opałowe, obładry, węgiel, kora. 602 663 478, 600 306 637

FC-0055/23

Ostrzenie, szrankowanie pił taśmowych do traka borazorem szrankowanie WOOD-MIZER. 602 663 478

FC-0520

Sprzedam maszyny stolarskie. 503 714 455

PC-00678/23

**POŻYCZKI KREDYTY
EXPRESOWO 515 459 414**

M00815-71971

KUPIĘ TOPOŁĘ tel. 607 860 978

M0856-16230

Sprzedam maszynę do drewna 3 czynnościową po cenie złomu. 798 990 505

PC-00724/23

Oddam za darmo owczarki niemieckie długowłose. 514 543 250

PC-00726/23

Sprzedam drewno opałowe, las. 506 557 577

PC-00731/23

Z powodu wyjazdu powierzę w opiekę z zamieszkaniem całoroczny wiejski dom wraz z psem. Dołożę koszty wyżywienia. Okolice Nowego Miasta. 603 768 911

NS-72

TOWARZYSKIE

Pani pozna panów. 792 207 348

PC-00249/23

OGŁOSZENIE

**Zarząd SMLW „Zamek” w Ciechanowie ul. Moniuszki 16a
ogłasza przetarg ustny nieograniczony**

na ustanowienie odrębnej własności do lokalu mieszkalnego o powierzchni użytkowej **46,80 m²**, zlokalizowanego na czwartym piętrze w budynku w **Ciechanowie przy ulicy Sikorskiego 4 m.29**, składającego się z 2 pokoi, kuchni, łazienki i przedpokoju.

Lokal jest wolny i może być wydany po uregulowaniu wylicytowanej kwoty. Cena wywoławcza wynosi **179.000 zł**.

Przetarg odbędzie się w dniu 17.08.2023r. o godz. 12⁰⁰ w siedzibie Spółdzielni w Ciechanowie, ul. Moniuszki 16a. Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości **10.000 zł**.

Wpłaty wadium należy dokonać na rachunek bankowy **Nr 68 1020 1592 0000 2502 0011 5782 PKO BP S.A. w terminie do dnia 16.08.2023 do godz. 11⁰⁰**.

Osoba, która wygra przetarg zobowiązana będzie dokonać wpłaty zaofertowanej kwoty pomniejszonej o wpłacone wadium.

Wadium przepada na rzecz Spółdzielni, jeżeli oferent, który wygrał przetarg uchyli się od wpłaty zaofertowanej sumy w terminie do dnia **31.08.2023 r.**

Nabywca jest zobowiązany pokryć wszystkie koszty notarialne, opłaty sądowe oraz koszty podatku od czynności cywilnoprawnych oraz wnieść od dnia 1.09.2023 roku opłatę za mieszkanie.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

W celu obejrzenia lokalu należy kontaktować się z Administracją Osiedla Nr 2 pod numerem telefonu 23 672 58 26.

FCP-247

Praca dla pań - zakwaterowanie. 733 028 016

PC-00448/23

Kawaler 42 lata zapozna dziewczynę. 518 450 522

SM-118

Poznam miłą panią. 518 929 915

FE-48

Poznam panią. 513 719 311

SM-121

USŁUGI

Naprawa lodówek zamrażarek lod chłodniczych schładzalników do mleka. 697 342 132

FC-0383/23

Malowanie. 609 078 723

PC-00514/23

Malowanie dachów, krycie blachą, kładzenie papy termozgrzewalnej itp. 511 480 459

PC-00628/23

Odnawianie wanien. 600 979 826

FC-0553/23

Koszenie zboża, rzepaku kombajnem Class Lexion 660. 503 635 085

PC-00669/23

Usługi remontowe. 517 862 074

PC-00700/23

Dachy, krycie blachą, papą, podbitki. 519 408 292

M00846-43522

Usługi dekarские. 798 204 524

Su-33

Malowanie mieszkań i inne prace budowlane. 792 851 758

SM-119

Natryskowe dekorowanie wnętrz-tapety natryskowe, tynki ozdobne, malowanie wnętrz. 608 682 102

M00885-88639

Firma wykona dla państwa wszelkie remonty, mieszkania, biura, domy. 798 098 051

PC-00699/23

Dzierżaznia, dnia 1 sierpnia 2023 r.

PP.6721.34.2023

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego na części obrębu geodezyjnego Dzierżaznia wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977) w związku z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) oraz na podstawie uchwały nr 239/XXXI/2022 Rady Gminy w Dzierżazni z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego na części obrębu geodezyjnego Dzierżaznia, zmienionej uchwałą nr 268/XXXVI/2022 Rady Gminy w Dzierżazni z dnia 28 lipca 2022 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego na części obrębu geodezyjnego Dzierżaznia, zmienionej uchwałą nr 325/XLIII/2023 Rady Gminy w Dzierżazni z dnia 11 maja 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego na części obrębu geodezyjnego Dzierżaznia, zmienionej uchwałą nr 339/XLVI/2023 Rady Gminy Dzierżaznia z dnia 24 lipca 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego na części obrębu geodezyjnego Dzierżaznia, zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego na części obrębu geodezyjnego Dzierżaznia wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w dniach **od 9 sierpnia 2023 r. do 31 sierpnia 2023 r.**

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu **24 sierpnia 2023 r.** w siedzibie **Urzędu Gminy Dzierżaznia, Dzierżaznia 28, 09-164 Dzierżaznia, o godz. 10.00.** Dyskusja publiczna zоста-

nie przeprowadzona w sposób umożliwiający zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag. W przypadku konieczności przeprowadzenia dyskusji publicznej za pomocą środków porozumiewania się na odległość organ sporządzający projekt ww. planu miejscowego uczyni to w sposób umożliwiający:

- 1) zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag przez jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku, oraz
- 2) zadawanie pytań i składanie uwag w formie zapisu tekstowego.

Zgodnie z art. 18 ust.1 ustawy, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi mogą być wnoszone w formie papierowej w siedzibie **Urzędu Gminy Dzierżaznia, Dzierżaznia 28, 09-164 Dzierżaznia** lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularzy zamieszczonych przez organ sporządzający projekt ww. planu miejscowego w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej.

Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 57):

- 1) opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo
- 2) opatrzone podpisem potwierdzonym profilem zaufania ePUAP.

Wnoszący uwagi powinien podać swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby, a także oznaczenie nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **15 września 2023 r.** Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Dzierżaznia.

WÓJT GMINY DZIERŻAZNIA
/-/ Adam Sobiecki

*** Dwa lata temu przepłynąłeś wzdłuż całą Wisłę kajakiem. Przed rokiem przebrnąłeś przez Polskę rzekami od wschodu na zachód. Co wymyśliłeś tym razem?**

- Jestem typem człowieka, który nie może siedzieć bezczynnie. Już jakiś czas temu postanowiłem, że w tym roku udam się w sentymentalną podróż do Bułgarii. Tak, jak przed blisko 50 laty, jeszcze jako licealista, wyjechałem pierwszy raz z Ciechanowa autostopem nad Morze Czarne. Później jeszcze kilkakrotnie podążałem tym samym szlakiem. Po prawie pięciu dekadach uznałem, będąc już na emeryturze, że to odpowiedni moment, aby sprawdzić co się tam zmieniło od lat 70 ub. wieku. Z Ciechanowa do Kiten, kurortu nad Morzem Czarnym, blisko granicy tureckiej, jest 2500 kilometrów. Oczywiście cały dystans, w obie strony, przejechałem autostopem, czyli łącznie wyszło ponad 5 tys. km.

*** Jakie masz wspomnienia z tamtych wyjazdów?**

- Po raz pierwszy wyjechaliśmy wspólnie z kilkoma kolegami. Zaopatrzeni w książeczki autostopowicza ruszyliśmy przed siebie w nieznaną. Samochody na drogach łapaliśmy osobno, bo tak łatwiej było przekonać kogoś do podwózki. Nocowaliśmy na polu namiotowym, które znajduje się tam zresztą do dzisiaj. Sam kemping niewiele się zmienił przez te wszystkie lata. Budynek i portiernia wyglądały podobnie, być może trochę je odnowiono, część domków dobudowano. Nad samym morzem pobudowano jednak piękne hotele. Teraz już mogłem sobie pozwolić, aby w jednym z nich zatrzymać się na trzy noce.

Z tamtych wyjazdów został mi w pamięci wspaniały smak bułgarskich dań, głównie kebabczy i kjufte, czyli kotlecików z mięsa mielonego z przyprawami serwowanego często z sałatką szopską. W Kiten poznaliśmy wówczas wspaniałych ludzi, zakolegowaliśmy się z ratownikami, którzy pilnowali plaży. Inni zaprosili nas do Sofii, gdzie mieszkaliśmy przez cały tydzień. Później oni odwiedzili nas w Ciechanowie. Wszystko te chwile przypominałem sobie, stojąc na piaszczystej plaży w Kiten prawie 50 lat później...

*** Jak wyglądało planowanie wyjazdu?**

- Jak mówiłem wcześniej, ten wyjazd chodził za mną od dawna. Na dobre, zacząłem go planować w ubiegłym roku. Próbowałem namówić kolegów, którzy byli wtedy ze mną, ale żaden z nich nie podjął wyzwania. Zapropnowałem wycieczkę także mojej żonie Lidii, która towarzyszyła mi przed laty w jednej z eskapad, ale stwierdziła, że ten wyjazd muszę odbyć samotnie. Zaczęło się od zebrania aktualnych map: Słowacji, Węgier, Rumunii i Bułgarii. Ponadto bardzo pomocnym urządzeniem, zwłaszcza na Węgrzech, gdzie wiadomo ten język jest dość trudny, okazał tłumacz Vasco translator. Wiedziałem, że przez te 50 lat zmieniły się drogi, jedne zniknęły, inne powstały, przybito autostrad i dróg ekspresowych, dlatego ze wszystkim musiałem być na bieżąco. Wyznaczyłem sobie trasę, którą powinienem się kierować, najlepiej z pominięciem autostrad, ponieważ tam najtrudniej złapać autostop.

W Polsce postanowiłem trzymać się wschodniej flanki, kierowałem się na Siedlce, Lublin, Rzeszów. Nie spodziewałem się, że już pierwszego dnia udało mi się dotrzeć pod samą granicę ze Słowacją, przenocowałem w Przeworsku.

*** Co miałeś ze sobą w trakcie podróży oprócz map i tłumacza?**

- Zabrałem oczywiście plecak, który łącznie ważył może z osiem kilogramów. Zmieszczyłem w nim niewielki, jednoosobowy namiot, a dokładnie rzecz ujmując coś a la palatkę. Do tego śpiwór i cienki materac. Oczywiście miałem ze sobą telefon, coś na przebranie, pieniądze, prowiant i wodę do picia.

*** Czy któregoś z kierowców, z którymi jechałeś zapamiętałeś jakoś szczególnie?**

- Oczywiście jedni zapadli mi w pamięci bardziej, inni trochę mniej. Z jednymi jechałem zaledwie przez kilka-

Sentymentalna podróż autostopem

Wojciech Smoluk, ciechanowianin, emeryt, podróżnik.

Na początku czerwca wyjechał w samotną podróż autostopem do Bułgarii. Pokonał w sumie ponad 5000 kilometrów

*** Jak wyglądało przekraczanie granic?**

- Różnie. Granicę polsko-słowacką przekroczyłem pieszo. Oczywiście nikt mnie nie zatrzymywał, ani o nic nie pytał, a to dlatego, że oba kraje należą do Strefy Schengen, gdzie obowiązuje swobodny przepływ ludzi i towarów. Tuż za polską granicą wyjąłem niewielką flagę w polskich barwach i po chwili zatrzymał się pierwszy samochód. To był właśnie ten pan, który był dyrektorem teatru. W samych Koszycach, których przecież nie znałem, musiałem przemieszczać się komunikacją miejską, jeden z poznanych na ulicy koszyczan zamówił i opłacił mi nawet taksówkę. Sami Słowacy okazali się bardzo gościnni. U jednej rodziny przenocowałem w ogrodzie, poczęstowali mnie kolacją. Z kolei na granicy węgiersko-rumuńskiej musiałem już się wylegitymować. Na rogatkach rumuńskiej Oradei w końcu zabrałem się z pierwszym napotkanym kierowcą tira. Okazał się nim oczywiście Polak, który zobaczył jak na poboczu macham polską flagą. Z nim przejechałem przez całą Rumunię, ponad 700 kilometrów, bo okazało się, że tak jak ja, jedzie aż do Bułgarii, a dokładnie wioził pieczarki do Warny. Czwartego dnia wycieczki, czyli w rekordowo szybkim tempie, dotarłem do miejsca docelowego, czyli Kiten, nad Morzem Czarnym.

stopowiczów. I rzeczywiście, na tym postoju poznałem wesołego Turka, który z Kiten podrzucił mnie od razu na Węgry. Po drodze miło nam się rozmawiało, trochę po angielsku, trochę po turecku, oczywiście przy pomocy mojego tłumacza Vasco. Na jednym z postojów mój kompan przyrządził wspaniały posiłek rodem z kuchni tureckiej. Także, jak się okazuje, turyści z Turcji mogą okazać się wspaniałymi towarzyszami podróży. Na Węgrzech miałem okazję przejechać się autobusem dalekobieżnym. W dodatku pustym. Stojąc przy drodze zatrzymał się kierowca, który powiedział, że może podwieźć mnie do Debreczyna. Na Słowacji, tym razem już w hotelu, ponownie przenocowałem w Koszycach. Rano, w trakcie śniadania usłyszałem przy jednym ze stolików polski język. Rozmawiały dwie panie, przywitałem się i zapytałem grzecznie, w którym jadą kierunku. Los ponownie się do mnie uśmiechnął, bo okazało się, że zmierzają do Polski i chętnie mnie podwiozła. I tak znalazłem się w Nowym Sączu... Do samego Ciechanowa dotarłem busem z rodziną repatriantów ze Wschodu. Łamaną polszczyzną opowiadali mi, że w Polsce są dopiero od czterech miesięcy, i że zostają już tutaj na stałe.

*** Jak wyglądają przydrożne miejscowości w krajach takich jak Rumunia, Bułgaria, Węgry na tle Polski?**

- Mimo, że przecież wszystkie te kraje należą już do Unii Europejskiej, to widać, że w Polsce przeszła ten etap rozwoju, chociażby infrastruktury, najlepiej. Jadąc przez te rumuńskie, czy bułgarskie miejscowości często miałem wrażenie, że tam czas się zatrzymał. Będąc nawet w sklepie, gdzieś na uboczu bułgarskiej drogi, widziałem taką niechęć czy wręcz frustrację w niektórych mieszkańcach. Oczywiście, ogromna większość ludzi była miła i chętna pomagać nieznajomemu, który albo pytał o drogę, albo o miejsce, gdzie można się zatrzymać. Jednak wracając do pytania, wydaje mi się, że Polska, ten czas od momentu przystąpienia do Unii Europejskiej wykorzystwała najlepiej spośród tych pozostałych członków.

*** Pokonałeś setki kilometrów kajakiem, piechotą dotarłeś do Częstochowy, rowerem zjeździłeś Bieszczady. Skąd bierzesz siłę i motywację do takich wyjazdów?**

- Korzystam póki mogę. A tak naprawdę to nie mam pojęcia skąd u mnie taka potrzeba. Chyba tak byłem wychowany, w duchu liberalno-demokratycznym i sportowo-turystycznym. Rodzice nie bali się mnie nigdzie puszczać. Z siostrą i tatą, który działał w TKKF wiecznie gdzieś jeździliśmy, a to obozy, a to spływy kajakiem po Wkrze, Narwi, Krutyni. Tak pokochałem jeziora i Mazury. Później góry. Wreszcie, wspólnie z kolegami wyruszyliśmy autostopem. To było trochę za namową kolegi Artura Anuszewskiego, znanego fotografa pochodzącego z Ciechanowa, bo to od niego usłyszeliśmy, że jeździ po Europie autostopem.

*** Wojtku, na pewno masz już w planach kolejne niestandardowe wypadki?**

- Na przyszły rok wymyśliłem dość poważną, ale niezwykle inspirującą trasę. Otóż, chciałbym przejść jeden ze szlaków świętego Jakuba, zaczynając drogę we Francji, a kończąc w Santiago de Compostela, w Hiszpanii. Sam szlak liczy sobie ponad 800 kilometrów, ale jest dość chętnie odwiedzany przez turystów. Droga biegnie wzdłuż Pirenejów. Jak wiadomo, św. Jakub był jednym z apostołów, ale współcześni pielgrzymi przemierzają go z różnych powodów i bynajmniej nie są to tylko pobudki religijne. Inspiracją do tej podróży była dla mnie książka, którą przeczytałem wiele lat temu – ta książka to „Pielgrzym” Paulo Coelho. Trasa jest już odpowiednio zaplanowana, mam sporą wiedzę o poszczególnych etapach.

*** Rozumiem, że tradycyjnie będzie to samotna wyprawa?**

- Zdecydowanie.

RADOSŁAW MARUT

Jurand w nowej odświeżonej

Piątkowa konferencja prasowa zorganizowana przez klub potwierdziła, że w nowym sezonie Jurand Ciechanów występować będzie na szczeblu ligi centralnej.

Na spotkaniu, które odbyło się w miejskiej hali sportowej obecni byli m.in. prezydent miasta Krzysztof Kosiński, radny sejmiku wojewódzkiego Konrad Wojnarowski oraz władze ciechanowskiego klubu. W krótkim wystąpieniu samorządowcy zapewnili, że klub otrzyma wyższe wsparcie finansowe, wzrosną stypendia dla zawodników, a parkiet w hali przy ulicy 17 Stycznia będzie całkowicie wymieniony.

Potwierdziło się zatem to, o czym mówiono od kilku tygodni. Klub z Kościerzyny, który przepustkę do gry w lidze centralnej zapewnił sobie w tzw. turnieju mistrzów od dłuższego czasu sygnalizował, że nie sprostą wymogom finansowym związanym z występami na zapleczu superligi. Deklaracja ze strony rywali (w turnieju mistrzów Sokół pokonał Jurand) automatycznie otworzyła drogę Jurandowi do ubiegania się o zwolnienie przez kościerzynian miejsce. Oczywiście klub z Ciechanowa, chcąc

Konferencja prasowa zorganizowana przez klub Juranda Ciechanów

przystąpić do rozgrywek, musiał spełnić odpowiednie warunki licencyjne, które przedstawił zarządowi Związku Piłki Ręcznej w Polsce.

Po rozmowie z zarządem klubu, panem prezydentem i lokalnymi władzami podjęliśmy decyzję, że uda nam się spełnić wszystkie wymagania stawiane przez związek. Dopełnił budżet i uda nam się od nowego sezonu wystartować w lidze centralnej. Przede wszystkim chodziło o wyodrębnienie ze struktur klubowych drużyny seniorów, która od teraz będzie działać jako spółka z ograni-

czoną odpowiedzialnością - powiedział Piotr Serbista, prezes Juranda.

Oprócz wsparcia lokalnych przedsiębiorców, klub Juranda utrzymywany jest głównie z środków urzędu miasta. Zwiększenie budżetu na klub było niezbędne, aby móc myśleć o rywalizacji na szczeblu centralnym. Ogromne koszty wiązać się będą z utrzymaniem zespołu, ale też dalekimi wyjazdami. Dość powiedzieć, że piłkarze Juranda czekają chociażby wyjazdy do Wrocławia, Szczecina, Legnicy, Gorzowa Wielkopolskiego czy Mielca. Klub z Cie-

chanowa zabiega mocno o fundusze od marszałka województwa mazowieckiego. Wiadomo, że w minionym sezonie udało się pozyskać wsparcie z sejmiku. Obecność na klubowej konferencji Konrada Wojnarowskiego z pewnością daje takie nadzieje. - W końcu Jurand Ciechanów jako jedyny klub na Mazowszu występować będzie w lidze centralnej - zakomunikował pochodzący z Mławy Konrad Wojnarowski.

Ten awans to niewątpliwie duży sukces, ale też promocja i dumą dla naszego miasta. Dla nas, jako dla miasta, to duże wyzwanie organizacyjne i finansowe. Na pewno zwiększymy wsparcie finansowe dla klubu, podobnie jak środki na stypendia dla zawodników, którzy reprezentować będą klub - potwierdził prezydent Krzysztof Kosiński.

Przy okazji spotkania poinformowano, że miejska hala przy ulicy 17 Stycznia, a dokładnie parkiet, na którym domowe mecze rozgrywali szczytności Juranda przejdzie modernizację. A ujmując rzecz dokładniej, zmieni się cała nawierzchnia boiska. Ponadto cały budynek hali poddany zostanie termomodernizacji. - Podpisaliśmy już stosowne dokumenty w tej sprawie i lada moment rozpocz-

nie się wymiana całego parkietu. Już niebawem zawodnicy Juranda będą grać na nowej, profesjonalnej, syntetycznej nawierzchni - zapowiedział prezydent Ciechanowa.

Na nowym parkiecie zawodnicy Juranda będą mogli zagrać dopiero w połowie października. Prawdopodobnie pierwsze mecze w sezonie rozgrywać będą na wyjazdach. Do tego czasu treningi odbywać się będą w hali w szkole podstawowej nr 7 przy ulicy Czarnieckiego.

Liga centralna z pewnością będzie dużym wyzwaniem stojącym przed naszym klubem i zespołem. Celem, który stawiamy sobie przed tym sezonem jest na pewno utrzymanie się w tej lidze. Z mojej strony mogę obiecać, że w każdym meczu damy z siebie wszystko, aby kibice mogli powiedzieć, że są z nas dumni - dodał Arkadiusz Chelmiński, jeden z trenerów pierwszego zespołu Juranda.

Od poniedziałku, 31 lipca drużyna wznowiła treningi. Podczas konferencji nie wspomniano za wiele o kadrze zespołu. Członkowie zarządu zapewniali, że jej trzon nie zmieni się. Do zespołu dołączy też kilku doświadczonych zawodników. - O wszystkich ruchach w zespole będziemy informować na bieżąco - zakończył Krzysztof Podlinski.

Swoją premierową mecz w lidze centralnej Jurand Ciechanów rozegra 9 września. Jego przeciwnikiem będzie Nielba Wągrowiec.

erem

W najbliższą sobotę rywalizację w nowym sezonie piłkarskim rozpoczną piłkarze trzecioligowej Mławianki Mława. Na starcie rozgrywek podopieczni Piotra Rzepki zmierzą się na wyjeździe z GKS-em Wiekielec. Gospodarze są beniaminkiem, dlatego w ubiegłym sezonie nie dane było rywalizować obu zespołom.

W ostatnią sobotę mławianie rozegrali ostatni sparing. W Zurominie pokonali miejscową Wkrę 5:0. Bramki dla Mławianki zdobyli: Mateusz Karol (dwie), Joao Odillon, Jakub Tworek oraz zawodnik, którego przyszłość w zespole z Mławy rozstrzygnie się dopiero w tym tygodniu. Na boisku pojawili się za to nowi piłkarze, którzy będą nadawać ton w grze Mławianki w nadchodzącym sezonie. Do grona ukraińskich piłkarzy, którzy zdążyli zasilić Mławiankę, Ivana Gurenki i Stanisława Hrebena, oficjalnie dołączył Oleksandr Masalov. Nowy nabytek może grać na pozycji defensora lub pomocnika. Będąc w Polsce ostatni występował w zespołach SMS-u Łódź i Kujawianki Izbica Kujawska. Klub z Mławy potwierdził też oficjalnie, że zawodnikiem klubu został Michał Pragacz. Wychowanek Makowianki przez długi czas był kapitanem MKS-u Przasnysz, a ostatnie dwa sezony spędził w czwartoligowym KS CK Troszyn.

Tydzień później na boiska wybiegną przedstawiciele piątej ligi. W tym gronie mamy aż siedmiu przedstawicieli

Mławianka rusza do boju

Michał Pragacz (z lewej) został nowym piłkarzem Mławianki

z naszego regionu. Jedni, jak MKS Przasnysz, zaczynają sezon jako spadkowicz z IV ligi, inni, jak chociażby Wkra Biezuń, pełnić będzie rolę beniaminka. Wszystkie drużyny intensywnie przygotowują się do zbliżającego sezonu, rozgrywają ostatnie mecze kontrolne, dopinają wzmocnienia.

MKS Ciechanów rozegrał przedostatni sparing w okresie przygotowań. Rywalem ciechanowian był przedstawiciel okręgówki, Sona Nowe Miasto. Podopieczni Mariusza Mikłowskiego, po bramkach Patryka Tosika, Marka Mosieja i Lotfiego, z rzutu karnego, pewnie wygrali na boisku Sony 3:0. Ostatnim sparingowym rywalem MKS-u będzie Korona Szydłowo.

Ostatnie sparingi: Żbik Nasielsk - MKS Przasnysz 3:2, Sona Nowe Miasto - MKS Ciechanów 0:3, Płomień Dęba Wielka - Nadnarwianka Pułtusk 2:4, Talent Warszawa - Nadnarwianka 2:1, Makowianka Maków Maz. - Rzekunianka Rzekuń 8:0, Polonia Iłowo - Wkra Biezuń 1:1, Korona Szydłowo - Orzeł Sypniewo 1:1, Opia Opinogóra - Kryształ Gliniojeck 2:0, Iskra Krasne - Gryf Kownaty Żędowe 3:2, Mazowsze Jednorzec - Świt Baranowo 4:3, Konopianka Konopki - PAF Płońsk 4:0, Skra Drobina - Wkra Radzanów 6:4, GKS Pokrzywnica - Mazur Ojrzeń 0:4, Korona Karolinowo - Błękitni Raciąż 1:4, Orleń Baboszewo - Jutrzenka Uniech 7:1.

Dominik Furman i Bartosz Goździewski w walce o piłkę z zawodnikiem Sony

Ciechanowianie na Tourze

Po kilkunastu latach na mapę tegorocznego Tour de Pologne powrócił Poznań. W sobotę, 29 lipca w stolicy Wielkopolski wystartował 80. TdP.

Na starcie głównych zawodów stanął pochodzący z Ciechanowa Łukasz Wiśniowski. W wyścigu TdP junior (11-14 lat) rywalizują młodzi zawodnicy Kolarskiego Klubu Sportowego Ciechanów.

Ciechanowski klub reprezentują: Paweł Dybiński, Franciszek Ptaszkiewicz, Bartosz Łyszkowski, Błażej Mańkowski, Mateusz Łyszkowski, Wojciech

Grzelak, Paweł Smoliński oraz bracia Mateusz i Maciej Dobrosielscy.

Oczywiście, juniorzy mają do pokonania znacznie mniej kilometrów niż zawodowy peloton. Ich tour składa się z czterech etapów, i zakończy się 4 sierpnia, metą w Krakowie. Zacy, juniorzy oraz młodziki rywalizować będą w Poznaniu, Bielsko-Białej, Katowicach i Krakowie.

Pierwszego dnia zawodowego etapu kolarskiego kolarze mieli do pokonania 183 km przez najbardziej atrakcyjne tereny Wielkopolski. Finisz rozegrano na torze wyścigowym Automobil Klubu w Poznaniu.

erem

Kolarze i trenerzy ciechanowskiego KKS podczas zawodów TdP w Poznaniu

Patryk Bęben trzeci w Rumunii

Patryk Bęben, zawodnik Mazovii Ciechanów, zdobył brązowy medal młodzieżowych mistrzostw Europy w podnoszeniu ciężarów. Zawody, w których rywalizują najlepsi sztangiści do 23. roku życia rozgrywane są w Rumunii.

W kategorii wagowej do 83 kg Patryk zajął trzecie miejsce w dwuboju, osiągając wynik 320 kg (142+178). W Bukareszcie lepsi od naszego zawodnika byli tylko sztangiści Armenii Rafik Harutyunyan 330 kg (150+180) i Karen Margaryan 323 kg (145+178). Klubowym trenerem Patryka Bębna jest Wojciech Gesek, z kolei w kadrze za wyniki ciechanowianina odpowiedzialny jest Piotr Wysocki.

erem

Patryk Bęben (drugi z prawej) na podium mistrzostw Europy w Bukareszcie

Jerzy Jaszczuk – poeta z gminy Strzegowo

Myślałem, że spalę te wiersze...

Jerzy Jaszczuk to 73-letni rolnik z Sułkowa Polnego (gmina Strzegowo). Choć od dziecka jest nierozdzielnie związany z rolą, jego największa pasja to pisanie wierszy.

Swego czasu publikował je nawet na łamach ogólnopolskiego miesięcznika „Plon” oraz w kilku innych lokalnych magazynach – również „Tygodniku Ciechanowskim”. Świąteczną okazją do przypomnienia o sułkowskim literacie będzie tomik w formie książkowej, który ma zostać wydany z pomocą Urzędu Gminy w Strzegowie.

Przez ponad dwadzieścia lat pełnił funkcję naczelnika Ochotniczej Straży Pożarnej, radnego gminy oraz członka Rady Nadzorczej OSM w Raciążu. Dziś Pan Jaszczuk mieszka zupełnie sam i na jego głowie jest całe gospodarstwo, którym coraz trudniej mu się zajmować. Choćby ze względu na przebyty niedawno udar. Zaledwie kilka dni temu uległ też wypadkowi, który być może zmusi go do dłuższego pobytu w szpitalu.

- Jestem zdenerwowany na to życie, byłem kiedyś energiczny i wesoły. Najlepiej, gdyby ktoś zamieszkał tu i pomagał. Czasem pojadę ciągnikiem do Niedźborza, ale dalej już się boję – stwierdza nad pokazną stertą medykamentów. Lecz zamiast narzekać na trudy życia, woli opowiadać o tym, co w nim dla niego najpiękniejsze. Czyli o swojej działalności literackiej.

Wciąż z dumą pokazuje legitymację członkowską Robotniczego Stowarzyszenia Twórców Kultury. Przynależał do Koła Ciechanowskiego jako „literat” od roku 1984. Skąd wzięła się ta pasja? Sam zainteresowany opowiada:

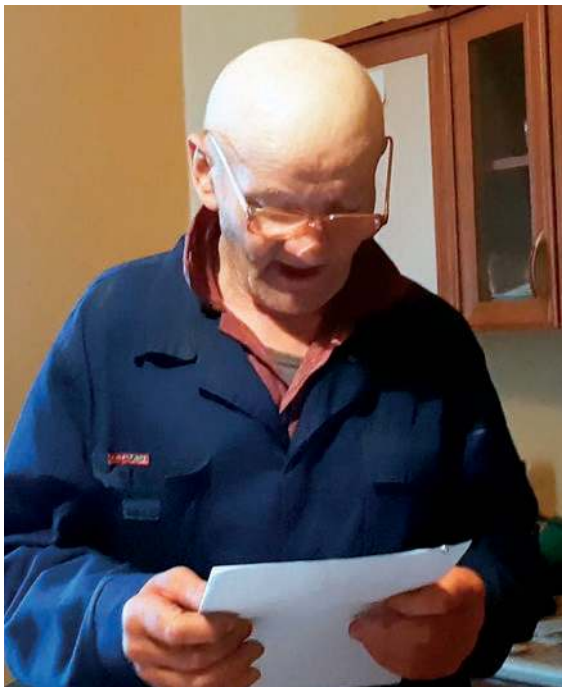
- Gdyby nie mój ojciec, pewnie w ogóle nie miałbym do tego głowy. Czytał gazetę „Plon”, w której publikowano rolnicze wiersze. Spodobało mi się to

i sam zacząłem pisać oraz wysyłać własne. Ojciec był ze mnie dumny.

Nieistniejąca już dziś gazeta wypłacała mu honoraria i zaferowała darmową prenumeratę. To z nią najmocniej związał się niegdyś, aczkolwiek pisywał również do innych, choćby do „Tygodnika Ciechanowskiego” lub strzegowskiego „W drodze do Emaus”. Jego wiersze nagrywano na płyty, a potem sprzedawano na okolicznych bazarkach. Wybrzmiewały również w eterze – Program Pierwszy Polskiego Radia wyemitował niegdyś okolicznościowy utwór z okazji Dnia Kobiet. Sam autor również mówił swoje wiersze na konkursach recytatorskich, jak choćby w Poświętnem – jeszcze w latach 70.

W ostatnich latach jednak nie był publikowany. Ale z pasją pisze do dziś.

- Ani siadło, ani padło i napisało się parę słówek – stwierdza podając całkiem nową strofę, którą ledwo zdążył zanotować. Zdarza mu się spontanicznie mówić wierszem, a gdy przyjdzie do niego natchnienie, wykorzystuje wszystko, co ma pod ręką, aby zapisać efekty. W jego domu do dziś oprócz 50-letniego zeszytu można dostrzec zapisane koperty czy stare faktury. Wszystko, co było pod ręką, gdy akurat nadeszła wena. Każdy, kto przyjdzie do Pana Jaszczuka w odwiedziny z pewnością dostanie próbkę jego literackich możliwości. Lekarka doradziła mu, aby w obliczu samotności wciąż pisał, mówił na głos i czytał sam sobie. Jego pamięć faktycz-

nie została z wiekiem nieco nadwątłona i zdarza mu się zapomnieć niektóre słowa w zwykłej rozmowie. Do dziś pamięta jednak obszerne fragmenty utworów, które napisał kilkadziesiąt lat temu.

A jakie wiersze właściwie pisze? Są pełne humoru, czasem wręcz rubaszne. Ale zdarzają się od czasu do czasu smutniejsze, bardziej refleksyjne klimaty.

- Pan Jakubowski z „Tygodnika Ciechanowskiego” określił moją twórczość jako przyrodniczo-rolniczą i okolicznościową – wspomina sułkowski gospodarz i trzeba przyznać, że taki zakres tematyczny trzyma się go do dziś. Mocno pobrzmiewa ubolewanie nad ucieczką młodzieży ze wsi do miast. Oprócz – jakże zrozumiałego dla człowieka ze wsi – zachwyty nad przyrodą, jest też fascynacja postępem,

mechanizacją. Zwroty takie jak „diamentowe błyszczą rosy, które poją ocieźnięte szczerzotłoty ziarnem kłosy” mogą mieszać się tu ze zdaniem typu „niejeden ciągnik rodem z Ursusa, z braku uszczelki na złom iść musiał”. Pojawia się też duże zainteresowanie społecznością lokalną, jak w przypadku wiersza z okazji 100-lecia OSP w Niedźborzu oraz okazała liczba – poruszających z szacunkiem – wątków religijnych. Wzruszającym jest utwór „Po operacji oczu”, w którym poeta opisuje zachwyt z możliwości ponownego oglądania świata po pokonaniu problemów ze wzrokiem.

Choć tak jak w przypadku wielu wiejskich literatów, siłą napędową jest u pana Jaszczuka rym – zdarza się zupełnie porzucenie go, aby przekazać głębszą myśl nie mieszczącą się w ciasnej ramie rytmicznej rymowanki. Bardzo pozytywną cechą bywa zaskoczenie – jakieś niebanalne porównanie lub nie-

typowy zwrot. Jednak ktoś, kto spojrzy pobieżnie na ogół jego prac, stwierdzi że trzymają się one w pewnej znanej stylistyce, na którą patrzy się dziś z przy-mrużeniem oka. Współczesna poezja jest wręcz antytezą lekkości, naturalności, rytmiki i sielskości, której twórczość Jerzy Jaszczuk. Przywołując analogię malarską, można stwierdzić, że jest on trochę jak Nikifor poezji.

Jednak od początku nie bazował tylko na własnym widzeniu świata i starał się poprawiać swoje umiejętności. Do ciechanowskiego NOT-u chadzał na warsztaty literackie, gdzie poznał najważniejszą dla niego zasadę.

- Trzeba najpierw poddać się natchnieniu. Zacząć szybko, tak jak

nadchodzi myśl. Ale potem przysiąc na spokojnie i ważyć każde słowo. W tych moich wierszach jest dużo do poprawienia. Czasem wyszło nie bardzo elastycznie. Myślałem nad tą sprawą, trzeba z miesiąca na to – zamyśla się i widać, że o poprawkach mógłby mówić długo i dokładnie. Irytuje go każda niepoprawność lub niedokładność. Mocno pamięta o wszystkich swoich utworach i zdaje sobie sprawę, z tego, co należy pozmieniać. Nawet czytając jakiś fragment czasem przerywa i zastanawia się, czy użyte w nim słowo było najwłaściwsze.

Wiersze wierszami – mogą się one podobać lub nie. Są ludzie, którzy zupełnie obojętnie przechodzą obok poezji, a szczególnie nurtu reprezentowanego przez Pana Jaszczuka. Jednak na szczególną uwagę zasługuje tu przede wszystkim żarliwość oraz niezłomność tego samotnego i strudzonego pracą na roli człowieka. Sam przyznaje, że miał wiele momentów załamania:

- Bardzo dziękuję wójtowi Gminy Strzegowo, panu Wiesławowi Zalewskiemu, że wyraził zainteresowanie tym tematem. Bo myślałem nawet, że spalę te wiersze... Człowiek już przestawał mieć znaczenie.

Jednak nawet w trudnych chwilach nadal pisał, wierzył i poprawiał. W końcu w jego przypadku pisanie to nie zawód. To pasja, a być może nawet miłość życia. A że czasem bywa trudno i nie jest się w pełni docenionym? Nawet na to Pan Jaszczuk ma rymowaną pointę:

- Nic nie zrobisz Stefce, jak się kochać nie chce – rzuca i spokojnie przechodzi do analizy swojego kolejnego wiersza. Licząc na przyływ nowych czytelników. - Bo niektóre z wierszy jak dotąd doceniły tylko myszy – śmieje się pokazując nadgryzione, pożółkłe kartki zapisane jeszcze w poprzednim stuleciu.

PAWEŁ WICHOWSKI

Wierzbę za najciekawsze wydarzenie muzealne na Mazowszu

Ciechanowskie muzeum z drugą nagrodą

Znamy laureatów XVII edycji konkursu „Mazowieckie Zdarzenie Muzealne – Wierzbę”. O tytuł najlepszej wystawy, projektu, plakatu czy wydawnictwa ubiegało się 130 inicjatyw z całego województwa. Wśród nagrodzonych jest Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie.

Konkurs „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – Wierzbę” jest kierowany do placówek muzealnych na całym Mazowszu. Nagradzane są w nim różnorodne muzealne inicjatywy – zarówno projekty, wydawnictwa, jak i wystawy. – To nagroda za pracę, zaangażowanie i kreatywność muzealników. To również dobry sposób na zaprezentowanie efektów swoich działań szerokiej publiczności. Zapraszam do naszych mazowieckich instytucji kultury – zaznacza wicemarszałek **Wiesław Raboszuk**.

W tym roku mazowieckie placówki zgłosiły **130 inicjatyw** w kategoriach: wystawy zorganizowane lub współorganizowane przez mniejsze muzea – 9, wystawy zorganizowane lub współorganizowane przez większe muzea – 30, projekt otwarty – 25, projekt edukacyjny – 27, plakat muzealny – 17 i wydawnictwo muzealne (ISBN) – 22.

Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie zdobyło II miejsce w kategorii projekt edukacyjny za **projekt pt. „W pracowni alchemika – Mistrz Baltazar Smosarski – medyk czy szarlatan”**. Rany województwa mazowieckiego **Konrad Wojnarowski** zaznacza, że ta nagroda jest dla Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie dużym wyróżnieniem. – To naprawdę bardzo ciekawy projekt edukacyjny, inspirujący i angażujący odbiorcę. Gratuluję zarówno pomysłu, jak i świetnej realizacji.

Wyróżnienie w kategorii: Wystawy otrzymało Muzeum Mazowieckie w Płocku za ekspozycję „Bolesław Biegas – rzeźba, malarstwo”.

III miejsce za projekt otwarty pt. „Wzrost regionalnego potencjału turystycznego poprzez modernizację i adaptację na cele kulturalno-edukacyjne zabytkowego budynku Ratusza w Sierpcu” otrzymało Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.

Uroczysta gala wręczenia nagród odbędzie się **14 września 2023 r. w Muzeum Mazowieckim w Płocku.** **żet**

Konkurs poetycki

O Laur Zygmunta z Opinogóry

Związek Literatów na Mazowszu i Miejska Biblioteka Publiczna w Ciechanowie oraz Muzeum Romantyzmu w Opinogórze ogłaszają IV Ogólnopolski Konkurs Poetycki „O Laur Zygmunta z Opinogóry” Ciechanów - Opinogóra 2023.

Może w nim uczestniczyć młodzież w wieku 14-21 lat. Tematyka jest dowolna, ale osobno można dołączyć też jeden wiersz inspirowany twórczością Zygmunta Krasińskiego (przewidywana jest za to nagroda specjalna) i na temat Ciechanowa (przewidywana jest druga nagroda specjalna).

Cele Konkursu to odkrywanie talentów literackich wśród młodzieży, konfrontacja twórczości poetyckiej młodych osób, ożywienie życia literackiego Ziemi Ciechanowskiej, propagowanie i promocja współczesnej poezji.

Uczestnicy mogą przysłać maksymalnie 4 nigdzie wcześniej nie publikowane ani nagradzane własne utwory poetyckie (każdy w 4 egzemplarzach), wyłącznie w maszynpisie. Każdy wiersz należy opatrzyć godłem z dopiskiem „O Laur Zygmunta z Opinogóry” i do zestawu dołączyć zamkniętą kopertę opatrzoną takim samym godłem zawierającą dane o autorze, imię i nazwisko, wiek, adres, e-mail i telefon kontaktowy. Adres, na który trzeba wysłać utwory: Związek

Literatów na Mazowszu, Plac Piłsudskiego 1, 06-400 Ciechanów (Miejska Biblioteka Publiczna). Termin nadsyłania prac upływa **15 września 2023** roku (decyduje data stempla pocztowego).

Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród nastąpi w Muzeum Romantyzmu w Opinogórze podczas jubileuszowej XXVIII Ciechanowskiej Jesieni Poezji (7 października 2023 r.). O wręczeniu nagród powiadomione zostaną tylko osoby nagrodzone.

O podziale nagród zdecyduje Jury powołane przez organizatorów. Organizatorzy przewidują nagrody i wyróżnienia, a także dwie nagrody specjalne: za wiersz inspirowany twórczością Zygmunta Krasińskiego oraz za wiersz na temat Ciechanowa.

Prace nie spełniające wymogów regulaminu nie będą uwzględniane w konkursie. Organizatorzy nie zwrócą nadesłanych prac, nie wysła też nagród. Nagrody nieodebrane osobiście przez osoby nagrodzone przejdą do puli na rok następny.

Organizatorzy nie zwracają też osobom nagrodzonym kosztów przejazdu. Konkurs objęty jest honorowym patronatem Prezydenta Miasta Ciechanowa.

Bliższych informacji udziela **Piotr Kaszubowski, wiceprezes Związku Literatów na Mazowszu, tel. 798-041-801, e-mail: pikas@op.pl.** **żet**

1-4. SUDOKU

Zasady gry: 1. Bez powtórzeń liczby 1-9 poziomo. 2. Bez powtórzeń liczby 1-9 pionowo. 3. Bez powtórzeń liczby 1-9 w komórce 3x3.

W rozwiązaniu wystarczy podać układ liczb w prawym dolnym kwadracie 3x3.

				2		9	
6		4	1	7			3
		2		4			
	1		6				
	7		3				
	9				7	2	
				5			4
3					1		8
				8			

Poziom trudności: średni

	2	4					
6	7	1				8	
				4			1
				8			3
			3	1	4	9	
			5	7			
	7	6			3		
	9			3		2	6
	2	8			9		

Poziom trudności: średni

		3					
			4	7		5	
						1	2
		9			3		
6				8			1
		2			5	6	
	7			9			8
1		5		7			
2				4	1	6	

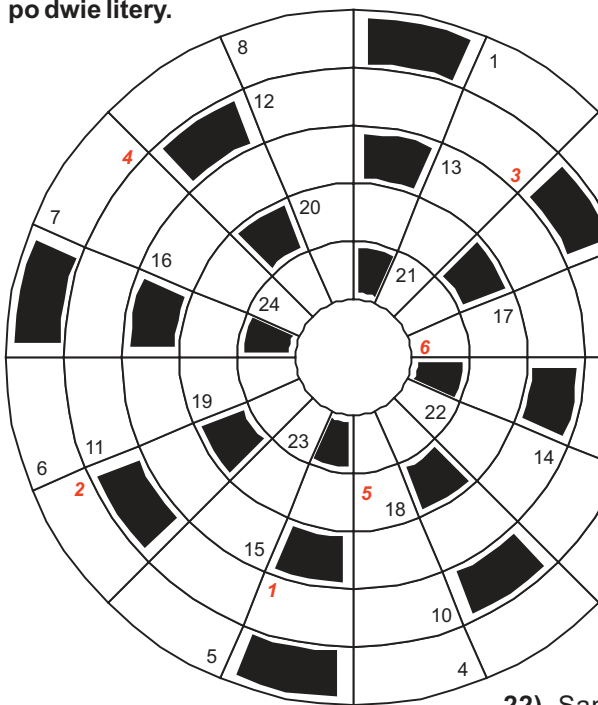
Poziom trudności: trudny

9				5			
4	6	7			9		3
	4	1			2		
		8	6				5
6		2		1	3		
	3			7			8
2			1	6			
					4		7

Poziom trudności: łatwy

5. DWULITEROWA KRZYŻÓWKA KOŁOWA

Pary liter z pól ponumerowanych od 1 do 5 utworzą rozwiązanie. W każde pole wpisujemy po dwie litery.

1 2 3 4 5 6

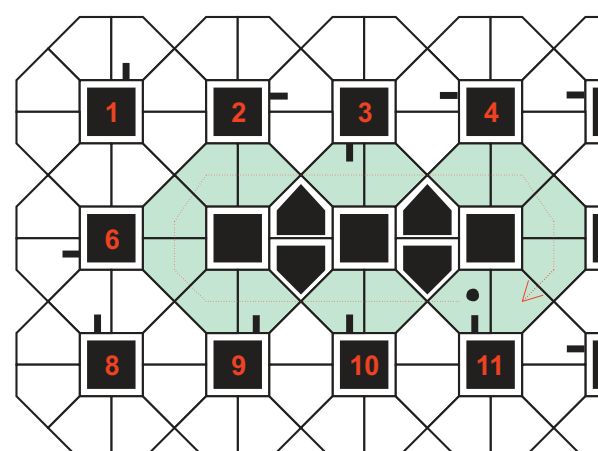
Dośrodkowo: 1) Dżin. 2) Zagrał Zagłobę w „Ogniem i mieczem”. 3) Imię Celińskiej, aktorki. 4) Wirtuozowskie ozdabianie melodii. 5) Aktywistka. 6) Rzut karny w piłce nożnej. 7) Sztuka władania szpadą. 8) Fajka z paczki.

Koło: 1) Koksa lub kosztela. 3) Kilka gąsek. 5) Historia (od zarania ...). 7) Chabeta. 9) Sarmacki pan. 10) Żona Czerepacha („Ranczo”). 11) ... Nuggets, w lidze NBA. 12) Anioł – niebo, szatan – ? 13) Jan Onufry Zagłoba herbu ...

14) Biała niewolnica Leoncia. 15) Język O w i d i u s z a . 16) Kuchenne urządzenie. 17) Jacek, mistrz olimpijski w skoku wzwyż. 18) Włóczęga. 19) Czasomierz trenera. 20) Wielkopolski, miasto. 21) Pływające krzyżówki).

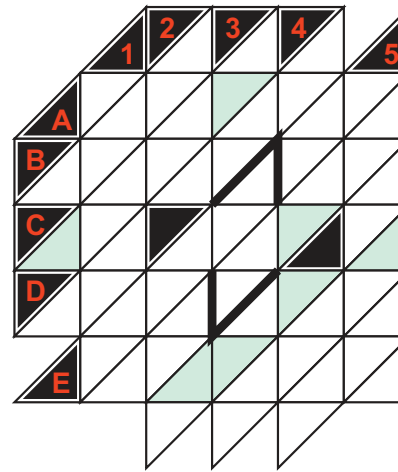
22) Samica wilka; wilczyca. 23) Część składowa kajetu. 24) Chłopiec lub imię.

6. WIRÓWKA. Litery czytane wzdłuż przerywanej linii utworzą rozwiązanie z kategorii święci.

Prawoskrętnie: 1) Stan wewnętrznego rozdarcia. 2) Znany z „Nany” (imię i nazwisko). 3) Ziemniak, pojazd lub papieros. 4) Miejsce zetknięcia się powiek (dwa wyrazy). 5) Pudełeczko pełne groszów. 6) Znana brytyjska gazeta (dziennik) (dwa wyrazy). 7) „Słalom” na boisku piłki nożnej. 8) Bomba w gazecie. 9) Wojciech w bramce Juve. 10) Emil, zagrał Brunnera. 11) Wykona olimpijskie krążki. 12) Kierownictwo.

7. MOZAIKA. Litery z kolorowych pól, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie - nazwę morza.

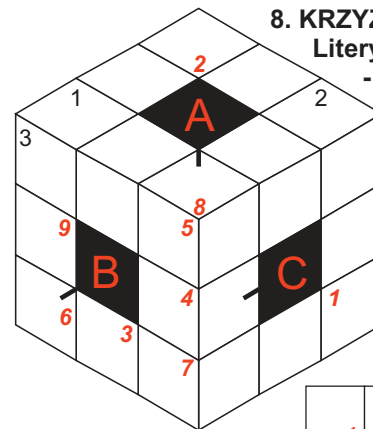

Poziomo: A) Nagroda na festiwalu filmowym w Cannes (dwa wyrazy). B) Narzędzie ogrodnicze (iść z ... na słońce) ~ Magazyn z towaram. C) Muzyka „mówiona” ~ „Dobra ...”, nowela Orzeszkowej ~ Czarodziej. D) Sądził Jezusa ~ Posąg, figura.

E) Rysunek satyryczny. **Pionowo:** 1) Trofeum Lionela Messiego (dwa wyrazy). 2) Jeden ze zmysłów ~ Święty, patron Irlandii. 3) Zatrząsk ubraniowy ~ Pula (rozbić ...) ~ Sztuczna skóra. 4) Komisarz z „Ekstradycji” ~ Ojczulek. 5) Dawny egzamin z zakresu czterech klas gimnazjum (dwa wyrazy).

8. KRZYŻÓWKA 3D

Litery z pól od 1 do 9 utworzą rozwiązanie - nazwę zabytku.

1) w prawo w dół: Fajtlapa, niezdara. 2) w lewo w dół: W ręku operatora filmowego. 3) w prawo w bok: Śpiewająca Britney.

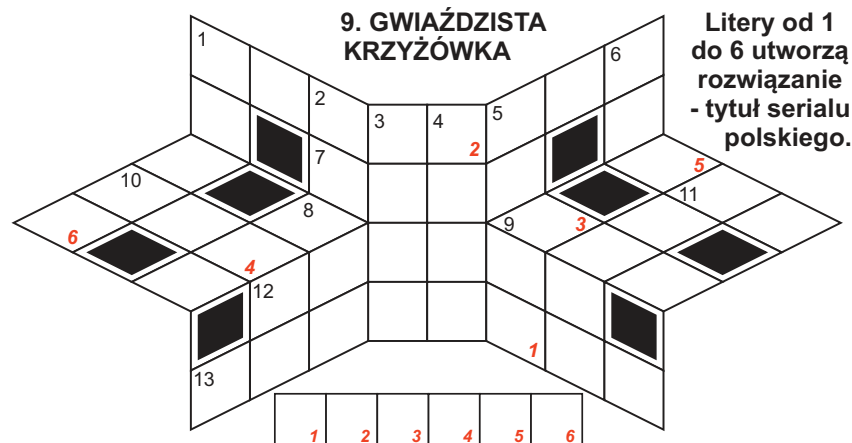
Prawoskrętnie:

A) Przebój ze słowami „To był maj, pachniała Saska Kępa”. B) Gotów na wszystko; straceniec. C) Kostium kobiecy, spódnica + żakiet.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

9. GWIAZDZISTA KRZYŻÓWKA

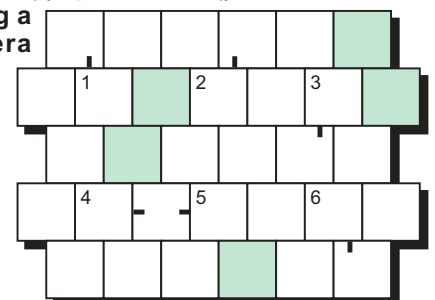
Litery od 1 do 6 utworzą rozwiązanie - tytuł serialu polskiego.

1 2 3 4 5 6

1) w prawo: Żywy, rytmiczny taniec hiszpański. 2) Kochał Klarę („Śluby panieńskie”). 3) Konstrukcja nadwodna (wiszący). 4) Najpłytsze z Wielkich Jezior. 5) Szlam, osad mulisty. 6) Leci w pończosze. 7) Rodzaj wagonu (anagram: rola). 8) Wirująca zabawka; cyga. 9) „Burmistrz” w Paryżu. 10) Nad nią Lubań. 11) Białe ..., cenne książki. 12) Część stodoły; zapole. 13) Wśród drobnoustrojów.

10. WIRÓWECZKA. Litery z kolorowych pól, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie - nazwę potrawy. Każdy wyraz krzyżówki zaczyna się i kończy taką samą literą (w polu z liczbą). Pierwsza litera w polu z liczbą, druga w oznaczonym, ostatnia litera w polu z liczbą.

1) Produkt z drogerii. 2) Nauka o budowie organizmów żywych. 3) Badacz charakterów pisma. 4) Reżyser filmu „Ostatni prom”. 5) Pierwowzór czegoś. 6) Winna ..., rodzi winogrona.

11. SZYFROGRAM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 24 utworzą rozwiązanie - tytuł piosenki z powstania warszawskiego.

1				2	3
	10	20	21	16	24
4					
	17	18	12	6	19
5					
	22	9	3	8	23
6					
	11	15	14	4	13

	1	2	3	4	5
	7	8	9	10	11
	13	14	15	16	17
	19	20	21	22	23

Poziomo: 1) Domek pasterski. 4) Autko wyścigowe bez nadwozia. 5) Długa bluza damska lub starożytna szata rzymska. 6) Plan, zamysł.

Pionowo: 2) ... Przymierza, połączana skrzynia z dziesięciorgiem przykazań. 3) ... 200, polska ciężarówka.

REWERS

KON-tekst

DEWEDC

Iza i przeciw

Klucz do niezdecydowanych

Lato, lato wszędzie...I wszędzie politycy, którzy jednak nie myślą o wypoczynku. Najbliższe tygodnie mają bowiem rozstrzygnąć o ich być albo nie być, więc to nie jest czas, żeby oddalić się na dłużej od swojego matecznika. Bo może nie będzie do czego wracać... A ci, którzy wyrwali się gdzieś chociaż na kilka dni, już zostawili na ulicach naszych miast swoje podobizny, żebyśmy tylko o nich nie zapomnieli.

Chociaż nie ma jeszcze oficjalnego terminu wyborów, widać gołym okiem, że kampania wyborcza trwa w najlepsze. Zarówno PiS, jak i partie opozycyjne już od dłuższego czasu organizują w terenie eventy de facto - wyborcze. Tylko nazywają to inaczej. Rządząca partia jest w lepszej sytuacji, bo ma więcej możliwości zarówno finansowych, jak i organizacyjnych. Wpada więc, głównie do małych miejscowości na „pikniki rodzinne” (korzysta z pomocy KGW i OSP, które uprzednio dofinansowała), w czasie których politycy z premierem, prezydentem i różnymi ministrami, przy grochówce lub innej kielbasie wyborczej na przemian chwala się swoimi osiągnięciami oraz straszą Czarnym Ludem, którym jest Donald Tusk. Obszerne relacje z tych spotkań zamieszcza potem rządowa telewizja i radio.

Lider Koalicji Obywatelskiej, który już od kilku miesięcy konsekwentnie objeżdża kraj i spotyka się ze swoimi sympatykami jest tym Czarnym Ludem, bo celnie punktuje słabe strony rządzących, obnaża ich nieudolność, zakłamania i afery. Ostatnio, w czasie spotkania Ostródzie Tusk wezwał do udziału w „Marszu miliona serc”, który ma się odbyć 1 października i „ma pokazać władzy oraz wszystkim Polkom i Polakom, że rodzi się siła, która może to wszystko zmienić”.

Tym pomysłem wywołał wściekłość prezesa Jarosława Kaczyńskiego do tego stopnia, że przezwiał przewodniczącego PO... „Rzym” oraz „głównym wrogiem Polski”. Tusk nie pozostaje mu dłużny, ale na razie „jeszcze się nie przeżywa”.

Wrze nie tylko na linii Kaczyński - Tusk, również inni liderzy ostro dają popalić na różnych spotkaniach swoimi oponentom. Niedawno mieliśmy okazję oglądać na żywo śmieszno-straszny pojedynek na miny i wrzaski pomiędzy wiceministrem rolnictwa a szefem AgroUnii.

Również aktywność Szymona Hołowni czy Władysława Kosiniaka-Kamysza, i ich oceny rządzących, dalekie są od powściągliwości. Padają groźby i straszenie prokuraturą - „będziesz siedział” (ale oczywiście dopiero po wygranych przez opozycję wyborach).

No właśnie - wygrać wybory... Jak ma to zrobić opozycja, skoro rząd i PiS rzuciły wszystkie siły do boju, ma nieograniczone (aczkolwiek prawnie niedozwolone) środki, a na czele kampanii wyborczej stanął radykalny i gotowy na wszystko polityk Joachim Brudziński?

Wszyscy antypisowcy, znawcy, komentatorzy i obserwatorzy sceny politycznej mają od dawna ugruntowaną opinię - trzeba pójść razem do wyborów, stworzyć jeden blok wyborczy wszystkich ugrupowań demokratycznych. Wtedy będzie można odsunąć PiS od rządów. Niestety, liderzy PSL i Polski 2050 nie chcą tego słuchać i wybrali swoją drogę.

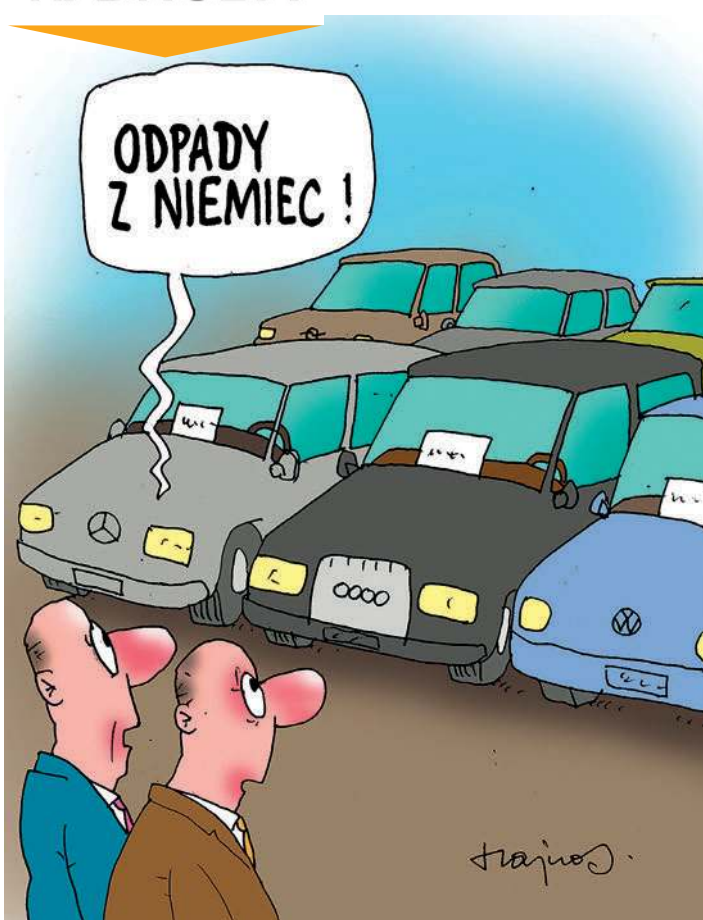
Więc co pozostaje? Przekonać niezdecydowanych! W ub. tygodniu CBOS opublikował wyniki badań, z których wynika, że aż 18 proc. potencjalnych wyborców nie ma zdania na kogo zagłosuje. Wg. tego sondażu Zjednoczona Prawica mogłaby liczyć na 29 proc., Koalicja Obywatelska na 28, Konfederacja na 9 proc., Trzecia Droga (koalicja PL 2050 i PSL) dostalaby 6 proc., a Lewica 5 (Trzecia Droga nie zdobyłaby mandatów).

Frekwencja miałaby wynieść aż 79 proc. Ten kto zagospodaruje niezdecydowanych ma szansę wygrać wybory. Odsetek jest na tyle znaczący, że w istocie czyni z nich „trzecią siłę” polskiej polityki. Szczególnie, że poparcie dla obu wiodących koalicji jest zbliżone. Kim są „niezdecydowani”? Według CBOS, to w większości kobiety (62 proc.), młodszy wyborcy poniżej 45. roku życia (61 proc.), połowa tych wyborców mieszka na wsi (51 proc.).

No i co ważne - ponad połowa nie interesuje się polityką, aż dwie trzecie nie sympatyzuje ani z rządzącymi, ani z opozycją. A u jednej trzeciej zaznacza się niewielka przewaga zwolenników opozycji (13 proc.) nad zwolennikami obozu rządzącego (9 proc.).

Niezdecydowani to liczna grupa, ale jak do nich dotrzeć, jak ich namówić, przekonać do swojego logo, programów, celów? Kto znajdzie ten klucz jeszcze tego lata, ten ma wygrane wybory.

RYSZARD MARUT

Mazursko-warmińskie lato

„Na Mazury, Mazury, Mazury/ Popływamy tą łajbą z tektury”, śpiewali (i być może nadal śpiewają) harcerze i żeglarze oraz niezrzeszone i nie żeglujące „szczury ładowe”, do których wraz z koleżankami z Krasiniaka należałam. Od czasów licealnych Mazury kojarzą się nam przede wszystkim ze Śniardwami i położoną na północnym brzegu jeziora małą wsią, kąpielami i pływaniem łódką, złowionymi przez znajomych rybami, ogniskami, śpie-

wami przy gitarze, noclegami w namiocie, pięknymi zachodami słońca i równie pięknymi wschodami, rozgwieżdżonym niebem, zieloną przestrzenią i inaczej płynącym czasem. Oprócz „naszych” Dziubieli, z Mazurami od lat kojarzą nam się Orzysz (obecnie gmina, w której leżą Dziubiele) i Pisz, przez które przejeżdżałyśmy, oraz Mikołajki, dokąd robiłyśmy wypad.

Zapytani o mazurskie miejscowości, wymienilibyśmy pewnie Szczytno, Mrągowo, Ryn, Giżycko, Olecko, Elk, czyli miasta położone w północno-wschodniej i środkowej części regionu. To tam głównie ciągną kolumny samochodów ze stolicy, to tam mieszkańcy Warszawy szukają działek letniskowych i siedlisk całorocznych. A my w Ciechanowie, Mławie, Żurominie i innych miejscowościach w regionie mamy Mazury na wyciągnięcie ręki i nie zawsze o tym pamiętamy. Na Mazurach właśnie znajduje się jeden z bardziej atrakcyjnych przyrodniczo terenów w kraju, leżący w zlewiskach rzeki Wel i Wkrę, z występującymi tu jeziorami, z miastami Działdowem i Lidzbarkiem powiat działdowski. Dziś administracyjnie należą do województwa warmińsko-mazurskiego, wcześniej do ciechanowskiego. Można tu odkryć urokliwe miejscowości, miejsca, do których dociera się, płynąc kajakiem, agroturystyki nastawione na jakość nie na ilość, czyste rzeki i jeziora, niezdeptane tereny. Do takich miejscowości należy położona kilka kilometrów od Lidzbarka, na brzegu jeziora Jeleńskiego lub Jeleń - wieś Jeleń. Zarówno do niej, jak i do Dziubieli, trafiłam dzięki znajomym. Spędzam tam czas, niezależnie od aury, siedząc na tarasie, patrząc na jezioro (niestety, wysycha, co martwi mieszkańców i gości), okalające go drzewa i niebo. Czas z ograniczonym kontaktem ze światem (o czym wspominałam poprzednio), za to upływający w rodzinnej atmosferze na rozmowach i degustacji pysznych potraw, w tym regionalnych (jak opisywane w „Tygodniku” zupa zagraj i racuchy), na czytaniu, rozmyślaniach, obserwacji przyrody. Czas wyciszenia, ale i (może dzięki temu) bardzo twórczy.

Przerwywając go podróży i zwiedzanie. Z dwiema koleżankami i kolegą pojechałam do zmieniającego się Lidzbarka, byłam też w Chełstach i Kurojadach, miejscach, gdzie kolega z naszym wspólnym znajomym przejeżdżał na ryby. Patrzyliśmy na Wel, a z jedną z koleżanek weszłam do czystej i przejrzystej wody, by w niej brodzić, poddając stopy akupunkturze. Z Jelenia nie jest też daleko na pola pod Grunwaldem, gdzie została stoczona jedna z największych bitew w historii średniowiecznej Europy. Ten kierunek wybrał, odwiedzający żonę „singielkę”, mąż, jak twierdzi pół żartem, pół serio, potomek chłopów północno-mazowieckich (przynajmniej w jakimś stopniu), którzy między Stębarkiem, Łodwigowem i Grunwaldem wyróżnili komturów krzyżackich. Nie zdążyliśmy do Muzeum Bitwy w Stębarku (w nowym budynku), ale pochodziliśmy po polach grunwaldzkich. Z tej części Mazur rzut beretem na Warmię, do Gietrzwałdu z Sanktuarium Matki Bożej Gietrzwałdzkiej, królowej Warmii, jedynym w Polsce miejscem objawień maryjnych uznanych przez Stolicę Apostolską za autentyczne. Po drodze leżący na granicy regionów Olsztynek ze skansenem. Dalej Olsztyn i Frombork, w którym pułtuscy archeolodzy odkryli czaszkę Mikołaja Kopernika.

IZABELA KOBA

Zabieg lub kosmetyk	Filmowy przywódca gangu	Imię Johna, wokalisty	Czekał na nią Filon		Zajmował się biciem monet	Zabawa podwórkowa dla dzieci	Szlam, osad mulisty		Telewizja w dwóch słowach		Papuga popielata z Afryki	Nau-czytel lwów, tygrysów	Angielskie hrabstwo z Dover		Cięgi, razy (tęgie ...)
2				4				5				19		23	Stalowy ptak awiatora
But punka					Bucefał Aleksandra Wielkiego						17	Imię Rolskiej			
Pokrzepienie, dodanie nadziei				9			... włosów, przez fryzjera		11						15
Schronienie borsuka lub lisa					Jagiellońskie na estradzie						Wyspa Penelopy	Kierownica samolotu		24	
1					Daszek w kuchni		Argument nie do zbitcia	Jedno z Wielkich Jezior		3			Plaźowiczom nie przeszkadza	Fantom, widziodło	
Podwodny „radar”		Sokole lub cyklonu	Emil, franc. pisarz („Nana”)	10				Mała solenizantka z 18 VI	16	45. prezydent USA			8		21
12			Józef ... (Żeromski)									Element częstokoku			
Stolica krainy fiordów		Mułka Kargula			18						Bratanica Cześnika („Zemsta”)				
Postać z „Matrixa”				7					6				Pole obsiane zbożem		25

Litery z ponumerowanych pól utworzą hasło stanowiące rozwiązanie krzyżówki. Samo hasło należy nadesłać w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru pod adresem: „Tygodnik Ciechanowski”, ul. Ściegiemnego 2, 06-400 Ciechanów. Na kartce pocztowej prosimy nakleić numer krzyżówki wydanej z gazety. Rozwiązanie krzyżówki można także przysłać pocztą elektroniczną na adres: sekretariat@ciechpress.pl. W tytule maila należy wpisać numer krzyżówki, natomiast rozwiązanie oraz imię i nazwisko w treści wiadomości. Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozlosujemy nagrody książkowe (do odebrania w redakcji).

Krzyżówka nr 31

LESZEK
ZYGMIER

MAZOWIECKIE IMPRESJE HISTORYCZNE

O pułtuskiej nauczycielce
i warszawskich dzieciach w Ravensbrück

Dziś o godzinie 17.00 w Warszawie i w wielu polskich miastach – już tradycyjnie – zawijają syreny, będą biec kościelne dzwony, ludzie i samochody zatrzymują się na chwilę, aby minutą ciszy uczcić pamięć o ludziach i o tym wyjątkowym wydarzeniu sprzed blisko 80 lat jakim było Powstanie Warszawskie. Jak każdego roku chciałem więc kilka myśli poświęcić temu właśnie wydarzeniu. Jednak dziś nie o samym powstaniu chcę pisać, ale o kobietach walczących Warszawy, z których wiele zostało po upadku powstania wywiezionych do niemieckich obozów, w tym do obozu koncentracyjnego dla kobiet w Ravensbrück. O ich losach dowiadujemy się między innymi ze wspomnień pułtuskiej nauczycielki, Ireny Lachowskiej-Kurowskiej, wydanych niedawno przez Krzysztofa Łukawskiego i Krzysztofa Wiśniewskiego, w książce „W szponach nadludzi”. Autorka tych wspomnień, która została aresztowana przez Niemców 6 kwietnia 1940 r. w Pułtusk, w ramach akcji skierowanej przeciwko polskiej inteligencji, i przez obóz przejściowy w Działdowie trafiła na prawie 5 lat do Ravensbrück, wojnę szczęśliwie przeżyła, a jako świadek tego co działo się we wspomnianym obozie, pisała między innymi:

„Pierwsze dni sierpnia – wieści z kraju o powstaniu w Warszawie. Nierówna walka, ale walka przeciw okupantowi. Następne złośliwie wieści: rozstrzelania, wysiedlanie cywilnej ludności, bombardowanie miasta. Jesteśmy przerażone tymi wiadomościami i sercem wybiegamy do walczącej Warszawy. Wszędzie: w pracy, w bloku, przy posiłkach, na ulicy obozowej wszystkie Polki mówią o jednej sprawie – powstaniu. Martwimy się o los walczących, martwimy się o los stolicy i o naszych bliskich tam się znajdujących. Spodziewamy się lada dzień transportu kobiet z Warszawy. Rzeczywiście, na początku września przychodzi Zugang [transport – L.Z.] z Warszawy. Dowiadujemy się, że ze Starego Miasta, między nimi wiele handlarek. (...) Po nich przyjeżdżały inne transporty z Warszawy, ale już nie tak zasobne. Od nich dowiadujemy się o blaskach i cieniach powstania. Więcej było tych cieni: bestialskie egzekucje, deportacje, upadek powstania i bombardowanie na rozkaz Hitlera w celu zagłady miasta. Jak bardzo nas te wieści przygnębiały i jak mocno je przeżywałyśmy. Z powodu napływu do obozu coraz do nowych transportów

warszawianek, musiałyśmy opuścić blok dwudziesty dziewięć. Blok ten zajęły nowo przybyłe. Nas, to znaczy dotychczasowe mieszkanki tego bloku, rozbito i przeniesiono do innych bloków.

Z warszawianek, które przyjechały do obozu, tworzone są transporty do fabryk, dużo ich wyjechało, ale dużo jeszcze znajduje się w obozie. Pewnej niedzieli na jesieni, gdy z grupą innych niewiast spacerowałam po obozie, któraś z Polek rzekła nam, żeby się zebrać w bloku, bo przyjdą dwie warszawianki zaśpiewać nam pieśń partyzancką. Czym prędzej zebrałyśmy się w miejscu wolnym w jadalni. Dużo kobiet spacerowało, więc dla nas było trochę miejsca. Wypełniłyśmy przestrzeń wolną w jadalni. Z łóżek, jak z łóż, patrzyły na nas siedzące tam o czarnych jak heban włosach Włoszki i Hiszpanki. Przyszły dwie młode dziewczyny, zaśpiewały i popłynęła polska pieśń Rozszumiały się wierzyby płaczące... Słuchałyśmy jej w skupieniu, oczarowane. Dziewczęta po skończeniu tej zaśpiewały inną piosenkę, ale nam w uszach wtedy i później szumiały nasze polskie wierzyby rosnące na polskiej ziemi,

mówiące o szczytnej roli i ciężkiej doli polskiego partyzanta.

Idę do bloku warszawianek – dwudziestego szóstego. Rozmawiam z nimi o powstaniu. Jest to teraz niewyczerpalny temat, ciągle o tym mówimy i słuchamy ich opowiadania. Wiele z nich jest mocno przygnębionych, nawet zrozpaczonych. Opowiadają, jak straciły całe swoje mienie, wyszły z domu, jak stały. Inne zrozpaczone, bo nie wiedzą o losie swojej najbliższej rodziny. Snują różne, najgorsze przypuszczenia. W obozie los je prześladował nadal: młodsze są wyzwane do rewiru, przeprowadzają na nich jakieś zabiegi ginekologiczne, po których czują się niedobrze, mają bóle. Tam znowu rozpacz innej natury: widzę kobietę zapłakaną. Mówią mi, że urodziła dziecko w rewirze, ale już go nie ma. Inne matki warszawianki dzieliły ten sam los: przychodząc do rewiru, widziały swoje dzieci często splakane, leżące do połowy nago, nie przewijane i głodne. Opiekę nad nimi sprawowały Niemki-więźniarki. Polki-pielęgniarki pracujące w rewirze nie miały do maleństw dostępu. Nie więc dziwnego, że niemowlaki wymierały w szybkim tempie i w dużym procencie, a matki po kątach płakały, nie mogąc w cierpieniu swych maleństw nic ulżyć.

Przerazający i wzruszający obraz popo- wstańczej gehenny polskich kobiet, które

miały ponieść karę za odwagę podniesienia ręki do walki z niemieckim okupantem. Jak wspominała doktor Wanda Półtawska, również jedna z więźniarek w Ravensbrück, z powstańczej Warszawy przybywały nieraz kobiety w ciąży, które potem rozdziły swe dzieci w obozie. Niemcy robili wszystko, aby ich dzieci nie przeżyły. Jednak polskie więźniarki, często z narażeniem własnego życia, uratowały około trzydziestorga z tych dzieci. Od Wandy Półtawskiej, dziś już ponad stuletniej kobiety, wiemy również, że pierwszymi transportami z powstańczej Warszawy, które trafiły do obozu w Ravensbrück – potwierdzają to historycy badające dzieje tego obozu – były właśnie dzieci. W jednej ze swoich książek, opisujących obozowe losy, doktor Półtawska pisała: „A potem była Warszawa. Nie sposób opisać, jak przeżywałyśmy powstanie! Nasze ukradkiem podsłuchiwały komunikaty radiowe, czasem udało się ukraść gazetę. Nie wiadomo było, jakie wieści są prawdziwe, ale wnet przyszły wiadomości autentyczne. Ołbrzymie transporty ewakuowanych z Warszawy, kobiety ciężarne, dzieci... Dzieci zjawily się pierwsze. Polskie dzieci! Kobiety oszalały... Cóż mówić! Tyle lat nie widziałyśmy dziecka. (...) Od przyjazdu Warszawy było w obozie coraz więcej dzieci, polskich, cygańskich, jakichś zabłąkanych żydowskich, w wieku do trzynastu lat. Z czasem ich liczba urosła do 350. Za wszelką cenę chcieliśmy jakoś uprzyjemnić im żywot”.

Wygląda więc na to, że „warszawskie dzieci” (ale czy same?) były pierwszymi świadkami powstania, którzy pojawili się w obozie koncentracyjnym w Ravensbrück. I pomyśleć, że to te same dzieciaki, o których jeszcze kilka tygodni wcześniej powstańcy śpiewali tę wyjątkową i jedną z najpopularniejszych wtedy piosenek (powstańczej pieśni) „Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój”.

Z życia prowincji (5)
Sierpień

cie w Six Gallery, przechodząc do historii – obok Allena Ginsberga i kilku innych poetów – jako współtwórca ruchu beatników.

Myślę o tym dość perfidnie, bo z góry wiem, jaka będzie moja następna myśl, a to dlatego że stoję na parkingu Uniwersytetu Kalifornijskiego w Berkeley i wpatruję się w miejsce parkingowe zarezerwowane kiedyś dla Czesława Miłosza. Można powiedzieć, że to właśnie Miłosz mógłby uchodzić za wzorcowy przykład przebiecia się z malej litewskiej wsi do najwyższego szczytu, a więc – nagrody Nobla. Nie mogę się tu powstrzymać przed przytoczeniem mojego ulubionego akapitu z miłoszowskich „Widzeń nad Zatoką San Francisco”, w którym wieszcz przepięknie ilustruje pamięć o swojej prowincji:

„Kiedyś, bardzo dawno temu, idąc ulicą polskiej wioski, popadłem w zadumę na widok kaczek taplających się w nędznej kałuży. Zastanowiło mnie to, bo tuż obok w olszynach płynęła słiczna rzeczka. Dlaczego one nie idą do rzeki – zapytałem siedzącego na przyzbie starego chłopca. Odpowiedział: Ba, żeby one wiedziały”.

Wymowa tego krótkiego fragmentu zawiera się w końcówce: „Ba, żeby one wiedziały”. Istotą prowincji jest niewiedza. Dlatego tak ważne jest kształcenie i rozwijanie osobowości, aby zdać sobie z tej niewiedzy sprawę, i to nie tylko tej niewiedzy swojej własnej, ale też – czyjejś. Właśnie tu,

w San Francisco, wiele lat temu, w dziwnych okolicznościach, i to w dużym stopniu dzięki lekturze Miłosza, zdałem sobie sprawę z niewiedzy pewnego narodu o swoim okrutnym losie. Byli to i są amerykańscy Indianie. Przeciwny, ale też – wykształcony Amerykanin kompletnie nic o nich nie wie, takż i ja, jako przybysz, długo pozostawałem w nieświadomości, myśląc że to bohaterowie powieści „Winnetou” Karola Maya. Dopiero dzięki wizycie w księgarni City Lights, w 1995 roku, i książce „Reservation Blues” Shermana Alexie, przejrzałem na oczy.

Badając sprawę trochę głębiej, oprócz Shermana Alexie i wielu innych autorów pochodzenia indiańskiego, odkryłem poetkę Joy Harjo, która nawet złożyła kiedyś wizytę w Polsce (było to ok. roku 2000 na Krakowskich Spotkaniach Poetów). Obojętne tym autorom zajęło parę dziesięcioleci, żeby się przebić z głębokiej prowincji rezerwatu do głównego nurtu literatury na kontynencie amerykańskim i uświadomić czytelnikom całkowite fiasco narodu kompletnie pozbawionego tożsamości. Gdyby ktoś chciał o tym więcej poczytać, to zapraszam do lektury pełnego tekstu pt. „Sherman Alexie i Joy Harjo – czyli zemsta Indianina” w wakacyjnym numerze Odry (7-8/2023).

Jeśli odniesiemy się do prowincji w polskiej literaturze, to chyba nikt bardziej precyzyjnie w nią nie wniknął niż Witold Gombrowicz, sam urodzony, jak ktoś się wyraził „w feudalnej posiadłości wiejskiej”, w Małoszyczach na Kielecczyźnie. Jak pisał wyjątkowy znawca Gombrowicza, Jerzy Jarzębski: „Gombrowicz ze swej

prowincjonalności robił stały użytek – to powracając w kraj lat dzieciennych i rysując sceny ze swego życia w rzeczywistości ziemianńskiego dworku, to znów dowodząc, że szlachecka krytyka wartości, tzn. krytyka dokonywana z punktu widzenia konsumenta dóbr kultury bardzo by się zadufanym w swoją naukową sublimację systemom myślowym przydała.” (Źródło – strona internetowa Muzeum Gombrowicza.)

Oczywiście, Gombrowicz był stworzony do wielkości, ale los chciał inaczej i z feudalnej posiadłości w Polsce rzucił go na jeszcze większą prowincję w Argentynie. Mimo że w jego czasach Buenos Aires, gdzie przebywał, było miastem kwitnącym intelektualnie i szczytowało się m.in. salonem literackim Victórii Ocampo i takimi autorami, jak Jorge Luis Borges i jego przyjaciel Adolfo Bioy Casares, to odległość od europejskich centrów ferujących wyroki, takich jak Paryż, spychała je na peryferia. Na dodatek, Gombrowicz świadomie się od tego kręgu odsunął. Doświadczył więc prowincjonalności podwójnej, prowincja w Argentynie po prowincji polskiej.

Z tych względów prowincjonalności właśnie, od dawna interesowało mnie, w jaki sposób Ameryka zaczęła przyjmować Gombrowicza, ma trzeba wiedzieć, że zaistnieć na tamtejszym rynku literackim bez układów i znajomości w kręgach wydawniczych, nawet będąc pisarzem rdzennie amerykańskim, jest praktycznie niemożliwe, a jedynym wyjątkiem, jaki znam, jest Charles Bukowski, najpierw popularyzowany do tego stopnia w Niemczech, że Ameryka nie mogła mu odmówić wielkości. Dlatego też zacząłem dokopywać się do źródeł i zgłębiać bardzo wczesne opinie i recenzje dzieł Gombrowicza.

Aczkolwiek o utworach Gombrowicza pisano po angielsku od czasów powojennych, to pierwsze znaczące recenzje pochodzą z początku lat sześćdziesiątych,

po wydaniu amerykańskiego tłumaczenia „Ferdynand” (1961). Opinie były dość ambiwalentne, głównie świadczące o niepełnym zrozumieniu powieści, ale dla mnie ważniejsze jest co innego, mianowicie, spojrzenie na prowincję od strony metropolii, powiedzmy – Nowego Jorku. I dowiedziałem się, że po 1961 roku słuch o Gombrowiczu w Ameryce zupełnie zagał. Jakby autor i jego dzieło przestały istnieć. Śmiem twierdzić, że górę wzięła totalna ignorancja, co potwierdza następująca notatka z *New York Times* (4 maja 1965 r.) donosząca o zdobyciu nagrody *Prix international de littérature* przez Amerykanina, Saula Bellowa, do której głównym konkurentem był Gombrowicz: „W trzeciej decydującej turze głosowania, p. Bellow otrzymał cztery głosy wobec trzech jakie dostał pisarz argentyński Vitolz Gombrowicz.” A więc, jakby przez ignorancję metropolia sama staje się prowincją. Gdyby ktoś chciał o tym poczytać więcej, to zachęcam do lektury bieżącego numeru miesięcznika „Twórczość” (7-8/2023), gdzie zamieszczono tekst pt. „O wczesnej percepcji Gombrowicza w Ameryce Północnej”.

Miłosz i Gombrowicz, obaj emigranci i prowincjuszki. Wiele łączy tych dwóch pisarzy historycznie, już od lat przedwojennych, ale jest coś bardzo współczesnego, o czym muszę powiedzieć. Jest to spektakl zatytułowany „Deprawator” Macieja Wojtyśki w reżyserii tegoż, grany w Teatrze Polskim w Warszawie. Akcja polega głównie na dialogu Czesława Miłosza z Witoldem Gombrowiczem, w których wcielają się, odpowiednio, znani także z nielicznych wizyt w Ciechanowie, Wojciech Malajkat i Andrzej Seweryn. Gorąco polecam najbliższe spektakle, 28 i 29 października, sam się wybieram po raz kolejny, bo to prawdziwa uczta intelektualna.

**Tygodnik
ciechanowski**

ciechpress.pl

Adres redakcji:
06-400 Ciechanów, ul. Ściegiennego 2

Telefony:
sekretariat, red. naczelny: 23 672 34 02
redaktorzy prowadzący: 23 673 93 67,
23 673 93 63;

dział graficzny: 23 673 93 60
księgowość: 23 673 93 65

**TEM Tygodnik
gazeta mławska**

ciechpress.pl

Pocztą elektroniczną:
tc@ciechpress.pl
sekretariat@ciechpress.pl

Redakcja:
redaktor naczelny – Ryszard Marut;
red. prowadzący – Marek Zbikowski.

Zespół:
Walerian Dzikiewicz,
Krzysztof Jakubowski,
Izabela Koba-Mierzejewska,

**tygodnik
działdowski**

ciechpress.pl

Radosław Marut, Klaudia Kujawa
Radosław Kowalski

Współpraca:
Grażyna Czerwińska,
Marek Gierlach, Mirosław Hajnos,
Daniel Kortlan, Zenon Lewandowski,
Paweł Słupski, Ewa Stangrodzka,
Sławomir Wichowski (fot.)
Leszek Zygmier, [Stefan Zagiel]
Patrik Piekarski, Marcin Stachelski

**tygodnik
przasnyski**

ciechpress.pl

Ogłoszenia:
kierownik biura – Anna Dąbrowska

tel.: 23 672 44 96
23 672 26 55
ogloszenia@ciechpress.pl
ogloszeniadrobn@ciechpress.pl

Redakcja graficzna:
Artur Szczerba,
Robert Przybyśzewski

**tygodnik
makowski**

ciechpress.pl

Dział promocji i kolportażu:
Radosław Marut
tel. 23 672 34 02
promocja@ciechpress.pl

Prenumerata:
Pocztą Polska i u listonoszy,
Ruch S.A.
(prenumerata@ruch.com.pl),
ePrasa.pl

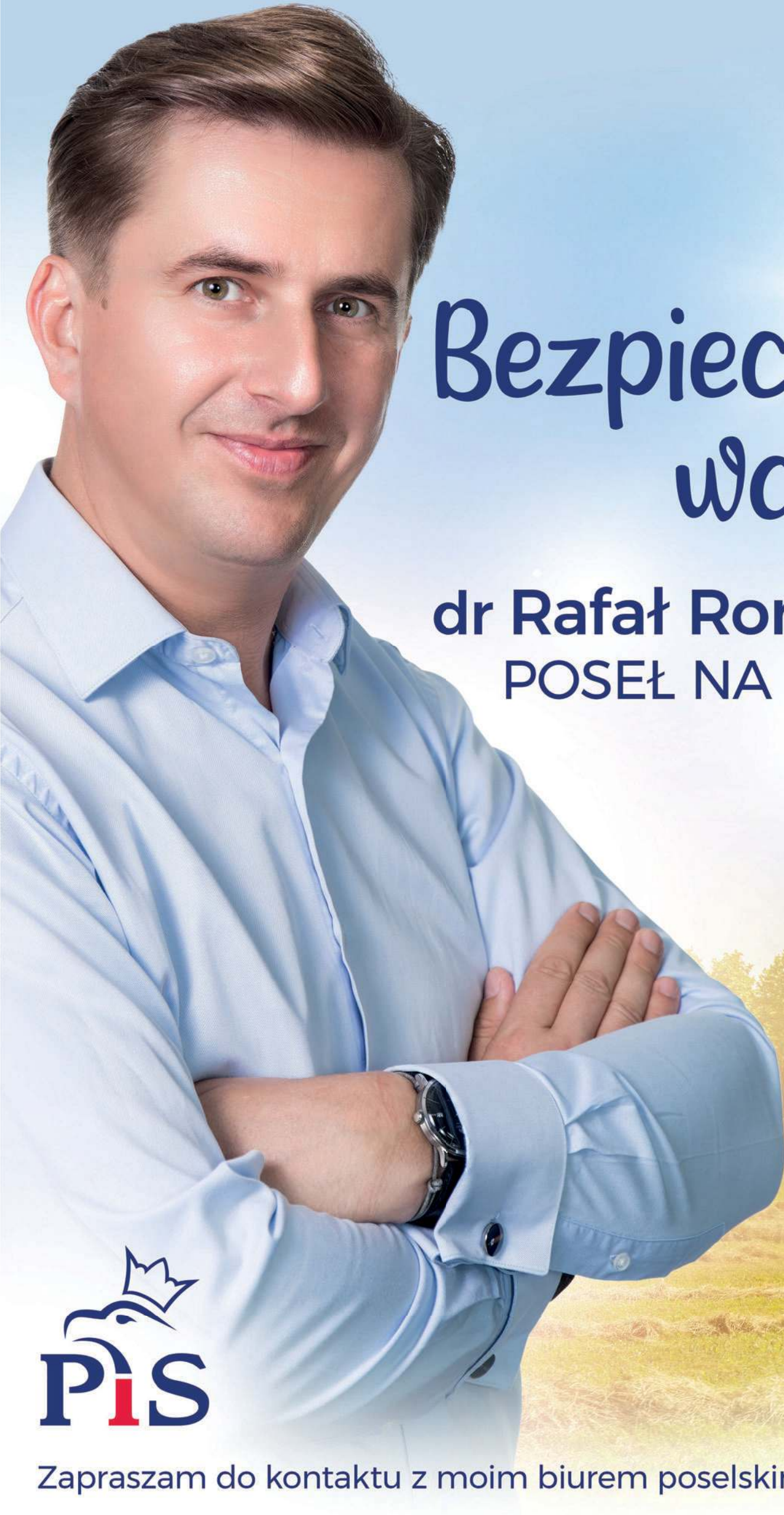
Redakcja nie odpowiada
za treść reklam i ogłoszeń

**tygodnik
mazowiecki**

ciechpress.pl

Wydawca: Spółdzielnia Pracy
CIECH-PRESS, 06-400 Ciechanów,
ul. Ściegiennego 2, tel. 23 672 34 02
Druk: GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 7
Ciech-Press jest członkiem
Izby Wydawców Prasy

A portrait of a man with short brown hair, wearing a light blue button-down shirt, with his arms crossed. He is smiling slightly and looking towards the camera. The background is a bright, sunny outdoor scene with a blue sky and a green field. In the distance, a blue tractor is visible, kicking up dust or hay. The overall tone is positive and professional.

Bezpiecznych wakacji

dr Rafał Romanowski
POSEŁ NA SEJM RP

Zapraszam do kontaktu z moim biurem poselskim. Tel. 539 620 050

polsat

Wtorek
godzina 23:45
Detonator
film sensacyjny
Rumunia/USA 2006

Tajny agent CIA Sonni Griffith zostaje wysłany z misją do Rumunii. Ma tam zdemaskować handlarza bronią i zapobiec przygotowywanej transakcji. Gdy dociera na miejsce, zostaje zdradzony i trafia do więzienia. Amerykańscy współpracownicy szybko go jednak stamtąd uwalniają. Agencja ma bowiem wobec Sonniego konkretne plany. Dostaje on do wykonania kolejne zadanie.

tvn

Piątek
godzina 23:20
Uniwersalny żołnierz
thriller SF
USA 1992

Vietnam, 1969 rok. Oddział szeregowca Luca Deveraux zostaje zdziśiadowany. Żołnierz ginie niedługo potem, stając w obronie cywilów, których zamierza zabić jego przełożony, sierżant Andrew Scott. Mijają lata. W amerykańskim stanie Nevada terroryści opanowują wielką tamę, biorąc zakładników i grożąc wysadzeniem zapory w powietrze.

TVP 1

Sobota
godzina 23:30
Zawodowcy
dramat sensacyjny
USA 2008

Nowy Jork. Policijni detektywi, Tom „Turk” Cowan i David „Rooster” Fisk, są partnerami w pracy, a prywatnie przyjaciółmi, znającymi wszelkie swoje słabości. Obaj pracują w wydziale dochodzeniowym już 30 lat i chociaż są coraz bardziej zgorzkniali, nie spieszy im się do odejścia na zasłużoną emeryturę.

TVP 2

Poniedziałek
godzina 21:00
U Pana Boga za piecem
komedia
Polska 1998

Młoda Rosjanka Marusia przekracza granicę z Polską autobusem, którym podróżują drobni handlarze. W lesie pasażerowie zostają napadnięci przez pobierających haracz bandytów. Większość poszkodowanych nie chce zawiadamiać o zajściu policji. Tylko Marusia składa skargę i jako jedyny świadek przestępstwa zostaje zatrzymana w miasteczku Królowym Moście.

1 sierpnia 2023
wtorek

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 125 09:35 Komisarz Alex, odc. 33 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 159 11:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 46 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes, magazyn 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Dzikie serce Europy. Powrót przastarego lasu 14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 312 15:00 Wiadomości 15:10 Tour de Pologne - studio 15:13 Tour de Pologne - 4. etap: Strzelin - Opole 16:50 Tour de Pologne - studio 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 18:00 Ranczo, serial, odc. 44 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Tour de Pologne - kroniki, 20:18 Alarm! 20:30 Warszawiaci śpiewają 22:05 Powstanie Warszawskie 23:40 Kurierka, film animowany 00:45 Magazyn śledczy Anity Gargas, magazyn 01:25 Uśmiech Etruska, film obyczajowy	04:35 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 748 05:35 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1663 06:25 Pielgrzymowanie, reportaż 06:55 Rodzinka.pl, serial komediowy, odc. 202 07:30 Pytanie na śniadanie 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Natura bez granic, serial dokumentalny, odc. 8 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2808 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 144/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 162 15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1717 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 271 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 145/200 19:35 Na sygnale, serial, odc. 442 20:10 Postaw na milion, teleturniej 21:00 Kogel-mogel, komedia obyczajowa 23:00 Stanley H, serial kryminalny, odc. 1/4 00:05 Kanał, dramat wojenny	07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:10 SOS. Ekipy w akcji, serial paradokumentalny, odc. 27 08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 17 09:30 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 27 10:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1225 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1309 13:40 Szpital, serial, odc. 766 14:45 Szpital, serial, odc. 662 15:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 736 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1226 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3668 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Korytarzem w mrok, horror 23:30 Kuba Wojewódzki, talk- show 00:35 Co za tydzień 01:20 Wewnętrzny wróg, serial szpiegowski, odc. 9/13	04:40 Disco Gramy, program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy 06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 744 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 745 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 174 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1226 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 538 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1025 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1072 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 689 17:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 327 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Transformers: Wiek zagłady, film SF 23:45 Detonator, film sensacyjny 01:55 Mroczna wieża, film fantasy	05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 492 06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 247 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 684 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 919 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1018 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1019 11:00 Sprzątaczkę, serial obyczajowy, odc. 5/12 11:45 Rozwód. Walka o wszystko, serial, odc. 36 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 685 13:45 Sąd rodzinny, serial, odc. 200 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 11 15:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1010 16:55 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 37 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 897 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1016 20:00 Ted 2, komedia 22:30 Czerwona gorączka, film sensacyjny 00:45 Everest, film katastroficzny 03:20 Nagi instynkt przetrwania: Elita, serial dokumentalny, odc. 4/8	09:00 Papież Polak do rodaków 09:35 Młodifest 2017. 28. Festiwal Młodych w Medjugorje 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:05 Mocni w wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Ikona Miłości, film dok. 13:00 Pielgrzym miłości, odc. 2 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Być dla Polski, być dla Polaków, film dokumentalny 15:00 Zakony. Augustianie - wiera i prawda, film dok. 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Życie według świętego Jana Pawła II, cykl reportaży 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań żołnierzem RP 17:45 Muzyczne chwile 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone, 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia
01:25 Uśmiech Etruska	21:00 Kogel-mogel	21:35 Korytarzem w mrok	20:00 Transformers: Wiek zagłady	20:00 Ted 2	12:20 Ikona Miłości

2 sierpnia 2023
środa

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 126 09:40 Komisarz Alex, odc. 34 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 160 11:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 47 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie extra 12:50 Vadlovak - Hortobágyi mese, film dokumentalny 14:00 Krawcowa z Madrytu, serial obyczajowy, odc. 1/17 15:00 Wiadomości 15:10 Kolarstwo: Tour de Pologne - studio 15:13 Kolarstwo: Tour de Pologne - 5. etap: Pszczyna - Bielsko-Biała 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 18:00 Ranczo, serial, odc. 45 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Tour de Pologne - kroniki 20:18 Alarm! 20:35 Velvet, serial, odc. 22 21:35 Stulecie Winnych, serial obyczajowy, odc. 11 22:35 Osiecka, serial, odc. 8/13 23:30 Saper, dramat sensacyjny	04:35 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 749 05:30 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1664 06:25 Pożyteczni.pl, magazyn 06:55 Rodzinka.pl, serial, odc. 203 07:30 Pytanie na śniadanie 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Wędrowiec polski, cykl reportaży 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2809 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 145/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 163 15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1718 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 272 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 146/200 19:35 Na sygnale, serial, odc. 444 20:10 Postaw na milion, teleturniej 21:05 Monte Carlo, komedia przygodowa 23:05 Stanley H, serial kryminalny, odc. 2/4 00:10 Bezgranicznie, dramat obyczajowy	07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:10 SOS. Ekipy w akcji, serial paradokumentalny, odc. 28 08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 18 09:30 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 28 10:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1226 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1310 13:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 767 14:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 663 15:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 737 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1227 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3669 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Góra Dantego, film katastroficzny 23:45 Zmierzch, film fantasy	04:40 Disco Gramy, program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 746 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 747 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 175 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1227 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 539 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1026 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1073 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 690 17:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 328 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Jumanji: Przygoda w dżungli, film przygodowy 22:40 Gorący towar, komedia kryminalna 01:25 Nagi peryskop, komedia	06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 248 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 685 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 920 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1020 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1021 11:00 Sprzątaczk, serial obyczajowy, odc. 6/12 11:45 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 37 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 686 13:45 Sąd rodzinny, serial, odc. 201 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 12 15:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1011 16:55 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 38 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 898 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1017 20:00 Czas mroku, dramat historyczny 22:40 Wataha, serial sensacyjny, odc. 2/6 23:55 Powiernik królowej, dramat biograficzny 02:20 Wymarzony, dramat obyczajowy	08:35 Każdy maluch to potrafi 08:50 Słowo życia 09:00 Być dla Polski, być dla Polaków, film dokumentalny 09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje dnia 10:15 Jestem gotowy na wszystko..., film dok. 11:00 Podróż apostolska Franciszka do Portugalii 11:30 Muzyczne chwile 11:45 Podróż apostolska Franciszka do Portugalii 12:15 Podróż apostolska Franciszka do Portugalii 13:00 Robi, film dokumentalny 13:15 Podróż apostolska Franciszka do Portugalii 13:45 Muzyczne chwile 14:00 Ojcu Świętemu się nie odmawia..., wywiad 14:35 Nowo nawróceni, film dok. 15:20 Polka, film dokumentalny 15:50 Ma się rozumieć 16:10 Na zdrowie, magazyn 16:30 Słudzy Boga i człowieka. Aniołowie 17:00 Po stronie prawdy 17:45 Podróż apostolska Franciszka do Portugalii 18:15 W górskim domku ogrodnika, reportaż 18:30 Podróż apostolska Franciszka do Portugalii 19:30 Adventures from the Book of Virtues, serial, odc. 3 20:20 Różaniec

23:30 Saper

Christian Ericson, specjalista od min przeciwpiechotnych, przeżywa tragedię, gdy w czasie oczyszczania pola bitwy w Angoli ginie jego synek.

21:05 Monte Carlo

Grace, Emma i Meg przybywają do Paryża. Wycieczka je jednak rozczarowuje. Wszystko się zmienia, gdy paparazzi mylą Grace z brytyjską arystokratką.

21:35 Góra Dantego

Miasteczko Góra Dantego położone jest u stóp wygasłego wulkanu. Geolog Harry Dalton twierdzi jednak, że w każdej chwili może dojść do wybuchu.

20:05 Jumanji: Przygoda w dżungli

Uczniowie liceum Spencer, Fridge, Bethany i Martha znajdują starą konsolę gier wideo z lat 90. z grą Jumanji. Zostają wciągnięci do wirtualnego świata.

20:00 Czas mroku

Wojska Hitlera zmuszają aliancką armię do ewakuacji z francuskiego wybrzeża. Premier Wielkiej Brytanii Neville Chamberlain podaje się do dymisji.

10:15 Jestem gotowy na wszystko...

Jerzy Popiełuszko gdy został księdzem cały czas starał się być blisko ludzi. Wraz z wiernymi uczestniczył w pielgrzymce z okazji wizyty papieża.

3 sierpnia 2023
czwartek

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 127 09:35 Komisarz Alex, odc. 35 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 161 11:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 48 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:35 Agropogoda 12:40 Magazyn rolniczy 13:00 The Animal Within, serial dokumentalny, odc. 1/6 14:00 Krawcowa z Madrytu, serial obyczajowy, odc. 2/17 15:00 Wiadomości 15:10 Tour de Pologne - studio 15:13 Tour de Pologne - 6. etap: Katowice - Katowice - indywidualna jazda na czas 16:50 Tour de Pologne - studio 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 18:00 Ranczo, serial, odc. 46 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Tour de Pologne - kroniki 20:18 Alarm! 20:35 Ojciec Mateusz, odc. 339 21:30 Sprawa dla reportera 22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas, magazyn 23:05 Resortowe dzieci	05:25 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1665 06:20 Tańcząca ze światem - Tunezja, magazyn 06:55 Rodzinka.pl, serial komediowy, odc. 204 07:30 Pytanie na śniadanie 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Przyrodnik na tropie, serial dokumentalny, odc. 38 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2810 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 146/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 164 15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1719 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 273 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 147/200 19:35 Na sygnale, serial, odc. 445 20:10 Postaw na milion, teleturniej 21:10 Bogowie Egiptu, film przygodowy 23:30 Krocząc wśród cieni, dramat kryminalny 01:35 Lodowa pułapka, film obyczajowy	07:10 SOS. Ekipy w akcji, serial paradokumentalny, odc. 29/ 08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 19/ 09:30 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 29 10:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1227 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1311 13:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 768 14:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 664 15:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 738 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1228 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3670 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Kuchenne rewolucje, komediodramat 22:45 Rekiny wojny, komediodramat 01:00 Kod Merkury, film sensacyjny	05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy 06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 748 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 749 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 1022 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1228 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 540 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1027 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1074 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 691 17:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 329 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 To skomplikowane, komedia 22:45 Trzy kroki od siebie, melodramat 01:25 Miłość na safari, melodramat	06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 249 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 686 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 921 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1022 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1023 11:00 Sprzątaczk, serial obyczajowy, odc. 7/12 11:45 Rozwód. Walka o wszystko, serial, odc. 38 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 687 13:45 Sąd rodzinny, serial, odc. 202 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 13 15:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1012 16:55 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 39 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 899 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1018 20:00 Hotel Paradise All Stars, reality show 21:00 Wygrać ze śmiercią, film sensacyjny 23:05 Dracula: Historia nieznana, horror 00:55 Kosmiczni kowboje, film SF 03:35 Nagi instynkt przetrwania: Elita, serial dokumentalny	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Słowo życia 08:40 Poznajemy Polskę 09:00 Na zdrowie 09:20 Adventures from the Book of Virtues, serial, odc. 3 09:45 Święty na każdy dzień 09:50 Muzyczne chwile 10:00 Podróż apostolska Franciszka do Portugalii 10:30 Guadalupe - żywy obraz, film dokumentalny 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:40 Podróż apostolska Franciszka do Portugalii 12:20 Pierre Teilhard de Chardin, film dokumentalny 13:15 Słowo życia 13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Kierownik duchowy Sekretarki Bożego Miłosierdzia 15:00 Góra św. Michała, film dok. 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat 16:35 Zew natury 17:00 Modlitwa 19:30 Przyjaciele i bohaterowie, serial animowany, odc. 12 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc historia

13:00 The Animal Within

Film o ewolucji zwierząt na przestrzeni czasu. Twórcy zastanawiają się, w jaki sposób ludzie mogą inspirować się cechami i zdolnościami dzikich stworzeń.

21:10 Bogowie Egiptu

Władca ciemności, Set, obejmuje rządy w Egipcie. Zabija faraona, okalecza bratanka, boga nieba Horusa i zmienia poddanych w niewolników.

22:45 Rekiny wojny

Rok 2005. Masażysta David dostaje pracę u dawnego kolegi Efraima. Razem mają zajmować się sprzedażą broni amerykańskiej armii.

20:05 To skomplikowane

Rozwiedzeni Jane i Jake pozostają ze sobą w przyjacielskich stosunkach. Spotykają się właśnie na przyjęciu z okazji ukończenia szkoły przez ich syna.

21:00 Wygrać ze śmiercią

Los Angeles, 1983 rok. Detektyw Mason Storm trafia na ślad afery korupcyjnej. Zamieszani w aferę politycy nasyłają na Storma morderców.

10:30 Guadalupe - żywy obraz

Opowieść o cudownym obrazie Matki Boskiej z Guadalupe zachowanym na szacie Św. Juana Diego. Film przedstawia obecny stan wiedzy na temat.

4 sierpnia 2023
piątek

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 128 09:40 Komisarz Alex, odc. 36 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 162 11:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 49 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:40 Magazyn rolniczy 13:00 The Animal Within, serial dokumentalny, odc. 2/6 14:00 Krawcowa z Madrytu, serial obyczajowy, odc. 3/17 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 82 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:25 Tour de Pologne - studio 17:35 Tour de Pologne - 7. etap: Zabrze - Kraków 19:20 Tour de Pologne - studio 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Program rozrywkowy 21:05 Program rozrywkowy 21:55 Tour de Pologne - kroniki 22:05 07 zgłoś się, serial, odc. 9 23:30 Archiwista, serial, odc. 11 00:30 Śmierć nadejdzie jutro, film sensacyjny	05:30 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1666 06:20 Anna Dymna - spotkajmy się, talk-show 06:55 Rodzinka.pl, serial, odc. 205 07:30 Pytanie na śniadanie 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:20 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem-Bulecką, cykl reportaży 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2811 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacja 38, telenowela, odc. 147/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 165 15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1720 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 274 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacja 38, telenowela, odc. 148/200 19:35 Na sygnale, serial, odc. 446 20:10 Postaw na milion, teleturniej 21:10 Polskie biesiady, koncert 22:10 Polskie biesiady, koncert 23:15 Uznajcie mnie za winnego, komediodramat 01:35 Monte Carlo, komedia przygodowa	06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 738 07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:10 SOS. Ekipy w akcji, serial paradokumentalny, odc. 30 08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 20 09:30 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 30 10:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1228 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1312 13:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 769 14:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 665 15:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 739 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1229 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:50 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Gladiator, dramat historyczny 23:20 Uniwersalny żołnierz, thriller SF 01:35 Kuba Wojewódzki, talk-show	04:40 Disco Gramy, program muzyczny 05:25 Działaczki TV Okazje, 06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 750 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 751 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1229 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 541 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1028 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1075 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 692 17:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 330 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Shrek Forever, film animowany 22:00 Mroczne umysły, dramat przygodowy 00:20 Siła rażenia, film sensacyjny	05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 495 06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 250 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 687 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 922 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1024 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1025 11:00 Sprzątaczk, serial obyczajowy, odc. 8/12 11:45 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 39 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 688 13:45 Sąd rodzinny, serial, odc. 203 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 14 15:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1013 16:55 Rozwód. Walka o wszystko, serial, odc. 40 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 900 8:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1019 20:00 Hotel Paradise All Stars, reality show 21:00 Wymarzony, dramat obyczajowy 23:20 Everest, film katastroficzny 01:50 Hotel Paradise All Stars, reality show	08:45 Przyjaciele i bohaterowie, 09:10 Z wędką nad wodę... 09:35 Święty na każdy dzień 09:45 Jestem mamą 10:00 Światowe Dni Młodzieży 10:30 Muzyczne chwile 10:45 Światowe Dni Młodzieży w Portugalii 11:15 Muzyczne chwile 11:25 Myśląc historia 11:35 Mazurskim szlakiem piękna stworzenia 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Polacy w bitwie o Anglię, film dokumentalny 13:00 Światowe Dni Młodzieży w Portugalii 13:15 Muzyczne chwile 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa 15:20 Mocni w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Bogu się podobać, reportaż 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Sekrety mnichów, wywiad 17:15 Muzyczne chwile 17:30 Geopolityka 17:55 Powstanie warszawskie 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte młodych 19:00 Światowe Dni Młodzieży 20:00 Informacje dnia

00:30 Śmierć nadejdzie jutro

23:15 Uznajcie mnie za winnego

20:00 Gladiator

20:05 Shrek Forever

21:00 Wymarzony

12:20 Polacy w bitwie o Anglię

W trakcie misji w Korei Północnej James Bond trafia do więzienia. Po kilkunastu miesiącach odzyskuje wolność dzięki wymianie więźniów.

Stojący na czele mafijnej rodziny DiNorscio zostaje zatrzymany przez policję podczas transakcji narkotykowej. Grozi mu kara trzydziestu lat więzienia.

Rok 180. Umierający Marek Aureliusz chce, by po jego śmierci tron objął zwycięski wódz Maximus. On jednak marzy tylko o powrocie do żony i dziecka.

Wiodący spokojne życie Shrek coraz częściej myśli o dawnych latach. Brakuje mu chwil, w których budził strach u wieśniaków.

Porzucone przez matkę niemowlę trafia do Jeana, który od lat jest rodzicem zastępczym. Tymczasem rozwiedziona Alice stara się o adopcję.

Kim byli, skąd pochodzili, jak wyglądał ich udział w Bitwie o Wielką Brytanię? Przyjrzyjmy się historii bohaterów lotników polskich walczących w Bitwie o Anglię.

5 sierpnia 2023
sobota

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
06:20 Balans bieli 07:00 Transmisja mszy świętej 07:40 Rok w ogrodzie, magazyn 08:05 Rok w ogrodzie extra 08:20 Wojsko-polskie.pl 08:45 Pełnosprawni 09:15 Sprawa dla reportera 10:20 W sercu Azji Południowej: Indie, Nepal, Sri Lanka, film dokumentalny 11:30 Sanatorium miłości 5 12:30 Odstrzał, western 14:10 Z pamięci, cykl felietonów 14:25 Okrasa łamie przepisy, 14:55 Skoki narciarskie: Letnie Grand Prix w Szczyrku 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 339 18:40 Jaka to melodia? teleturniej 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Tour de Pologne - kroniki, cykl felietonów 20:18 Alarm! magazyn interwencyjny 20:35 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 237 21:35 Pod ostrzałem, film kryminalny 23:30 Zawodowcy, dramat sensacyjny 01:20 Śmierć nadejdzie jutro, film sensacyjny 03:40 Program rozrywkowy 04:40 Z pamięci, cykl felietonów	05:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2807 05:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2808 06:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2809 07:00 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1727 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 12:10 Studio Raban, magazyn dla młodzieży 12:50 Cztery strony folku - Międzynarodowy Festiwal Muzyczny w Żywcu, widowisko 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koło fortuny, teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 2, widowisko 16:20 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 883 17:15 Natura bez granic, serial dokumentalny, odc. 9 17:45 Słowo na niedzielę 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 U Pana Boga w ogródku, serial komediowy, odc. 9/12 19:35 Informacje kulturalne 20:00 Polskie biesiady, koncert 20:50 Polskie biesiady, koncert 22:45 Polskie biesiady, koncert 23:50 Bogowie Egiptu, film przygodowy 02:10 Księgarnia z marzeniami, dramat obyczajowy	05:50 Uwaga! magazyn reporterów 06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 989 07:00 Ugotowani w parach, reality show 08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 09:00 Dzień dobry wakacje 11:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3667 12:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3668 12:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3669 13:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3670 13:30 Kobieta na krańcu świata, serial dokumentalny, odc. 5/7 14:05 MasterChef Junior, program rozrywkowy 15:45 Zgłoś ogród, program rozrywkowy 16:50 Weekendowa metamorfoza 5, program rozrywkowy 17:55 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Boska Florence, film biograficzny 22:20 Kocha, lubi, szanuje, komedia romantyczna 00:45 Człowiek o żelaznych pięściach, film przygodowy 02:50 Kwatery Hitlera, serial dokumentalny, odc. 9/10	06:00 Nowy dzień 10:40 Bogate dzieciaki bez kasy, reality show 11:40 Bogaty dom - biedny dom 12:40 Polacy za granicą, serial dokumentalny, odc. 38 13:40 Miasto Wieś, serial dokumentalny, odc. 6 14:40 Rolnicy. Podlasie, serial dokumentalny, odc. 15 15:45 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 42 16:15 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 43 16:45 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 44 17:15 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 45 17:45 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny, odc. 225 18:15 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny, odc. 226 18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i premierzy, program publicystyczny 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Spider-Man: Homecoming, film przygodowy 22:55 Kod da Vinci, thriller 02:10 Obcy kontra Predator, horror SF Satelita miliardera Weylanda odkrywa niezidentyfikowane źródło ciepła na Antarktyce. Bogacz organizuje wyprawę złożoną z archeologów i alpinistów.	05:00 Szkoła, serial, odc. 567 06:00 Wiza na miłość 8, reality show 06:55 Wyluzuj, Scooby-Doo! serial animowany, odc. 15/26 07:30 Akademia Policyjna 4: Patrol obywatelski, komedia 09:10 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 54 09:40 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 919 10:40 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1018 11:40 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1019 12:40 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 919 13:40 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1019 14:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1024 15:35 Kosmiczni kowboje, film SF 18:15 Johnny English, komedia sensacyjna 20:00 Starcie tytanów, film fantasy 22:20 Milion sposobów, jak zginąć na Zachodzie, western komediowy 00:45 Dracula: Historia nieznana, horror 02:35 Hotel Paradise All Stars, reality show 03:35 Nagi instynkt przetrwania: Elita, serial dokumentalny, odc. 7/8 04:30 Druga strona medalu 2, talk-show	07:25 Misja Bilaj, film dokumentalny 07:55 Karta z kalendarza - powstanie warszawskie, program edukacyjny 08:00 Informacje dnia 08:15 Westerplatte młodych, program dla młodzieży 09:00 Kontrowersje wokół klimatu, film dokumentalny 09:55 Słowo życia, rozważanie Ewangelii dnia 10:00 Informacje dnia 10:15 Retrospekcja, program publicystyczny 10:20 Marianie w Kazachstanie, serial dokumentalny, odc. 3 10:30 Światowe Dni Młodzieży w Portugalii, transmisja 11:30 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie, reportaż 12:00 15. dziesięcynienie w rodzinie 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc historia, cykl felietonów 21:00 Apel Jasnogórski, transmisja z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze 21:20 Informacje dnia 21:45 Światowe Dni Młodzieży w Portugalii, transmisja 21:45 Światowe Dni Młodzieży w Portugalii, transmisja 23:00 Odpowiedzialni za Kościół, cykl reportaży

21:35 Pod ostrzałem

02:10 Księgarnia z marzeniami

20:00 Boska Florence

20:05 Spider-Man: Homecoming

20:00 Starcie tytanów

09:00 Kontrowersje wokół klimatu

Posterunek policji w małej miejscowości staje się areną rozgrywki między oszustem, ścigającym go mordercą i odważną funkcjonariuszką.

Koniec lat 50. XX wieku. Owdowiała Florence Green kupuje stary dom. Otwiera w nim księgarnię, do której sprowadza kontrowersyjne książki.

Diler marihuany David Clark zostaje napađnięty i okradziony. By spłacić zobowiązanie wobec dostawcy Brada, musi sprowadzić z Meksyku nową partię.

Młody Peter Parker przeżywa przygodę u boku drużyny Avengersów. Po wszystkim musi wrócić do domu i przyzwyczaić się do swojej codzienności.

Mieszkańcy Argos buntują się przeciw bogom. Mściwy Hades zabija wielu ludzi, w tym przybranych rodziców Perseusza.

Dokument ukazuje nam alternatywną wersję, wobec powszechnie głoszonego poglądu na sprawę globalnego ocieplenia.

6 sierpnia 2023
niedziela

TVP 1
07:00 Transmisja mszy świętej
08:00 Tydzień, magazyn rolniczy
08:30 Zakochaj się w Polsce, magazyn
09:00 Okrasa łamie przepisy, magazyn kulinarny
09:30 Między ziemią a niebem, magazyn
10:00 Transmisja mszy świętej z udziałem papieża Franciszka - SDM Lizbona
12:00 Między ziemią a niebem, magazyn
12:55 Skoki narciarskie: Letnie Grand Prix w Szczyrku
14:55 Z pamięci, cykl felietonów
15:10 Polskie Parki Narodowe, serial dokumentalny, odc. 1
15:45 Alternatywy 4, serial komediowy, odc. 7/9
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Rolnik szuka żony, telenowela, odc. 7
18:40 Jaka to melodia? teleturniej muzyczny
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:20 Koncert
21:25 W 80 dni dookoła świata, serial przygodowy, odc. 3
22:25 Hotelowa miłość, komedia romantyczna
00:05 Pod ostrzałem, film kryminalny
02:05 Zawodowcy, dramat sensacyjny

22:25 Hotelowa miłość

W motelu przy Route 66 zatrzymuje się piękna i zaradna Sue. Syn właścicieli, romantyk Mike, natychmiast się zakochuje.

TVP 2
05:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2810
06:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2811
07:00 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1728
07:55 Pytanie na śniadanie
11:50 Polskie biesiady, koncert
12:55 Polskie biesiady, koncert
14:00 Familiada, teleturniej
14:35 Koło fortuny, teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2023, widowisko
16:15 Tak to leciało! teleturniej
17:15 Na sygnale, serial, odc. 449
18:00 Panorama
18:20 Va banque, teleturniej
18:50 Na sygnale, serial, odc. 450
19:20 Na sygnale, serial, odc. 451
20:00 Galimatias, czyli kogel-mogel 2, komedia
21:50 Program rozrywkowy
23:20 Idol, komediodramat
01:20 U Pana Boga za piecem, komedia
Młoda Rosjanka Marusia, przyjeżdża do Polski autobusem wraz z innymi rodakami. W lesie zostają oni napadnięci, ale nie chcą zawiadomić policji.
03:10 Uznajcie mnie za winnego, komediodramat
Stojący na czele mafijnej rodziny DiNorscio zostaje zatrzymany przez policję podczas transakcji narkotykowej.

20:00 Galimatias, czyli kogel-mogel 2

Po ślubie Kasia i Paweł zamieszkują na wsi. Ojciec dziewczyny obiecuje, że przepisze na nich ziemię, jeśli zostanie dziadkiem.

TVN
05:50 Uwaga! magazyn reporterów
06:05 Tom i Jerry Show, serial animowany, odc. 9/26
06:30 Tom i Jerry Show, serial animowany, odc. 10/26
07:00 Zgłoś ogród, program rozrywkowy
08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
09:00 Dzień dobry wakacje
11:30 Co za tydzień
12:15 Weekendowa metamorfoza 5, program rozrywkowy
13:20 Ugotowani w parach, reality show
14:30 Akademia Policyjna 5: Misja w Miami Beach, komedia
16:40 Głupi i głupszy, komedia
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! magazyn reporterów
20:00 Saga „Zmierzch”: Księżyc w nowiu, film fantasy
22:55 Osierocony Brooklyn, dramat kryminalny
01:45 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
02:50 Wewnętrzny wróg, serial szpiegowski, odc. 9/13
03:50 Uwaga! magazyn reporterów
04:10 Zamieszkać na plaży, program rozrywkowy
04:40 Recepta na stary dom 2, program rozrywkowy
05:10 Jak to jest zrobione? serial dokumentalny, odc. 11/26

20:00 Saga „Zmierzch”: Księżyc w nowiu

Siedemnastoletnia Bella Swan przenosi się do ojca, który jest szeryfem w miasteczku Forks. W nowej szkole zakochuje się w Edwardzie Cullenie.

POLSAT
04:40 Disco Gramy, program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy
06:00 Nowy dzień
09:00 Gęsia skórka, komedia
Po przeprowadzce do niewielkiego miasteczka nastoletni Zach zaprzyjaźnia się z Hanną, córką R.L. Stine'a - autora powieści grozy dla dzieci.
11:25 Percy Jackson i Bogowie Olimpijscy: Złodziej Pioruna, film przygodowy
13:55 Więzień labiryntu: Próby ognia, thriller
16:50 Shrek Forever, film animowany
Wiodący spokojne życie Shrek coraz częściej myśli o dawnych latach. Brakuje mu chwil, w których budził strach u wieśniaków.
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”, program publicystyczny
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni, program rozrywkowy
22:05 Ewolucja planety małp, film SF
01:00 To skomplikowane, komedia
03:40 Świat według Kiepskich, serial komediowy, odc. 66

22:05 Ewolucja planety małp

Mija dziesięć lat, odkąd epidemia uśmierciła niemal całą rasę ludzką. Szympons Caesar dowodzi genetycznie zmodyfikowanymi małpami.

TVN 7
05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 568
06:00 Wiza na miłość 8, reality show
06:55 Wyluzuj, Scooby-Doo! serial animowany, odc. 16/26
07:30 Młodzi Tytani: Akcja! Film, film animowany
Młodzi Tytani są niepokieszeni faktem, że o wszystkich superbohaterach powstały już filmy, a o nich wciąż żaden.
09:10 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 55
09:40 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 920
10:40 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1021
11:40 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 921
12:40 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1023
13:40 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 922
14:40 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1025
15:45 Richie milioner, komedia przygodowa
17:45 Starcie tytanów, film fantasy
20:00 Bękarty wojny, dramat wojenny
23:15 Los numeros, komedia kryminalna
00:55 Psychol, thriller
03:05 Nagi instynkt przetrwania: Elita, serial dokumentalny, odc. 8-ost.

20:00 Bękarty wojny

II wojna światowa. W jednej z wiosek we Francji SS morduje ukrywających się w okolicy Żydów. Tylko Shosannie udaje się uciec.

TV TRWAM
08:00 Słowo życia
08:05 Polski punkt widzenia
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Z Parlamentu Europejskiego
09:00 Prymas Stefan Wyszyński, serial dokumentalny, odc. 9
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek dla dzieci
09:15 Manna z Nieba
10:00 Światowe Dni Młodzieży w Portugalii, transmisja
13:15 Benedyktyni - właściwa miara, film dokumentalny
14:00 Święta Teresa z Lisieux, film dokumentalny
15:00 Wieś - to też Polska
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
16:45 Sekrety mnichów, wywiad
17:00 Zostań żołnierzem RP
17:15 Prawda a historia
17:30 Światowe Dni Młodzieży w Portugalii, transmisja
18:30 Orłem być..., film dok.
18:50 Światowe Dni Młodzieży w Portugalii, transmisja
19:10 Fatima, miejsce wybrane przez Maryję, reportaż
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Moja katolicka rodzina, serial animowany, odc. 24
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Krótka historia zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem, serial dokumentalny, odc. 5

14:00 Święta Teresa z Lisieux

Święta Teresa w wieku 15 lat wstąpiła do Kameliu w Lisieux przyjmując imię Teresa od Dzieciątka Jezus i Najświętszego Oblicza.

7 sierpnia 2023
poniedziałek

TVP 1
07:00 Transmisja mszy świętej
07:30 Studio Raban
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda
08:40 Ranczo, serial, odc. 129
09:40 Komisarz Alex, odc. 37
10:35 Ojciec Mateusz, odc. 163
11:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 50
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:40 Magazyn rolniczy
13:00 The Animal Within, odc. 3/6
14:00 Krawcowa z Madrytu, serial obyczajowy, odc. 4/17
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Alarm!
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 83
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? teleturniej
18:00 Ranczo, serial, odc. 47
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:35 Velvet, serial, odc. 23
21:30 Film dokumentalny
22:30 Arena poglądów
23:35 Balans bieli
00:15 Morderstwo w Orient Expressie, film kryminalny

00:15 Morderstwo w Orient Expressie

Wśród pasażerów transkontynentalnego pociągu Orient Express jest detektyw Hercules Poirot W jednym z wagonów zostaje popełnione morderstwo.

TVP 2
06:25 Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki
06:55 Rodzinka.pl, serial, odc. 206
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn
07:55 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Okrasa łamie przepisy, magazyn kulinarny
11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2812
12:30 Koło fortuny, teleturniej
13:15 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 148/200
14:05 Va banque, teleturniej
14:35 Na sygnale, serial, odc. 166
15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1721
16:00 Koło fortuny, teleturniej
16:35 Familiada, teleturniej
17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 275
18:00 Panorama
18:20 Va banque, teleturniej
18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 149/200
19:30 Na sygnale, serial, odc. 447
20:10 Postaw na milion, teleturniej
21:00 U Pana Boga za piecem, komedia
22:55 Stanley H, serial kryminalny, odc. 3/4
23:55 Żywie Białoruś! film biograficzny
01:55 Bolivar, serial kostiumowy, odc. 27/69

23:55 Żywie Białoruś!

Muzyk rockowy Miron Zacharka otwarcie przeciwstawia się polityce Łukaszenki. Zostaje przymusowo wcielony do wojska.

TVN
07:00 SOS. Ekipy w akcji, serial paradokumentalny, odc. 31
08:00 Kuchenne rewolucje
08:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 21
09:30 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 31
10:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1229
12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1313
13:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 770
14:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 666
15:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 740
17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1230
19:00 Fakty
19:40 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! magazyn reporterów
20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny
20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3671
20:55 Milionerzy, teleturniej
21:35 Od kołyski aż po grób, film sensacyjny
23:35 Gladiator, dramat historyczny
02:55 Bolivar, serial kryminalny, odc. 5/8

21:35 Od kołyski aż po grób

Charyzmatyczny Tony Fait (DMX) dowodzi gangiem gotowych na wszystko złodziei. Próbują ukraść cenne czarne diamenty.

POLSAT
04:40 Disco Gramy, program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy
06:00 Nowy dzień
08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 752
09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 753
09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 178
10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1230
11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 542
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja, magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1029
14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1076
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja, magazyn reporterów
16:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 693
17:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 331
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Anioły i demony, thriller
23:00 Patrol, dramat sensacyjny
02:00 Ewolucja planety małp, film SF

20:05 Anioły i demony

Badacz symboli, Robert Langdon, zostaje poproszony o zidentyfikowanie wzoru wypalonego na ciele zamordowanego w laboratorium fizyka.

TVN 7
05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 496
06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 251
06:55 Szpital, serial, odc. 688
07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 923
08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1026
10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1027
11:00 Sprzątaczkę, serial obyczajowy, odc. 9/12
11:45 Rozwód. Walka o wszystko, serial, odc. 40
12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 689
13:45 Sąd rodzinny, serial, odc. 204
14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 15
15:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1014
16:55 SOS. Ekipy w akcji, serial paradokumentalny, odc. 1/60
17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 901
18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1020
20:00 Idealny facet dla mojej dziewczyny, komedia romantyczna
22:45 Kocha, lubi, szanuje, komedia romantyczna
01:05 Ted 2, komedia
03:30 Małżeństwo pełne tajemnic, serial dokumentalny, odc. 1/8

20:00 Idealny facet dla mojej dziewczyny

Klara Rojek, szefowa Akademii Feministycznej „Wolna Polka”, musi znaleźć sposób, by poprawić dramatyczną kondycję finansową szkoły.

TV TRWAM
08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:15 Słowo życia
09:20 Muzyczne chwile
09:30 Moja katolicka rodzina, serial animowany, odc. 25
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone, program publicystyczny
11:20 Stan bezpieczeństwa państwa, program publicystyczny
11:30 Z Zacisza na Syberię, reportaż
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 „Krzyżu święty, nade wszystko!” Historia krzyża św. Jana Pawła II, film dok.
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile, program kulturalny
14:30 Łalka, serial obyczajowy, odc. 6
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Porady medyczne bonifratrów, program medyczny
17:00 Świadkowie, program historyczny
17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc historia

12:20 „Krzyżu święty, nade wszystko!”

Historia krzyża, który św. Jan Paweł II trzymał w Wielki Piątek 25 marca 2005 roku. Krzyż spleta historię cierpienia Jana Pawła II oraz Janiny Trafalskiej.